

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

2018-2023

Pásztó Városi Önkormányzat

**Készítette: Pásztó Városi Önkormányzat - Pásztói Polgármesteri Hivatal
vezetőinek, ügyintézőinek, egyéb hivatalok, intézmények vezetőinek és más
partnerek szakembereinek bevonásával Mészáros Sándor**

T a r t a l o m

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

HEP-ben résztvevők és a megvalósításért felelősök 3

A település bemutatása, a HEP céljai 5

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása	24
2. Stratégiai környezet bemutatása	25
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	31
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	69
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	112
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	120
7. Fogyatékkal élők, helyzete, esélyegyenlősége	130
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	136
9. A Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánossága	139

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei	140
2.Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Terve	141
3.Megvalósítás	
A megvalósítás folyamata	
Monitoring és visszacsatolás	
Kötelezettségek és felelősség	
Érvényesülés, módosítás	
4. Elfogadás módja és dátuma	

A Helyi Esélyegyenlőségi Program az alábbi vezetők, szakemberek, partnerek és támogatók bevonásával készült:

A helyi esélyegyenlőségi Program az alábbi szakemberek bevonásával készült:

Pásztó Városi Önkormányzat részéről:

Farkas Attila	polgármester, HEP Fórum vezetője
dr. Sándor Balázs	jegyző
Bodrogi István	alpolgármester
Mészáros Sándor	projekt és pályázati koord., HEP felelős
Bartus László	osztályvezető
Dénes Anita	osztályvezető
Genyéné Batta Nikoletta	osztályvezető
Juhászné Mustó Mária	osztályvezető
Horváthné Kovács Zsuzsanna	szociális ügyintéző
Nagy Erika	szociális ügyintéző
Szélesné Kocsis Mária	adóügyi ügyintéző
Váczi Győzőné	projekt és pályázati koordinátor

A városi intézmények és más szervezetek részéről:

Dr. Boczek Tibor	Margit Kórház főigazgató
Dr. Muhari Géza	Margit Kórház orvosi igazgató
Zsiga Tamás	Nógrád Megyei Kormányhivatal Pásztói Járási Hivatal Vezetője
Pusztainé Zeke Csilla	Nógrád Megyei Kormányhivatal Pásztói Járási Hivatal Vezető helyettese
Baloghné Kotroczó Katalin	Nógrád Megyei Kormányhivatal Pásztói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály vez.
Herczegné Varga Ilona	Mikszáth Kálmán Liceum igazgatója
Szántó Marianna, Szabó Zsolt	Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola ig./ig.h.
Barna Tiborné	Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola igazgató
Nagy Józsefné	Pásztó Városi Óvoda és Bölcsőde vezető
dr. Komáromi Katalin	Pásztói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Gyermek Otthon Óvoda Általános Iskola Speciális Szakiskola és Kollégium
Borbélyné Válóczy Marianna	Pásztói Gondozási Központ Vezetője
Szőkéné Tóth Anna	Területi Gondozási Központ Gyermek és Ifjúságvédelem vezető
Oláhné Csákvári Gabriella	Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ Vezetője
Szűcs Viktor	Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezető
Lőrincz Dóra	asszisztens
Huczekné Rétvári Mónika	Nők Civilben Egyesület vezetője
Illés Rudolf	Pásztói Szabadidő Sport Egyesület T. eln.

A HEP IT megvalósításáért felelős HEP fórum tagjai:

Önkormányzat részéről:

Farkas Attila
dr. Sándor Balázs
Bodrogi István
Mészáros Sándor
Bartus László
Dénes Anita
Genyéné Batta Nikoletta
Juhászné Mustó Mária

polgármester, HEP Fórum vezetője
jegyző
alpolgármester
projekt és pályázati koord., HEP felelős
osztályvezető
osztályvezető
osztályvezető
osztályvezető

Célcsoportvezetők:

Mélyszegénységben élők/Romák: Horváthné Kovács Zsuzsanna
Gyermekek: Bartus László
Nők: Dénes Anita
Idősek: Borbélyné Válóczy Marianna
Fogyatékkal élők: Szőkéné Tóth Anna

Intézmények részéről:

Herczegné Varga Ilona
Szántó Marianna

Barna Tiborné

Nagy Józsefné
dr. Komáromi Katalin

Borbélyné Válóczy Marianna
Szőkéné Tóth Anna

Oláhné Csákvári Gabriella

Szűcs Viktor

Mikszáth Kálmán Líceum igazgatója
Zsigmond Király Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola igazgató
Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda
és Általános Iskola igazgató
Pásztó Városi Óvoda és Bölcsőde vezető
Pásztói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Gyermekek Otthon Óvoda
Általános Iskola Speciális Szakiskola
és Kollégium
Pásztói Gondozási Központ Vezetője
Területi Gondozási Központ Gyermekek és
Ifjúságvédelem vezető
Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ Vezetője
Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú
Nonprofit Kft. ügyvezető

A megvalósítás partnerei:

Zsiga Tamás

Balogné Kotroczó Katalin
Nagy Kálmán
Kolompár István

Nógrád Megyei Kormányhivatal Pásztói
Járási Hivatal Vezetője
Pásztói Járási Hivatal Fogl. Osztály vez.
KK Salgótarjáni Tankerület Igazgató h.
Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Pásztó Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Pásztó város statisztikai adatainak megismerése előtt szükséges a Nógrád Megyei társadalmi folyamatokat vázlatosan bemutatása és azok megismerése. Városunk a 21-es főközlekedési úthoz kapcsolódó településekkel szerves térkapcsolatot alkot és működtet. Földrajzi elhelyezkedése és adottságai jelentős mértékben befolyásolják működését és fejlődési lehetőségeit is.

Nógrád Megye helyzete:

Nógrád megye lakónépessége 1900-ban 159 ezer fő volt és 1980-ig folyamatosan 240 ezer főre nőtt. Sajnos ettől az időponttól máig folyamatos népesség csökkenés tapasztalható. A csökkenés eredményeként 2018-ra 191 ezer fő alá esett a megye lakosságszáma. A csökkenés 38 év alatt több mint 49 ezer főt tett ki, mely a lakosság arányában megközelítette a 20%-ot. Ez a jelenleg becsült pásztói (31 ezer fő) és rétsági járás (24 ezer fő) teljes lakónépességét is túllépi. A népsűrűség az országos átlagnál (106 fő/km²) jóval alacsonyabb, mindössze 78 fő/km². Leginkább a megye aprófalvainak elnéptelenedése jellemző. A megye 131 településéből, 116-ban - köztük minden városban - fogyott a népesség. A megye népességfogyása 1980-tól -0,56% és -0,86% közötti csökkenést mutat, mely 2015-2018 között volt a legmagasabb - 0,86%.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A megye területi besorolása

- A megye mind a 6 járása **Kedvezményezett járási** kategóriába tartozik.
- Ezen belül a Szécsényi járás a **Komplex programmal fejlesztendő** kategóriába van sorolva.

A Pásztói - Bátorterenyei - Szécsényi- és a Salgótarjáni járások (Salgótarján kivételével) rendelkeznek a Szabad Vállalkozói Zóna címmel. Ez a befektetők számára különböző kedvezményeket, anyagi előnyöket jelentenek.

Kormegoszlás, a férfiak és a nők száma

A népesség életkor szerinti megoszlási adatai alapján 2014-ben a gyermekkorúak (0-14 éves) száma 27852 fő volt, arányuk megközelítette a 14%-ot. A fiatal (15-39 éves) aktív korúaké 31,5%, az idősebb (40–59 éves) aktív korúaké 28,5%, az időskorúaké (60 éves és idősebb) 26 százalék volt. A 74 év feletti megyei lakosok mindössze 8 %-ot képviselnek. Az előző 2011-es adatokhoz képest a fiatal és az idősebb aktív korú lakosság számában csak 0,5% növekedés van.

A két nem korösszetétele továbbra is jelentős eltérést mutat. A férfiak száma 2014-ben 95011 fő, a nők száma pedig 103381 fő volt a megyében.

A népesség öregedési indexe (az időskorú népesség aránya a gyermekkorú népességhez viszonyítva) mutatja a népesség előregeredését, ami a megyében az egyik legsúlyosabb probléma. Nógrád megye öregedési indexe 2014-ben 136,4%. Ez azt jelenti, hogy 100 fő 14 év alatti lakosra 136,4 fő 65 év feletti lakos jutott. Ez messze meghaladja mind az országos (122 fő), mind pedig az Észak-Magyarországi régió átlagát és sajnálatos módon folyamatosan növekszik. Az eltartott népesség aránya 49%-ra emelkedett, közel 2%-al meghaladva az országos átlagot.

A megyében az országos átlaghoz képest alacsonyabb az aktívkorúak-, magasabb az időskorúak aránya, a gyermekkorúak aránya pedig ahhoz hasonló.

Sajnálatos, hogy mindezek mellett a születéskor várható megyei élettartam is elmarad az országos átlagtól. Ez megyei szinten a nők esetében közel 79 évet, a férfiak esetében pedig csak 72 éves várható élettartamot jelent. Az Eurozóna tagállamaiban élőknel (az €-t bevezető 19 ország), a nők esetében 6 évvel, a férfiak esetében pedig 7 évvel élnek tovább az emberek.

Sajnálatos, hogy a megye lakosságának egészségügyi állapota és megbetegedési-halálozási mutatói is rosszabbak, mint az országos átlag. Bővebb információkat a Nógrád Megyei Kormányhivatal által készített „Nógrád megye egészségügyi helyzete” megnevezésű, 2016-ban készült közgyűlési tájékoztatóban talál az érdeklődő.

Természetes szaporodás:

A népességcsökkenés egyik meghatározó tényezője a természetes fogyás. Nógrád megyében a halálozások száma már az 1980-as években meghaladta a születéseket. Az élve születések száma 2011-2013 között folyamatos nőtt és a vizsgált időszak végére a megyében 1706 gyermek született. Ettől jobb mutatót 2009 év adott. A halálozások száma 2009-től folyamatosan csökken, így a statisztika 2016 végére 2813 fő elhalálozását mutatja.

Pozitív változás, hogy a megyében a terhesség megszakítás 2009-től folyamatos csökkenést (244 eset) mutat. Így 2015 végére 823 esetet regisztráltak.

A népességcsökkenést eredményező belföldi vándorlási különbözet (odavándorlás - elvándorlás) esetében 2010 év hozta a negatív csúcst, - 1734 fős veszteséggel. Azt követő öt évben ez a szám 1050 fő alá csökkent. A megyén belül 2015-ben közel 1500 fő a falvakba, és közel 800 fő a városokba költözött.

A megyében kötött házások száma 2016-ban meghaladta a 650-et, ebből közel 150 újräházasodó volt. Ennél csak 2010-ban volt jobb statisztikai mutató.

Lakásállomány:

2016. évi adatok alapján a megye lakásállománya (a lakott és nem lakott lakások, valamint a lakott üdülők együttes száma) 89 309-re nőtt, mely 5 év alatt több mint száz darab lakásszám növekedést jelent. A lakhatást vizsgálva látható, hogy 100 lakásban 225 fő a lakos él, mely megközelíti a régiós és csak kis mértékben marad el az országos átlagtól. Az épített lakások számát vizsgálva látható, hogy a megyében 34, a régióban viszont 387 új lakás épült 2016-ban.

Tovább rontja a lakások vizsgálatának képét az, hogy főként a kisebb településeken folyamatos a régi házak teljes leromlása, vagy az alacsonyabb életszínvonalú vásárlók betelepülése. Ezek együttesen rontják a helyi lakókörnyezet minőségét.

A háztartási vezetékesgáz-fogyasztók a lakásállomány százalékában 58%, a közüzemi ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya 88%, a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 70%. Ezen mutatók a felsorolás sorrendjében 15%-al, 7%-al és 6 % - al maradnak el az országos mutatóktól.

Iskolázottság, nyelvtudás

Nógrád megye népességének iskolázottsága még mindig elmarad az országos mutatóktól, de folyamatosan javul. Növekszik a közép- és felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők népességén belüli aránya, és egyre kevesebb azok hányada, akik alapfokú végzettséggel sem rendelkeznek.

A 2017-es adatok mutatják, hogy Nógrád megye 15 éves és idősebb népességének 0,5 %-a az általános iskola első osztályát sem fejezte be. A lakosság 11%-a rendelkezik egyetemi vagy főiskolai oklevéllel. Az elmúlt években több igen jelentős anyagi forrással rendelkező oktatási, felzárkóztatási program is indult a megyében.

A 2015/2016-os tanévben, a megye óvodáiban 6220 gyermek, általános iskoláiban több mint 15000, tanuló, szakiskoláiban 2000 fő alatt, középiskoláiban közel 6000 fő részesült óvodai nevelésben és iskolai oktatásban.

Ugyanebben az időben az iskolai felnőttoktatásban részesültek közül 157 fő általános iskolai, 32 szakiskolai, 730 középiskolai képzésben részesült. Megállapítható, hogy az előző évhez képest a felnőttképzésekben résztvevők száma több mint 100 fővel volt kevesebb.

Sajnálatos, hogy a megye egyetlen felsőfokú oktatási intézménye a jó hírű Pénzügyi és Számviteli Főiskola 2013-ban bezárta kapuit. Tény, hogy a felsőfokú alap-és mesterképzésben részt vevő hallgatók száma a 2001/2002 tanév 807 fős létszámához képest, 2012/2013 tanévre 181 főre csökkent.

Az idegen nyelvet beszélők száma jelentős mértékben elmarad az országos átlagtól. Rövid távon, a diplomamentő program sok régebben végzős szakembert fog diplomához, ezáltal pedig álláshoz, vagy éppen jobb fizetési pozícióba juttatni. Megállapítható, hogy a 2015/2016-os oktatási évben több mint 14000 tanultak angol nyelvet és közel 7000 német nyelvet az általános és középfokú oktatási intézményekben. Ezen kívül ugyanezekben az intézményekben több mint 500 diák francia, 60 olasz, 60 orosz és közel 300 tanuló egyéb idegen nyelveket tanult a megyében.

Gazdaság:

Nógrád megye gazdasága a mai napig nem tudta pótolni a rendszerváltást követő időszakban megszűnt szénbányák, ipari üzemek, stb. bezárása után keletkezett munkahelyeket. Az ipari, szolgáltatói betelepülések, ipari parkok létrehozása és működtetése ellenére sem tud a megye gazdasága helyben jól fizette és megfelelő munkakultúrával rendelkező álláshelyeket biztosítani a munkavállalók egy jelentős részének. Ezért nagymértékű a megyén kívüli gazdasági övezetekbe történő ingázás.

A megye országos GDP-hez való hozzájárulása 1% körüli, mely a lakosság arányos teljesítés lehetőségének fele.

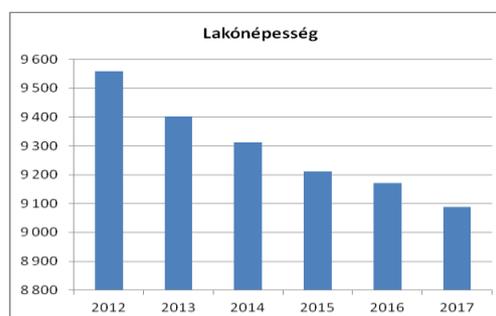
A megye nyugati és keleti területei között továbbra is jelentős gazdasági különbségek tapasztalhatók. Balassagyarmaton és Rétságán, illetve azok környékén működő vállalkozások stabil és egyre erősödő gazdaságot működtetnek. Ezt egészíti ki Budapest, Vác, stb. települések nagymértékű foglalkoztatási vonzereje. Salgótarján, Bátonyterenye munkaerő vonzó képessége az elmúlt években növekedett, de még mindig nem tud elegendő munkahelyet kínálni az ott élőknek. Ezzel párhuzamosan szinte folyamatos munkaerőhiány tapasztalható a magasabb színvonalú munkaerő iránt.

Pásztó bemutatása:

Pásztó város lakónépessége az 1990-es évek végétől folyamatosan csökken és ebben az időben csökkent 10 ezer fő alá. A lakossági veszteség 2008-2012 között 360 fő volt, mely 2013-2017 közötti időszakban 313 főre csökkent. A két öt éves ciklus második részében 47 fővel kevesebb létszámvesztés érte a várost. Ez a vizsgált időszakban 62,6 fő éves csökkenést mutat. Ez azt jelenti, hogy a népességszökkenés 13,4% körüli éves átlagban.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	9 559	
2013	9 402	98,4%
2014	9 312	99,0%
2015	9 212	98,9%
2016	9 172	99,6%
2017	9 089	99,1%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A város állandó népességének 52%-a nő, amely 0,4%-al alacsonyabb különbséget mutat, mint a 2013-as adat. A 0-14 éves korú leánygyermek száma 55 fős csökkenést, a fiúk száma pedig megegyező adatot mutat 2013-hoz képest. A 15-64 év közötti munkaképes korú népesség száma 9128, mely 2013-hoz képest 213 fős csökkenést mutat. A korcsoportok közötti legnagyobb különbség a 65 év feletti kategóriában található, ahol a nők 477 fővel, 37%-al vannak többen, mint a férfiak.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	4 371	4 757	9 128	47,89%	52,11%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			184	2,02%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	583	481	1 064	6,39%	5,27%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	118	134	252	1,29%	1,47%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	2 679	2 572	5 251	29,35%	28,18%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	322	424	746	3,53%	4,65%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	669	1 146	1 815	7,33%	12,55%

Jelen program külön kéri bemutatni a gyermekekkel kapcsolatos korcsoporti adatokat. Ebből kiderül, hogy a város lakói közül 10 év alatt (2001-2011), 41%-al csökkent a 15-17 éves gyermekek száma. A legnagyobb csökkenés a 16 éves gyermeknél következett be, mivel ez eléri a 44 %-ot.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

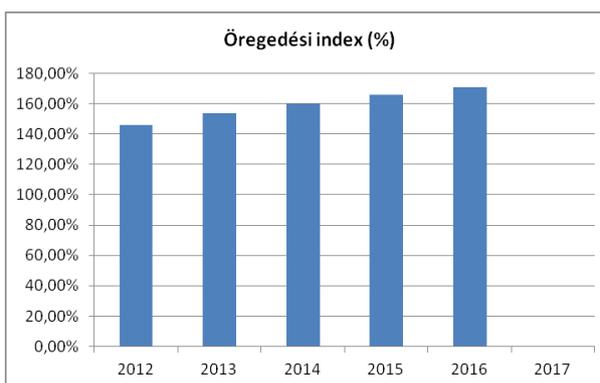
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	na	na	0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	143	99	-44
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	137	140	3
Összesen	280	239	-41

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

Az öregedési index (100 gyermekkorúra jutó 60 éves és annál idősebb lakosok) elmúlt öt évben folyamatosan növekedett, de az elmúlt 2-3 évben lassúbb mértékű növekedés tapasztalható. A 2012-2016 évek átlag aránya 159,19. Vagyis Pásztón 100 gyermekre, 159 idős korú felnőtt jut.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	1 695	1 161	145,99%
2013	1 721	1 119	153,80%
2014	1 760	1 103	159,56%
2015	1 793	1 080	166,02%
2016	1 815	1 064	170,58%
2017	na	na	

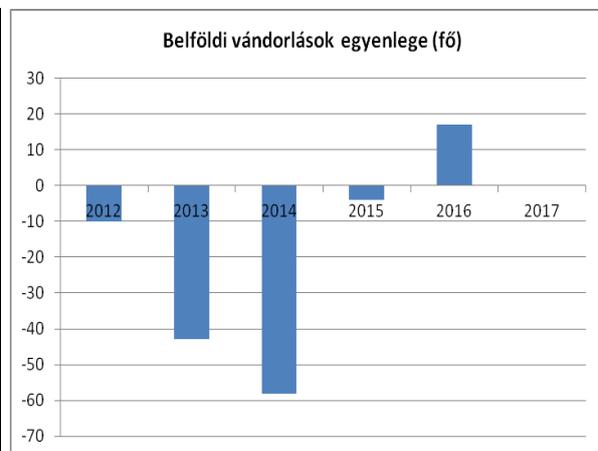

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások esetében 2008 - 2012 közötti vándorlási egyenleg (odavándorlás és az elvándorlás) átlagban 22 fő veszteséget mutatott. A 2013 - 2016 közötti években a vándorlási veszteség 18 főre csökkent. Régen nem látott fordulatot a **2016-os év hozott, amikor 16 fővel többen költöztek be a városba, mint akik elhagyták azt.**

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

v	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	198	208	-10	-2,6
2013	131	174	-43	-2,6
2014	116	174	-58	-1,15
2015	146	150	-4	-2,96
2016	176	159	17	-4,24
2017			0	

Forrás: TeIR, KSH

A természetes szaporodás 2012-2014 közötti átlag mutatószáma 3 fővel meghaladja az előző három éves időszak 60 fős átlagát. Ez azt jelenti, hogy az utolsó három évben, éves szintű átlagban 63 fővel többen haltak meg, mint az azt megelőző időszakban. Az élve-születettek 2014-es 70 fős száma az elmúlt három év legjobb eredményét hozta.

A természetes szaporodás (élveszületések száma és a halálozások száma közötti különbség) 2012-2016 közötti időszakának átlag mutatószáma - 69 fő volt. Az ezt megelőző 3 éves időszaké - 60 fő volt. Látható, hogy 2015-2016-ban jelentősebb mértékű volt az elhalálozás, mint az élveszületések száma. A 2017-es esztendő az elmúlt **15 év csúcsát hozta a kiemelkedő 78 fős** gyermekszületéssel. A védőnőktől kapott információk alapján 2018-ban a szülések száma túl fogja lépni a 60-at.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	62	127	-65
2013	61	132	-71
2014	68	108	-40
2015	57	136	-79
2016	53	145	-92
2017	78	na	na

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Összességében megállapítható, hogy a 2013-ban elkészített és 2015-ben felülvizsgált esélyegyenlőségi programhoz képest jelentős mértékű demográfiai változás nem következett be. A lakosságszám csökkenése kismértékű, de folyamatos, melyet a lakosság elöregedése és a magas halálozási szám nagymértékben befolyásol. A születések számának növekedése igen biztató, melyhez 10 éve nem látott pozitív vándorlási egyenleg társul. A városba 2016-ban többen települtek be, mint akik elhagyták azt.

Gazdasági jellemzők

Pásztó városa Nógrád megyén belüli közepesnél valamivel jobb gazdasági potenciálját minimális mértékben növelni tudta.

Ez azt jelenti, hogy az ipari, a mezőgazdasági és a szolgáltató szektorban működő vállalkozások számának csökkenése, a növekvő ingázás mellett, a hat járás között a pásztói járás továbbra is a 3-4 helyen áll. Sajnálatosan nagy a járasok közötti gazdasági-fejlettségi különbség. Pásztó Város adóbevételeinél a 2011 és 2012 években stabil 377 M Ft nagyságú bevételek realizálódtak. A 2013-tól végrehajtott gépjárműadó elvonás közel 40 M Ft-tal csökkentette a város adóbevételeit. Sajnálatosan hogy e mellett 2013-ban több mint 17 M Ft-tal csökkent a város összes adóbevétele. A 2014-es év a változatlan gépjármű adóelvonás mellett, már közel 32 M Ft adóbevétel növekedést eredményezett. A 2015-re vonatkozó 352 M Ft nagyságú közhatalmi és egyéb önkormányzati bevételi tervek teljesültek.

Az önkormányzat összes **közhatalmi bevételei 2016-ban meghaladta a 472 M Ft-ot**. Ebből Iparüzési adó 403 M Ft, Építményadó 38 M Ft, Gépjárműadó 26 M Ft, Idegenforgalmi adó 0,6 M Ft volt. A **2017-es év teljes közhatalmi bevételei túllépték a 494 M Ft-ot**. Ebből Iparüzési adó 425 M Ft, Építményadó 39 M Ft, Gépjárműadó 26 M Ft, Idegenforgalmi adó 1,7 M Ft volt.

A város **2018-ban várható közhatalmi adóbevételei 517 M Ft-ra tervezett**. Ebből az Iparüzési adónál 440 M Ft és az Építményadónál 46 M Ft várható a legnagyobb bevétel növekedés.

Pásztó Városi Önkormányzat az itt működő- és fejlesztéseket megvalósító vállalkozásoknak, valamint a 21-es főútvonal építésének köszönhetően növelte közhatalmi bevételeit. Nőtt a helyben foglalkoztatottak száma is. Városunkban jelentős termelői és raktározási fejlesztést hajtott végre az EGLO Magyarország Kft., mely több száz fővel tudta növelni a foglalkoztatottak számát. E mellett több kisebb vállalkozás is fejlesztéseket tudott végrehajtani, mely a technológiai minőség változás mellett, minimális létszámnövelést is hozott. Az önkormányzati, vállalkozói és privát építészeti beruházások jótékony hatást gyakorolnak a helyi vállalkozásokra is. Már több éve érezhető a jó szakemberek helyi hiánya.

Pásztó és mikro térsége az említett beruházásoknak, a kedvező földrajzi elhelyezkedésének, valamint a 21-es négy nyomúsított főközlekedési útnak köszönhetően tudja tartani a megyei átlag felett gazdasági- és foglalkoztatási pozícióját. Meg kell említeni, hogy a közeli nagyvárosokba történő ingázók száma igen magas. A korszerű munkakultúra, a vidéki szempontból elfogadható bérek, a béren kívüli juttatások, ingyenes utazás, kedvezményes helyi étkezés, stb. még mindig vonzó az álláskeresőknél. Igaz, hogy sokan vállalnának helyben munkát, ha lenne közel azonos feltételeket biztosító helyi vállalkozás.

Még mindig igaz az a megállapítás, hogy Pásztón - az országos - megyei - járási hatóságok, hivatalok, szakszolgáltatások és intézmények bevonásával, - a város adottságaihoz és lehetőségeihez mérten jó színvonalú egészségügyi-, oktatási és szociális intézményrendszert működtet.

Áthúzódó beruházások

Pásztó Városi Önkormányzat évtizedek óta igen szigorú gazdálkodást folytat, amely az elmúlt években még tovább erősödött. E mellett több intézkedés segítette a város kiadásainak csökkentését.

A vállalkozói fejlesztések tovább növelték a város adóbevételeit.

Az önkormányzat gazdálkodásának nagy előny volt, hogy a városnak csak forint hitelei voltak. A magyarországi önkormányzatok hitelkonszolidációja 2013-2014-ben megtörtént. Pásztó esetében ez 159 M Ft tőke- és kamattartozás állami átvállalását jelentette. Ezt követően az önkormányzat hitelfelvételi lehetősége jelentős mértékben korlátozott.

Az ipari-, a mezőgazdasági- és a szolgáltató szektorban működő vállalkozások számának csökkenése, a növekvő ingázás mellett, a hat járás között a pásztói járás továbbra is a 3-4 helyen áll. Sajnálatosan nagy a járasok közötti, valamint a megye keleti és nyugati részei közötti nagymértékű gazdasági - fejlettségi különbség.

Megvalósított projektek, felújítások

A város működőképességének megtartása mellett, számos projekt került megvalósításra.

Mindezek mellett az elmúlt 3 év a projektek tervezésének és a pályázatok - kérelmek elkészítésének, beadásának időszaka volt. Városunk soha nem látott értékű és mennyiségű, elsősorban a megyei forrásból (TOP) finanszírozható, nagy részben 100%-os támogatottsági arányú projekt megvalósításhoz **nyert el 6,6 Milliárd Ft forrást.**

A kedvezményezett járások körét az Európai Unió tervezési ciklusnak megfelelően (2014-2020) a kormány felülvizsgálta. A Kormány 290/2014. (XI.26.) Kormány rendelete szabályozza a kedvezményezett járások besorolását. A járások területi fejlettség alapján történő besorolásánál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő piac, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból képzett komplex mutatót veszik figyelembe. Ezek alapján az ország 174 járásából 109 járás komplex mutatószáma nem éri el a 46,79 értékű határt, így ezek a kedvezményezett kategóriába sorolt járások. Nógrád megye minden járása a kedvezményezett járások kategóriájába tartozik. A megye 6 kedvezményezett járása közül (mutatója kisebb, mint az összes járás mutatójának átlaga) a pásztói járás (35,2) a fejlesztendő járás (legalacsonyabb mutató és az ország lakónépességének 15%-a él), a szécsényi járás (29,01) pedig a komplex programmal fejlesztendő kategóriába sorolt (legalacsonyabb mutató és az ország lakónépességének 10%-a él).

Térségi hatású fejlesztések voltak:

1. Kisebb volumenű fejlesztések

- *Vidékfejlesztési Program*

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia elkészítését, az abban meghatározott fejlesztések megvalósítását és a források felhasználását, elszámolását, stb. a város szakemberei is segítették. A vidék fejlesztésére irányuló, többnyire 5.000 fős lakossági létszám alatti településeket támogató program 6 évre vonatkozóan, járási szinten több mint 1 Mrd Ft fejlesztési forrással rendelkezett.

Pásztó város önkormányzata, vállalkozói és civil szervezetei csak az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) IV. tengelyének LEADER keretében kiírt pályázatokra nyújthatott be támogatási kérelmet.

Elnyert városi projektforrások (2015-ig):

- vállalkozói 219 M Ft (50%),
- civil szervezetei 88 M Ft (100%)
- önkormányzata 8,4 M Ft (100%) vissza nem térítendő támogatást nyertek el.

Forrás: Cserhátalja munkaszervezet 2018.

Ez azt jelenti, hogy a városi vállalkozások esetében történő projekt megvalósítások bruttó bekerülési értéke összességében meghaladta az 534 M Ft-ot. Sajnálatos módon 2016-2018 közötti időszakban, ilyen jellegű forrás nem állt az Akció Csoport rendelkezésére.

- *Gondozóközpont fejlesztése*

Pásztó Városi Önkormányzat az Új Széchenyi Terv Észak-Magyarországi Operatív Program keretén belül, Gondozóközpont korszerűsítést hajtott végre 2014-ben. Az elnyert támogatás összege közel 59 M Ft volt. A fejlesztés eredményeképpen átépítették a tetőfedést, az épület homlokzati hőszigetelést kapott. Megvalósult a külső, belső, nyílászárók cseréje, akadálymentes WC-k kialakítása, két megálló lift építése, belső burkolatok részbeni cseréje, a parkoló és a bejárat akadálymentes összeköttetése, gázkazán cseréje, valamint bútorok beszerzése. A megújult épületbe került elhelyezésre a három felnőtt háziiorvosi rendelő, a fogorvosi rendelő és a központi háziiorvosi ügyelet is.

Azóta jelentősebb mértékű fejlesztés e területen nem történt.

2012 és 2014 között megvalósult fejlesztések, felújítások

Fejlesztés megnevezése	Összköltség (Ft)
Kékesi út 72. sz. patak partfalomlás helyreállítás	11 190 675
Mező Imre út földcsuszamlás helyreállítás	24 132 750
Dobó úti híd felvízi gabionkas helyreállítás	5 706 700
Kékesi út 50-52. sz. Köviceses patak jobb partján bekövetkezett partfalomlás helyreállítás	8 577 625
Dobó út 44. sz. mögötti Köviceses patak bal partján gabionkas helyreállítás	4 978 313
Kékesi út 106-110. sz. mögötti Köviceses patak bal partján gabionok helyreállítására	7 987 643
Köviceses patak hasznosi mederrendezés	87 103 000
Madách úti óvoda korszerűsítése	24 891 000
Gondozóközpont korszerűsítése	61 166 393
Cserhát In-i óvoda korszerűsítése	36 232 115
Gárdonyi utcai vízvezeték felújítás	17 274 203
Konténerszállító jármű beszerzése	22 842 410
Iparterület 0124 előkészítés, művelésből kivonása	6 700 000
Liget utcai vízvezeték felújítása	14 565 550
Hasznosi óvoda felújítása	21 478 657
Hasznosi ravatalozó bővítése, felújítása	7 633 448
Mátrakeresztesi ravatalozó bővítése, felújítása	7 766 050
Hasznosi I. Világháborús emlékmű felújítás	4 962 998
Táncoló lányok körül szökőkútépítés	9 562 161
Bástya utcai vízvezeték felújítása	12 827 349
Béke utcai vízvezeték felújítása	17 868 836
Játszóterek kialakítása ütéscsillapítóval	6 621 535
Helyi közutak felújításának, építésének tervezése	5 759 000
Összesen:	427.829 e Ft

Forrás: Önkormányzati adatok

Megjegyzés: A táblázat csak a 4 M Ft-ot meghaladó támogatási összegű projekteket tartalmazza.

2015 és 2018 között megvalósult fejlesztések, felújítások

Fejlesztés megnevezése	Összköltség (MFt)
Fotovoltaikus rendszer kialakítása (önkormányzat épület)	36,9
Vis-maior pályázat	128,5
Nagymező út felújítása (34-36 szám előtt)	12
Hidegvölgyi vízfolyás nyomvonalának takarítása	5,1
Útfelújítások, járdafelújítás-építés	6,1
Összesen:	188,6

Köszolgáltatásokban történt változások

1. Intézményi változások:

2012-ben történt változás:

Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola

Az intézmény 2012 szeptemberében nyitotta meg kapuit. A több mint 100 éves óvoda 2012-ben egy vegyes életkorú csoporttal indult, melyet minden évben 1-1 csoporttal fejlesztettek. Az általános iskola, hasonló fejlődésen ment- és megy keresztül napjainkban is, mivel céljuk a 8 évfolyamos iskola létrehozása.

Az óvoda - iskola létrehozása és fejlődése az állami köznevelési intézményekben (óvoda, általános iskola) létszámcsökkenést eredményezett, mivel a város gyermeklétszáma nem teszi lehetővé minden intézmény egy időben történő létszámnövekedését.

2013-ban történt változás:

Pásztói Múzeum

A Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet 2012. december 31-én megszűnt. Jogutódok a múzeummal rendelkező városok önkormányzatai lettek. Ennek megfelelően 2013-tól Pásztó Városi Önkormányzat a Pásztói Múzeum üzemeltetője. A múzeum fő tevékenységei közé tartozik a barokk Kolostor épületben, a Csohány Galériában, az Oskolamester házában, a turisztikai Fogadóépületben, valamint a szabadtérben látható kiállítások, emlékhelyek működtetése és érdeklődőknek történő bemutatása. Ezen kívül színvonalas múzeumpedagógiai- és egyéb közművelődési programok szervezése, az intézményben elhelyezett közgyűjtemények kezelése, tudományos kutatómunka.

A Pásztói Múzeum állandó kiállításai:

- A Pásztói Oskolamester Háza
- Középkori szőlőkultúra a Mátraalján
- Középkori üveghuta
- Kora középkori bencés, később ciszterci apátság alapjai és a kovácsműhely alapja
- Csohány Galéria
- Gaál István emlékszoba
- A Ciszterci Rend története a középkorban
- Pásztói évszázadok
- Fűtől fáig
- Évmilliók üzenete Nógrádban
- Tanulmányi raktár és múzeumpedagógiai oktatóter (kolostorépület pince)
- Rajeczky Benjamin emlékszoba

Ezeken kívül a Csohány Galériában és a kolostorépületben is rendszeresen szerveznek időszaki kiállításokat. Mindezek teljes megtekintése szakavatott személy vezetéssel kb. 90 -100 perces tartalmas időtöltést kínál a múzeumlátogatók számára.

A múzeum által kezelt közgyűjtemények (Nógrád Megyei Természettudományi Gyűjtemény, Képzőművészeti Gyűjtemény, Várostörténeti Gyűjtemény, Rajeczky hagyaték, Gaál István hagyaték) összesen 19 688 tételt tartalmaznak.

A 2008 és 2011 közötti időszakban két TÁMOP és egy TIOP pályázatot valósított meg a múzeum. Ennek köszönhetően megteremtődtek a feltételei az iskolai oktatást segítő programoknak és méltó elhelyezést nyert a természettudományi gyűjtemény is. Ezáltal évente legalább 100 múzeumi foglalkozást tartanak az óvodásoktól az egyetemistákig.

Az intézményben európai szinten is jegyzett tudományos kutatómunka folyik a gerinces őslénytan területén.

Rendszeres résztvevői az országos rendezvényeknek (Miskolci Nemzetközi Ásványfesztivál, Múzeumok Majálisa, Földtudományos Forratag), ahol természettudományos játszóházukat igen kedveli a közönség.

Látogatottsági adatok (hagyományos értelemben vett múzeumlátogatók, rendezvények fizető és ingyenes látogatói, múzeumpedagógiai foglalkozások résztvevői) mind összesen:

2013-ban 14 369 alkalom

2014-ben 14 378

2015-ben 16 028

2016-ban 14 874

2017-ben 18 900

2014-ben fenntartott intézmények:

1. Az IPESZ megszűnt, mivel 2017-ben beintegrálódott a Pásztói Polgármesteri Hivatal szervezetébe.
2. Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája
3. Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ
4. Pásztói Múzeum
5. Pásztói Gondozási Központ
6. Polgármesteri Hivatal

2015-ben történt változások:

Pásztó Városi Önkormányzat 2015. szeptember 01-től az alábbi oktatási intézmény működtetését vette át. A köznevelési intézmény fenntartója és szakmai irányítója a Klebelsberg Központ (KK) Salgótarján. A Pásztói Tankerület irodája megszűnt, a szakemberek a Salgótarjáni Tankerülethez kerültek.

Zsigmond Király Általános Iskola

A Pásztói Általános Iskola 2015-ben nevet változtatott, majd 2018-ban feladatköre kibővült. Új neve Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola. Az iskola életében történt változások a program nevelési-oktatási fejezetében kerülnek részletes bemutatásra.

Az intézmény által ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás, nappali rendszerű iskolai oktatás
- alapfokú művészetoktatás
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos)
- iskolaotthon, napközi otthonos ellátás, tanulószoba

Kisebbség: A roma kisebbséghez tartozó tanulók becsült aránya kb.:14 %.

Az iskola diákjai elsősorban pásztóiak, de a megszűnt kistérségi társulás következtében Mátaszőlős, Alsótold, Bokor, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb és Kutasó községekből bejáró tanulókat is ellátja. A beiskolázási körzetbe élő családok szociális, kulturális és anyagi helyzete általában igen eltérő, ezért az intézmény, nevelő és oktató munkája ehhez igazodik: tanórán és tanórán kívül is megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztését is.

2019-ben történt változás:

Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az Oktatási Hivatal által működtetett köznevelési információs rendszerben (KIR) a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet

24. § (4) bekezdése alapján az alábbi köznevelési intézmény a lenti közzétételi adatokkal rendelkezik.

1. Intézmény adatai

3060 Pásztó, Nagymező utca 36.

OM azonosító: 201303

Intézmény neve: Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Székhely címe: 3060 Pásztó, Nagymező utca 36.

Székhelyének megyéje: Nógrád

Intézményvezető neve: Szántó Marianna

Telefonszáma: 06 32 460 795

E-mail címe: zskai.paszo@gmail.com

Ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat)
- általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat)
- alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágon
- alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti ágon

2. Fenntartó adatai

Fenntartó: Salgótarjáni Tankerületi Központ

Fenntartó címe: 3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.

3. Az intézmény feladat ellátási helyei

Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (3060 Pásztó, Nagymező utca 36.)

Ellátott feladatok:

- alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágon
- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat)
- általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat)

Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Telephelye (3060 Pásztó, Nagymező utca 34.)

Ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat)
- általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat)

Zsigmond Király Általános Iskola Rajeczky Benjámín Alapfokú Művészeti Iskola Tagintézménye (3060 Pásztó, Fő utca 54/A)

Ellátott feladatok:

- alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti ágon
- alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágon

A fenntartó által engedélyezett osztályok, csoportok száma:

Az általános iskolában az engedélyezett **osztályok száma: 25.** (8 évfolyamon 3-3 osztály, kivéve a 8. évfolyamot, ahol kifutó rendszerben 4 osztály van.). **Csoportok száma: 188**

A művészeti iskolában az engedélyezett évfolyamok száma 12.

Köznevelési feladatot ellátó intézményegységként a térítési díj, a tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség (a továbbiakban együtt: díj) jogcíme és mértéke, továbbá tanévenként, nevelési évenként az egy főre megállapított díjak mértéke, a fenntartó által adható kedvezmények, beleértve a jogosultsági és igénylési feltételeket is:

Az általános iskola alapfeladatait térítésmentesen lehet igénybe venni.

Az Alapfokú Művészetoktatás igénybevétele tandíj köteles.

A 2018-2019. tanévben, a ZSKAI Rajeczky Benjámín AMI Tagintézménye az igénybe vehető szolgáltatások után fizetendő térítési díj mértékét a 2011. évi CXC. trv. 16.§, a 20/2012

(VIII.31.) 18.§(1-3), rendeletében, valamint az intézmény fenntartójának rendelkezései határozzák meg. A tanulói jogviszony legalább egy tanítási évre létesül.

AZ IGÉNYBE VEHETŐ szociális KEDVEZMÉNYEK:

- teljes fizetési mentességet kap a HH (hátrányos helyzetű) és a HHH (halmozottan hátrányos) tanuló. A jegyző védelmébe vett, ill. rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő tanulónak a mentesség fenntartásához jogszabályban meghatározott további nyilatkozat alapján biztosítható a mentesség.
- a megállapított térítési és tandíj mértékéből fizetési kedvezményt - 10-90% - kaphat az a tanuló, ahol a családban, az egy főre jutó jövedelem nem éri el a jogszabályban (legkisebb öregségi nyugdíj: 28.500,-Ft) megjelölt meghatározott százalékot (131 - 210%).

Az alábbi intézmények működtetésében változás nem történt.

Mikszáth Kálmán Líceum Pásztó

A Mikszáth Kálmán Gimnázium 1954-ben kezdte meg működését, melynek elődje a pásztói Közgazdasági Technikum volt. Több évtizedes munka eredményeként a megye egyik jó hírű gimnáziumává fejlődött.

A járás egyetlen gimnáziumaként a nappali oktatáson kívül a felnőttek esti képzésében, érettségi megszerzésében is élenjárt. Az iskola folyamatosan fejlődött és mára az alábbi képzési formákban várja a tanulókat. A két tannyelvű gimnáziumi tagozat, nyelvi előkészítő évfolyammal, és a 1988-tól működő magyar-francia két tanítási nyelvű képzés (1 + 4 év). Az angol és német nyelvű nyelvi előkészítő évfolyamú gimnázium (1 + 4 év) 2004. szeptember 1-től működik. 2007. szeptember 1-től működik az érettségire épülő középfokú postai ügyintéző szakképzés, mely a 2015. évi döntés eredményeképpen felmenő rendszerben 2019-ig megszűnik. Helyébe a 2016/2017-es tanévben négy évfolyamos gimnáziumi oktatás, 2017/2018-as tanévtől kezdve pedig, magyar-német két tanítási nyelvű (1+4 év) gimnáziumi képzés lépett. A kollégium alapvető célja, hogy a tanulók megismerésével segítsék beilleszkedésüket, személyiségük fejlődését és együttes munkával biztosítsák céljaik megvalósítását. A gimnázium és a kollégium a város iskola centrumában helyezkedik el, jól megközelíthető területen.

Salgótarjáni Szakképzési Centrum Fáy András Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, és kollégiuma, pásztói telephelye.

Ahogy a neve is mutatja, sokrétű feladatra vállalkozott intézményről van szó. Küldetése alapján az érettségizettek számára nyújt továbbtanulási lehetőséget, hogy a meg növekedett munka-erőpiaci igényekhez való alkalmazkodást elősegítse.

Intézményük 1998-ban került alapításra Pásztón, fenntartója az Egyenlő Esélyért a Pályakezdesnél Alapítvány, amely budapesti székhellyel rendelkezett. A folyamatos változások iskolánkat sem kerülték el. 2016.09.01-től csatlakozott a Salgótarjáni Szakképzési Centrumhoz. Profilja, közgazdasági kereskedelmi irányultsága a mai napig megmaradt. Az alapítás óta közgazdasági, kereskedelmi adminisztratív területeket érintő érettségit követő szakgimnáziumi képzést folytatunk.

Iskolánk iskolarendszerű, Országos Képzési Jegyzékben szereplő, középfokú, 2 éves szakképzések oktatásával foglalkozó intézmény.

Iskolánk a kiválóan felszerelt Mikszáth Kálmán Líceumtól bérlő a tantermeket és taneszközöket, az ügyintézés is a Gimnázium által rendelkezésünkre bocsátott irodák egyikében folyik.

Tanulóink számára diákigazolványt és kollégiumi elhelyezést tudunk biztosítani, továbbá tanökonnyvtámogatásban is részesülnek.

Oktatóink kiválóan képzett, felsőfokú végzettséggel és gyakorlati szakmai jártassággal rendelkező szakemberek, akik az elméleti felkészítés mellett a gyakorlati kérdések megoldására is nagy hangsúlyt helyeznek.

Működése óta iskolánk több száz fő számára tette lehetővé az Országos Képzési Jegyzékben szereplő, iskolánk által meghirdetett iskolarendszerű szakképzések elvégzését. A szakképzés megszerzését követően nagyban sikerült hozzájárulnunk ahhoz, hogy a pályakezdő fiatalok, vagy a szakmát váltani kívánók elhelyezkedési esélyei javuljanak.

Az **OKJ**-s képzéssel rendelkezés a felsőoktatási intézményekbe való jelentkezéskor többletpontot is jelenthet a felvételizők számára. A vizsga letételének lehetősége az iskolában, helyben biztosított.

Képzéseink eredetileg nappali tagozaton tandíjmentes formában indultak, de 2003-tól a szakképzés levelező tagozattal is bővült minimális költségtérítés ellenében, a meg növekedett továbbtanulási kedv kielégítése céljából. Azonban a levelező tagozat elsorvadt napjainkra, esti tagozati képzés vette át a helyét

Igyekszünk az egyre bővülő igényeknek megfelelni, és elősegíteni az Európai Unió által preferált „*életen át tanulás*” elv érvényesülését.

Hasonlóan az előző évekhez, minden évben meghirdetésre kerülnek nappali és esti tagozaton egyaránt a középfokú, képzések. Az egyes, indított szakokon a tantárgyi struktúrának megfelelően nyelvi és informatikai képzést is biztosítunk.

Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ.

Az intézmény a város minden korcsoportját érintő közösségi élet legmeghatározóbb színtere. Az intézmény a korábban önálló Művelődési Központ és Városi Könyvtár 1983-ban történő átalakításával, integrációjával jött létre.

Fő tevékenységei: kulturális esélyegyenlőtlenségek csökkentése, a művelődéshez való alkotmányos jog gyakorlása, a gazdasági versenyképesség növelése, a kreativitás, öntevékenység és alkalmazkodóképesség fejlesztése. A város lakossága számára minden könyvtári - közművelődési programunk ingyenes.

Könyvtár feladatai: megfelelő számú és összetételű dokumentum beszerzése, könyvtárhasználati foglalkozások, az ifjúság számára biztosított programok, információ - és kultúraközvetítő szolgáltatások bővítése. A gyermekek részére 0-16 éves és 70 év fölött a beiratkozás ingyenes. A 70 éven aluli nyugdíjasok számára a mindenkori beiratkozási díj 50 %-a.

Baba-Mama Klub: Hetente egyszer tartja foglalkozásait, és az intézmény 2015-ben Bababarát Intézmény címet kapott.

Könyvtári szünidei programok: Előre kiadott programterv alapján rendszeres szabadidős és kulturális programok szervezése.

A városrészeket (Hasznos, Mátrakeresztes) szabadidős és kulturális rendezvények szervezésével vonjuk be a város életébe (locsoló bál, Nőnap, Sportnap, Falunap, Karácsonyváró programok, kézműves foglalkozások)

Művelődési központ feladatai: művészeti csoportok, klubok működtetése, kulturális, táncos és szórakoztató rendezvények, tábori programok, társas élet eseményeihez hely biztosítása.

A Városi Könyvtár és a Művelődési Központ részben akadálymentesített épületekben biztosítja a mozgáskorlátozott és fogyatékossgal élő magánszemélyek és szervezetek számára az informálódási és kulturális lehetőségeket. A mozgáskorlátozott olvasók részére a kölcsönzést a földszinten végzik.

Fontosabb rendezvények: Ünnepi Könyvhét, A magyar népmese napja, Októberi Könyvtári Napok, író - olvasó találkozók (Költészet Napja), előadások, könyvbemutatók, vetélkedők (A Múltidéző Zsigmond Napok), rendhagyó tanórák, könyvtárbemutatók, tanfolyamok, kiállítások, játékos foglalkozások, számítógépes használói tanfolyamok. Szőlő és Borünnep, Szüreti felvonulás, színházi előadások, tánc - egyéb foglalkozások, programok, stb., szervezése.

Partnereik:

- Mikszáth Kálmán Líceum
- Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola
- Zsigmond Király Általános Iskola és AMI
- Pásztó Város Önkormányzat Óvodája és Bölcsődéje
- EGYMI
- Pásztói Gondozási Központ
- Egyéb helyi, környékbeli, megyei szervezetek.

Gyermekek, hátrányos helyzetű gyermekek részére szervezett programok:

A részlegben 3 db számítógép áll a gyermekek rendelkezésére, napi 30 perc ingyenes internetezési lehetőséggel. A beiratkozás 16 éves korig díjtalan.

Pozitív diszkrimináció: a roma gyermekek felkarolása, hagyományaik ápolása, önismeretük erősítése, szakkörök, nyári táborok szervezése.

Idősek és nők számára szervezett programok:

Az idősebb korosztály számára az önkormányzat ingyenes találkozási helyet, szakmai segítséget és anyagi támogatást biztosít civil forrás formájában. A nyugdíjas korosztály nagy számban vesz részt rendezvényeken, programokon, előadásokon, könyvtári rendezvényeken. Részükre biztosított az ingyenes beiratkozás és pár órás internet használatot segítő tanfolyam. A könyvtárban rendelkezésre áll egy nagyítógép és a vakok- és gyengén látók számára Braille-billentyűzet.

A Digitális Jólét Program helyi intézménye lettünk, az idetelepített laptopok és okos telefonok segítségével kifejezetten az idősebb korosztálynak rendszeresen tanfolyamokat szervezünk a saját dolgozónk által elvégzett e-mentor képzés után.

A Gondozási Központtal együttműködve több rendezvényt szerveztünk az idősebb korosztálynak (Idősek Világnapja, Betlehemes bábelőadás).

Az Őszirózsa Nyugdíjasklubnak a Könyvtárban heti rendszerességgel van találkozójuk, egy-egy alkalommal a névnapokat és egyéb ünnepi rendezvényt tartanak.

Az intézmény nem alkalmaz fogyatékkal élő személyt.

Pásztó Városrészeinek szolgáltatásai:

Mátrakeresztési Szabadidős Társaság segíti a lakosság önszervező tevékenységét.

Hasznosi Szabadidő Egyesület

A városrészi rétes fesztivált (Magdolna napi Búcsú) és egyéb programok szervezését segíti.

Művelődési központ városrészi feladatai:

Művészeti csoportok, klubok működtetése, kulturális, táncos és szórakoztató rendezvények, tábori programok szervezése és a társas élet eseményeihez hely biztosítása.

A Városi Könyvtár és a Művelődési Központ részben akadálymentesített épületekben biztosítja a mozgáskorlátozott és fogyatékossgal élő magánszemélyek és szervezetek számára az informálódási és kulturális lehetőségeket. A mozgáskorlátozott olvasók részére a könyvkölcsönzést a földszinten végzik.

A hasznosi és a mátrakeresztési városrészek művelődési házainak energetikai korszerűsítésére, felújítására és akadálymentesítésére nyertes pályázattal rendelkezik az önkormányzat. A megvalósítás előkészítése folyamatban van.

2. Ivóvíz- és szennyvízszolgáltatás

A városi szennyvízberuházás több ütemben való megvalósítása érdekében létrehozott és működtetett Vizi közmű Társulás 2014-ben megszűnt. Jelenleg már csak a Lakástakarék Pénztárral kapcsolatos ügyek intézése szükséges.

Jogszabályváltozás miatt 2013-tól az ÉRV Észak-magyarországi Regionális Vízművek ZRt. Kazincbarcika látja el a város és a járás nagyobb részében élők ivóvízzel történő ellátását. A nagyobb részben önkormányzati tulajdonban lévő Dél-Nógrádi Vízmű Kft. Pásztó által ellátott szolgáltatási feladatok 2015.02.28-ával megszűntek. A vízmű dolgozóit a részvénytársaság teljes egészében átvette és foglalkoztatja.

3. Kommunális Hulladékgyűjtés

Rekultiváció

Pásztó Városi Önkormányzatának tulajdonában lévő, Tar Község Önkormányzatának közigazgatási területén található szeméttelép rekultivációja megtörtént, annak fenntartási feladati terhelik a város költségvetését. A közel 20 évig üzemelő, 2000-ben bezárt szeméttelép várva várt, komplex rekultivációja készült el 2015-ben. A rekultivált terület utógondozásának ideje 20 év, amelyért az önkormányzat a felelős.

Kelet Nógrád Térségi Hulladékgyűjtési rendszer fejlesztése

A pásztói hulladékudvar - újrahasználati központ az önkormányzati állat- és kirakodó vásár területének egy részén 2017-ben került kialakításra. E mellett a papír, műanyag, üveg szelektív gyűjtésére alkalmas 12 db gyűjtősziget létesült Pásztón (8 db) a hasznosi és a mátrakeresztesi városrészekben (2-2 db). A hulladékudvar működtetése lehetővé teszi, hogy a lakosság által kiselejtezett bútorokat, ruházatot, elektromos hulladékokat, stb. is be lehet szállítani.

Ez kiválóan alkalmas lehet arra, hogy a megfelelő minőségű termékek, használati cikkek a hátrányos helyzetű személyek, családok birtokába kerülhessenek természetesen díjmentesen. Továbbá a keletkezett lakossági veszélyes hulladékot, építési-bontási törmelék, anyagot is be lehet szállítani, természetesen korlátozott, egyeztetett mennyiségben.

A megyei nagyprojekt keretében megvalósuló pásztói projekt elemek 2016-tól lehetővé teszik a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést (papír, fém, műanyag), de az üveg hulladékot továbbra is a gyűjtő szigeteken lehet elhelyezni. A komposztálható háztartási zöldhulladék gyűjtése is megoldottá vált, mivel időszakosan a VGÜ által biztosított műanyag zsákokban azt díjmentesen elszállítják. A projekt keretén belül korszerű rakodó- gyűjtő és szállító járművek kerülnek beszerzésre.

A városi kommunális hulladékgyűjtéssel és kezeléssel kapcsolatos feladatokat 2016-tól a salgótarjáni székhelyű VGÜ látja el.

4. Közterületek

A város 2012-ben befejezett város rehabilitációs nagyprojektje jelentős zöldterület rendezést és fejlesztést eredményezett, ennek fenntartása folyamatos. Az elmúlt években 4 játszótér, 1 felnőtt szabadterei kondicionáló pálya került átadásra, mely az eddig kissé háttérbe szorult városrészekben is érinti. Ezen közterületek, parkok, járdák és utak kiváló munkalehetőségeket biztosítanak a közfoglalkoztatott személyek egy részének, akik szeretik a város esztétikai vonzerejét növelő munkákat.

A városi önkormányzat és a járási hivatal feladatellátásában a vizsgált időszakban változások történtek. Itt a járási hivatal feladatai kerülnek bemutatásra. Az önkormányzati szakterületen a szociális feladatellátásban történtek feladatátadások.

A járási hivatal feladatai:

1. Ügyfélszolgálati feladatok

A járási hivatalok szervezeti egységei az ügyfélszolgálati feladatok körében ellátják

- a) a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló kormányrendeletben;
- b) a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló kormányrendeletben;
- c) a kormányablakokról szóló kormányrendeletben meghatározott ügyfélszolgálati feladatokat.

2. Okmányirodai feladatok

A járási hivatalok szervezeti egységei az okmányirodai feladatok körében ellátják

- a) az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvényben;
- b) az illetékekről szóló törvényben;
- c) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvényben;
- d) a közúti közlekedésről szóló törvényben;
- e) a külföldre utazásról szóló törvényben;
- f) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvényben és az azok felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben, valamint az egyes, az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó szervezetek kijelöléséről szóló kormányrendeletben meghatározott feladatokat, továbbá a jogszabály által a járási hivatal szervezeti egységként működő okmányirodához telepített feladatokat.

3. Járási védelmi igazgatási feladatok

A járási hivatal vezetője és a hivatalvezető helyettese a járási védelmi igazgatási feladatok körében ellátják

- a) az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- b) a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- c) a honvédségi adatkezelésről, az egyes honvédelmi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos katonai igazgatási feladatokról szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- d) a katasztrófavédelemről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben meghatározott feladatokat.

4. Járási hatósági feladatok

A járási hivatalok szervezeti egységei az általános hatósági feladatok körében ellátják azon hatósági eljárásokkal kapcsolatos feladatokat, és gyakorolják azon hatásköröket, melyek vonatkozásában jogszabály első fokon eljáró hatóságként a járási hivatalt vagy a járási hivatalvezetőt jelöli ki, így különösen

- a) az állatok védelméről és kíméletéről szóló törvényben;
- b) a földgázellátásról szóló törvényben;
- c) a hadigondozásról szóló törvényben;
- d) a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben;
- e) a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényben;
- f) a társasházakról szóló törvényben;
- g) a távhőszolgáltatásról szóló törvényben;
- h) a temetőről és a temetkezésről szóló törvényben;
- i) a villamos energiáról szóló törvényben;
- j) a menedékjogról szóló törvényben;

- k) a nemzeti köznevelésről szóló törvényben;
- l) a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvényben, valamint az azok felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben meghatározott feladatokat, továbbá a Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló kormányrendeletben meghatározott közlekedési hatósági feladatokat.

5. Oktatással kapcsolatos feladatok

A járási hivatalok szervezeti egységei az oktatással kapcsolatos feladatok körében ellátják

- a) a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- b) a nemzeti köznevelésről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- c) az Oktatási Hivatalról szóló kormányrendeletben;
- d) a szakképzésről szóló törvényben és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben;
- e) e) a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény és az annak felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben meghatározott feladatokat.

6. Szociális és gyámügyi feladatok

A járási hivatal a szociális és gyámügyi feladatok körében ellátja

- a) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben;
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben;
- c) továbbá a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló kormányrendeletben és egyéb külön jogszabályokban meghatározott, a feladat- és hatáskörét érintő feladatokat.

7. Élelmiszerlánc-ellenőrzési és állategészségügyi feladatok

8. Földhivatali feladatok

9. Foglalkoztatási és közfoglalkoztatási feladatok

Pásztó Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának célja:

A város vezetése nem kíván változtatni a Helyi Esélyegyenlőségi Programban (HEP) 2013-ban meghatározott és 2015-ben felülvizsgált átfogó céljain.

Pásztó Városi Önkormányzat elfogadja a HEP helyzetelemző részére épülő terveit, valamint a HEP Intézkedési Tervében megfogalmazottakat. A tervek megvalósítását lehetőségeihez, forrásaihoz kívánja igazítani a lehető legmagasabb fokú együttműködés biztosításával.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket - az óvoda kivételével - érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Az önkormányzat elsődleges célja számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötvt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

A települési esélyegyenlőségi stratégia az alábbi hazai - EU-s stratégiákhoz illeszkedik:

1. Az EU 2020 Stratégia
2. Nemzeti Reform Program
3. Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia
4. „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia
5. Roma Integráció Évtizede Program
6. Nemzeti Ifjúsági Stratégia

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyzetelemzésre alapozott tervek megvalósítását lehetőségeihez, forrásaihoz kívánja igazítani a lehető legmagasabb fokú együttműködés biztosításával.

Az esélyegyenlőségi feladatokat az alábbi célcsoportokra koncentráltam tervezni kivitelezni:

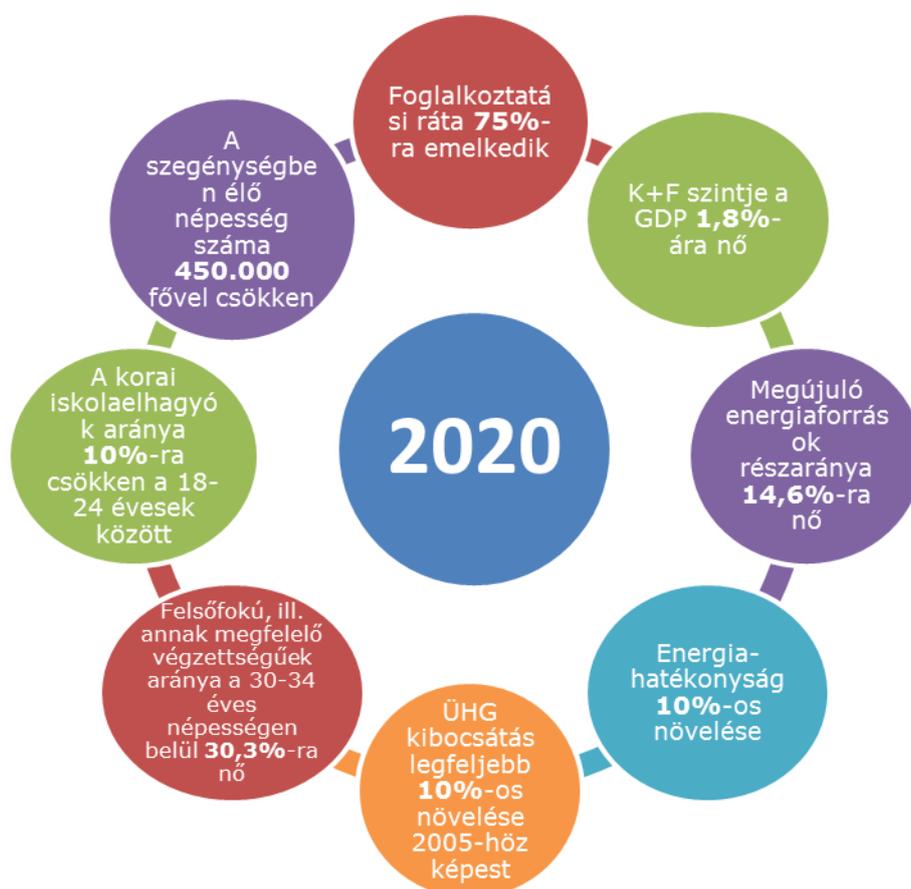
1. Mélyszegénységben élők és romák
2. Gyermekek
3. Nők
4. Idősek
5. Fogyatékkal élők

2. Stratégiai környezet bemutatása

Széchenyi 2020 Terv

A 2014-2020 közötti időszakban jelentős uniós forrás áll Magyarország rendelkezésére. Magyarország a következő hét éves időszakban összesen 7480 milliárd forintot használhat fel az EU költségvetéséből. Az összes forrás 60%-át a Gazdaságfejlesztésre fordíthatjuk majd, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfelől több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15 százalékát közvetlenül a kis- és középvállalkozások megerősítésére kell fordítani. A pályázati rendszerben is több változásra számíthatunk, amely a forrásszerzés megkönnyítésére irányul.

A Széchenyi 2020 Program főbb stratégiai célkitűzései.

A 2007-2013 és a 2014-2020-as tervezési időszak összehasonlítása

	2007-2013	2014-2020
Uniósi tervezési keretek	-Strukturális alapok és vidékfejlesztés elkülönül -Tagállami szintű keretdokumentum (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret, NSRF)	•Integrált tervezés:Közös Stratégiai Keret (5 alap egységes keretben) uniós szinten •Tagállami szintű keretek (Partnerségi Megállapodás)
Tematikus súlypontok	- 15 OP	• 9 OP, célzottabb tervezés uniós és hazai szinten (11 tematikus cél, EU 2020)
Prioritások	-Gazdaságfejlesztés: 24% -Foglalkoztatás mint szociális kérdés	• gazdaságfejlesztés: 60% • Foglalkoztatás a gazdasági fejlesztés része
Intézményrendszer	-Központi irányítás (NFÜ) -Regionális dekoncentráció (RFÜ)	• központi koordinációval (ME) működő decentralizált intézményrendszer (IH-k a szakpolitikáért felelős tárcáknál) • valós térségi decentralizáció (megyei szinten)
Eljárásrendek, támogatási formák	-Komoly adminisztratív kötelezettségek, -2010-től racionalizáció, egyszerűsítések -Pályázatok vissza nem térítendő támogatással -Kombinált mikro-hitel	• egyszerűbb eljárásrendek, központi koordinációval •Vissza nem térítendő támogatások mellett nagyobb teret kapnak a pénzügyi eszközök •A pénzügyi eszközök teszik ki a teljes összeg 10%-át • közsféra ne pályázzon: szakmailag kijelölt fejlesztések, ismert programozható forráskeretek • nyílt pályázatok mellett optimalizált projekt-kiválasztási eljárások

2014-2020 időszakban működtetett Operatív Programok:

1. Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)
2. Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)
3. Terület és Településfejlesztési OP (TOP)
4. Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)
5. Környezet és Energetikai Hatékonyság OP (KEHOP)
6. Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)
7. Koordinációs OP (KOP)
8. „Vidékfejlesztés, halászat” OP (VP)

Az önkormányzatok részére a fenti Operatív Programok közül talán a legkönnyebben tervezhető, megszereshető forrást a Terület és Településfejlesztési OP (TOP) elnevezésű, megyékre lebontott forráskelet biztosította. Pásztó Városi Önkormányzat is ebből a forrásból valósíthatja meg projektjeinek döntő többségét.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat esélyegyenlőségi és anti - szegregációs céljainak megvalósítását az alábbi dokumentumok alapján tervezi kivitelezni:

1. Nógrád Megyei Intézményhálózat - működtetési és köznevelési-fejlesztési terv
2. Pásztó Város Gazdasági Programja 2015,
3. Integrált településfejlesztési Program 2015,
4. Anti - szegregációs Terv (2007-2013),
5. Éves önkormányzati költségvetés,
6. Köznevelés-fejlesztési terv,
7. Helyi Építési Szabályzat
8. Pásztó Városi Sportfejlesztési Koncepció 2015
9. Pásztó Város Helyi Esélyegyenlőségi Terve 2015
10. Foglalkoztatási Paktum
11. Közbiztonsági, bűn- és baleset-megelőzési ifjúsági koncepció (elfogadása 2019 I. név)
12. Más szakmai dokumentumok, pályázatok, stb.

Természetesen a fenti dokumentumok szervesen kapcsolódnak egymáshoz, elősegítve az esélyegyenlőségi programban tervezett feladatok megvalósítását.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Pásztó Városi Önkormányzat jelentős mértékű szakmai segítséget adott és nagymértékű koordinációs, megvalósító tevékenységet végzett Pásztó Kistérség Többcélú Társulása létrehozásában, fenntartásában és megszüntetésében is. A társulás 2004-től működött és 2013-ban szűnt meg. A közös szociális feladatellátást a települési önkormányzatok visszavették és azokat ma is működtetik.

További közös együttműködés a Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás és az Idősek Otthona szakterületeken van. A pásztói Családok Átmeneti Otthonának tevékenysége 2017-ben megszűnt.

Az épületbe az addig igen szűkös helyen működő Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat szakemberei költöztek. A város által biztosított ellátórendszerek szakszerűen és jól átlátható módon működnek.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú mellékletének. Az önkormányzat az esélyegyenlőségi programjának felülvizsgálatát az előírt statisztikai adatok gyűjtésével kezdte meg. Ez biztosítja a felülvizsgálat megalapozottságát és a tervezés alapjait. Minden a HEP számára fontos, a helyzetelemzést, vagy stratégiai-fejlesztési célt befolyásoló adatsor megszerzésre és beépítésre került. Hiány csak az utolsó év/éveknél és csak néhány esetben tapasztalható. Ezek sem a helyzetelemzést, sem pedig az erre épülő fejlesztések tervezését sem befolyásolják.

Pásztó Városi Önkormányzat olyan Képviselő-testület által elfogadott projektgyűjteménnyel rendelkezik, amely külön bemutatja a Nógrád Megyei Terület és Településfejlesztési Operatív Programba (TOP) és más országos Operatív Programokba illeszthető programjait, projektjeit.

Tervezett/ nyertes projektek

Projektek	Nyert/Nem nyert	Tervezett/elnyert költség (M Ft)
1. Kővicses patak mederrendezése 2878 hrsz. (2016 tavaszán az építési engedély lejár.)	<u>Nem nyert</u>	<u>200</u>
2. Északi iparterület fejlesztése (vállalkozások versenyképességének javítása projekttel együtt)	Nyert	526
3. Északi iparterület út	Nyert, a 2. projekt része	0
4. Szociális város rehabilitáció (ESZA projekttel együtt)	Nyert 2 db	299
5. Pásztói óvoda ép. korszerűsítése (Pásztó 28, Hasznos 31)	Nyert/ 17. projekttel	59
6. Könyvtár épületének energetikai korszerűsítése	Nem került leadásra	190
7. Déli iparterület fejlesztése	<u>Nem nyert</u>	<u>58</u>
8. Déli iparterület út	Nem került leadásra	26
9. Zagyva völgyi kerékpárút Bátonyterenye-Szurdokpüspöki	Nyert 2 db	1960
10. Zöldterület fejlesztés	Nyert	650
11. Ipari területek és inkubátor fejlesztése	Nincs pályázat	1.050
12. A 21-es főút menti iparterülethez vezető közút fejlesztése	Nincs pályázat	300
13. Zagyván túli területek csapadékvíz elvezetése II. ütem	Nem nyert, összevont volt az 1. ponttal	0
14. Kővicses patak további mederrendezése 3338 hrsz.	Nem került beadásra	74
15. Helyi identitás program (Gesztor Tar)	Nyert	18
16. Kerékpárút az északi és a déli iparterületek között	Nyertes 9 pont	0
17. Pásztói óvoda Madách úti épületének korszerűsítése	Nyert/5. projekt	0
18. Pásztó-Hasznos orvosi rendelő korszerűsítése	Nem lett beadva	17
19. Pásztói Művelődési ház épületének energetikai korszerűsítése	Nem lett beadva	116,2
20. Mátrakeresztesi Művelődési ház korszerűsítése (Megyei tartaléklistán szerepel)	Nyert	30
21. Hasznosi Művelődési ház korszerűsítése (tartaléklista)	Nyert	27
22. Kerékpárút a déli iparterület felé	Megvalósul a 9. projektben	0
23. Pásztói Általános Iskola (felső tagozat) épületének energetikai korszerűsítése (most Zsigmond Király Általános Iskola)	Nyert	1460
24. Pásztói Általános Iskola (alsó tagozat) épületének energetikai korszerűsítése (most Zsigmond Király Általános Iskola)	Nyert/23. projekt	0
25. Kerékpárút a hasznosi és a mátrakeresztesi városrészek között (A kerékpárút IV. szakasza.)	A Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében lévő útvonalán valósítható meg.	
26. Sportcsarnok és tanuszoda építés	Tanuszoda nyert	500
27. Leromlott városrész lakóútjainak kiépítése, felújítása	-	110
28. Pásztó fiatal lakóterületein lakó utak kiépítése	-	110
29. Körforgalom kiépítése a Fő utca-Hunyadi út - Szentlélek utcák kereszteződésében	-	Állami beruházás

30. Pásztó közvilágításának fejlesztése	-	212
31. Fő utca forgalmának racionalizálása, balesetveszélyes csomópontok megszüntetése.	-	96
32. Monostor malom és környezete rekonstrukciója	Nyert	498
33. Rajeczky ház rekonstrukciója	Nincs pályázat	46
34. Pásztói Idény strandfürdő és környezetének fejlesztése	Nincs pályázat	500
35. Ökoturisztikai Erdei Ifjúsági Tábor fejlesztése	-	280
36. Különleges mikroklímájú muzslai pihenőpark kialakítása, tó és környezetének rendezése	Nincs pályázat	45
37. Borpincék feltárása, borkultúra bemutató hely kialakítása	Nincs pályázat	143
38. Csohány emlékház és grafikus műhely kialakítása	Nincs pályázat	25
39. Szőlő és Borünnep, Szüreti felvonulás Pásztón 1 M Ft/év	-	6
40. Múltidéző Zsigmond Napok 1 M Ft/év	-	6
41. Pásztói Nyári Fesztivál 4,4 M Ft/év	-	26,4
42. Turistaház kialakítása	Nincs pályázat	44
Tervezett nyertes projektek forrásai összesen	-	6 027 M Ft
Pásztói Ivóvíz és szennyvízrendszer fejl. (ÉRV Zrt. forrásból)		143,9
Szennyvíz tisztítómű technológia felújítása és korszerűsítése		Költsége jelenleg nem ismert
<u>A tervezetben nem szereplő beadott, nyertes projektek</u>	Státusz	Támogatás M Ft
43. A pásztói bölcsőde kialakítása	Nyert/Elkészült	100
44. Rekortán borítású kispálya	Nyert/Elkészült	32
45. Műfüves kispálya	Nyert/Elkészült	34
46. Külterületi utak fejlesztése	Nyert/2019-re tervezett	77
47. Déli iparterület Ipari csarnok fejlesztése	Beadott	130
48. Művelődési ház fejlesztése (Muzsla próbaterem)	Nyert/2019. I. félévben kész	20
49. Foglalkoztatási Paktum (megyei projekt, pásztói része)	Nyert/folyamatban	38
50. Zöldváros II. (Hasznos és Mátrakeresztes városrészekre)	Beadott	190
Nyertes projektek forrásai összesen		621 Millió Ft

Javasolt Állami beruházások

1. Pásztó - Galyatető - Mátraháza összekötő út, Pásztót elkerülő szakaszának építése	A kiemelt szakaszt 2. projekt tartalmazza.	Állami beruházás
2. Záportározó építése Mátrakeresztes felett (Heves-megyei terület)	-	Állami beruházás
3. A Pásztói járás kiemelt vízrendezési projektje	Országos OP lehet	14.835!!

Forrás: Gazdasági program 2015 és 2018-as projektgyűjtés

A fenti táblázat szerint **42 projekt volt tervezve**, amelyből több nagyprojekt eredményeként (összevont projektek) **18 projekt** előkészítése és megvalósítása van **folyamatban**. Ezek tervezett **összköltsége 6 027 M Ft**. Ezen túlmenően a tervezetben nem szereplő **projektek száma 8**, melyből **6 nyertes**. Ezek tervezett összköltsége **621 M Ft**! **A 6 648 M Ft tervezett bekerülési költségű önkormányzati, kormányzati és más szervezet által gesztorált projektek megvalósítása és azok jó színvonalon történő üzemeltetése jelentős mértékben fogják segíteni az esélyegyenlőségi program minden célcsoportjának tagjait.**

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosság jövedelmi és vagyoni helyzetében az elmúlt két évben jelentős változás nem következett be. A minimálbér - emelések a kezdő, vagy rövidebb munkatapasztalattal rendelkező dolgozókat érintették. A kötelező bérfelértékelések több szakterületen belső bérfeszültséget okoz, melyet sok esetben a munkáltató nem tud, vagy nem akar kezelni. A szakmunkások iránti kereslet, jelentős mértékben növekedett, amely 10-20% -al is növelték a béreket (helyi adat).

A városban az önkormányzati bérlakások száma csökkenést mutat, mivel 2015-ben 39, 2017-ben 38, 2018-ban az idő közben történt értékesítések miatt csak 35 bérlakással rendelkezett az önkormányzat. A 2017-es adatokat alapul véve megállapítható, hogy a bérlakások közül 2 db komfort nélküli, 2 db félkomfortos, 18 db félkomfortos és 16 lakás pedig összkomfortos kategóriába tartozik. Az elmúlt 5 évben komfortfokozat változás nem következett be az önkormányzati lakások terén.

A város szegregált területén 3 bérlakás található. Ebből a legrosszabb állapotban lévő lakás minimális (1-1,5 M Ft) felújítást kapott 2016 végén. Ezek műszaki állapota, komfortfokozata jelentős mértékben elmaradnak a többi városi bérlakás minőségétől.

A többi önkormányzati lakás jól megközelíthető, melyek nagyobb része a városközpontban, illetve ahhoz kapcsolódó lakótelepi részen található. A lakások átlagos komfortfokozata megfelel az elvárásoknak, de több lakás felújítása szükséges. Néhány lakás elhalálozás, és leromlott műszaki állapota miatt minimális mértékű felújítást kapott. Megállapítható, hogy több esetben a bérlők sem az elvárásoknak megfelelően használják a lakásokat. A hátrányos helyzetű személyek sok esetben a közös költségeket sem fizetik.

A lakásigénylők száma 2015-ben az addigi 10-12-ről 20-22 igénylőre növekedett. Meg kell állapítani, hogy több igénybejelentő nem felel meg a bérbeadáshoz szükséges feltételeknek. Az is tény, hogy az önkormányzat kiadható bérlakással nem rendelkezik. Az önkormányzati bérlakásokra beadott igények száma 2018-ban meghaladja a 25 családot.

A bérlakások használói által felhalmozott lakbértartozás 2013 végén meghaladta a 3,7 M Ft-ot, melyhez 1,8 M Ft ki nem fizetett közös költség kapcsolódott. A lakbér tartozás 2014 végére 2,5 M Ft-ra, a közös költségtartozás pedig 0,8 M Ft-ra csökkent. A csökkenés az önkormányzati pályázat (állami forrás) megszerzését követő önkormányzati határozatnak köszönhető, amely 2,2 M Ft nagyságú közös költség és lakbér tartozás elengedését tette lehetővé. Ez rendkívül nagy segítség volt a halmazzattan hátrányos helyzetű, jelentős tartozást felhalmozó bérlők részére.

A 2017 év végi nyilvántartás alapján az önkormányzati lakásokat bérlő lakók lakbértartozás meghaladta a 4,1 M Ft-ot. Ez az elmúlt három évben évente megközelítőleg 0,5 M Ft - al növekedett.

A kommunális szemétszállítási díjtarozás 2013-ban 27,6 M Ft volt, amely 2014 év végére 21,6 M Ft-ra csökkent. A 6 M Ft csökkenés elsősorban a jogszabályi változásnak köszönhető, mert 2013. január 1-től e tartozást is a NAV kezeli és hajtja be. Becsült adatok szerint a szemétszállítási díjtarozás 40%-a a hátrányos helyzetű, roma családokat érinti. A kommunális szemétszállítást 2017-től a salgótarjáni VGÜ Kft.

A városban nyilvántartott személygépkocsik száma 2013-ban 3984 db volt, mely 2014-re 4055 db-ra emelkedett, és ma is meghaladja a 4000 darabot.

A gépjárműadó bevétel 2013-ban 24,3 M Ft volt, mely 2017-ben meghaladta a 26,5 M Ft-ot. A 2013-ban nyilvántartott gépjárművekhez kapcsolódó adóhátralék 18 M Ft volt, amely 2017-re 15,5 M Ft-ra csökkent.

Az ivóvíz- és szennyvíztarozás az elmúlt években folyamatos évi 1-2%-os arányú növekedést mutatott. A tarozás 2012-ben meghaladta a 12 M Ft-ot, melyből e célcsoport 30-40%-os arányt képviselhetett. A következő év végére a lakossági fogyasztók ki nem fizetett tartozása 5,8 M Ft, volt, amely 2014 végére 10 M Ft fölé növekedett. Az ivóvíz szolgáltatást a pásztói vízműtől, 2017-től az ÉRV Zrt Kazincbarcika vette át.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Gazdasági jellemzők

Ipar:

A város gazdasági programjának elkészítéséhez szükséges információgyűjtés eredményeként megállapítható, hogy a város ipari vállalkozásai, vállalkozói által foglalkoztatott dolgozói létszám 2014. év végén megközelítette a gazdasági válság előtti foglalkoztatási szintet. Sajnálatos, hogy a munkaképes dolgozók jelentős része, több száz fő a napi ingázást kénytelen felvállalni Hatvan, Gödöllő, Gyöngyös ipari-, kereskedelmi területeire, valamint Budapest agglomerációjába. Jelentősebb foglalkoztatást érintő változások:

1. EGLO Magyarország Kft.

A város legnagyobb dolgozói létszámát foglalkoztató nagyvállalat pozícióját stabilizálva, sőt azt folyamatosan erősítve van jelen a globális piacon. Pásztói termelő és logisztikai központjában jelenleg több mint 800 fő dolgozik. A gazdasági társaság raktározási és termelői kapacitását folyamatosan fejleszti. Ennek eredménye volt a 2017-ben átadott termelői - irodai és raktározási új épület, melynek bekerülési költsége túllépte a 4 Mrd Ft-ot.

2. Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft. Pásztó

A budapesti székhelyű Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft. Magyarország legnagyobb állami tulajdonú könnyűipari vállalata, amely 1953 óta szolgálja ki a magyar és a nemzetközi konfekció és bórdíszműipart.

A pásztói üzem a járás legnagyobb megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató vállalkozása. A pásztói telephely 1967-től folyamatosan működik és 2014-től tartja a **140 fő körüli dolgozói létszámát, melyből 92 fő (65%) megváltozott munkaképességű személy.** Létszámukat folyamatosan bővíteni kívánják, de a varrónői munkakörben is létszámhiány tapasztalható. Ebben az üzemben foglalkoztatják a város és környékében lakó megváltozott munkaképességű (rehabilitált, rokkant nyugdíjas) személyek egy jelentős részét. A város-járási életében meghatározó szerepet betöltő vállalkozás jelentős fejlődésen ment keresztül. Közel 10 éve a nagy gondosságot és precizitást igénylő finom bőrtermékeket gyártanak világmárkának.

Céljuk az üzem további technológiájának és létszámának bővítése, hiszen a pásztoi üzem a KÉZMŰ egyik legfontosabb bőripari üzeme országos szinten. Ennek megfelelően, 2015-ben több mint 120 millió forint értékben kerültek bőrvarró- és speciális bőripari gépek beszerzésre a legnagyobb márkáktól, amellyel a hatékonyabb, gyorsabb, gazdaságosabb termelést lehet biztosítani, a növekvő keresletet kiszolgálni.

Jelentősebb ipari foglalkoztatók:

1. EGLO Magyarország Kft.
2. Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft.
3. Polytechnik Kft.
4. SIC Hungary Kft.
5. Elektromont Kft.
6. Baunit Kft.
7. Reco Kft.
8. Csépe és Társa Kft.
9. Dension Audio Systems Kft.
10. Fabogár Kft.

A gazdálkodó szervezetektől begyűjtött információk alapján megállapítható, hogy a fenti vállalkozások 2017 év végén, összesen közel 1.300 főt foglalkoztattak Pásztón. Ez közel 300 fős helyben foglalkoztatott dolgozói létszámnövekedést jelentett. Igaz hogy a teljes létszámnövelemből nem ismert a pásztoi lakosokra vonatkozó munkahely növekedési szám. Az Elektro Mont Kft. nyomtatott áramköröket gyárt és folyamatos termék- és létszámbővítést hajtott végre. Ennek eredményeként Pásztón már több mint 50 főt foglalkoztat.

Mezőgazdasági, erdőgazdasági foglalkoztatók:

Pásztó hagyományos mezőgazdasági terület volt és ma is az, annak ellenére, hogy a domborzati viszonyok nem biztosítanak ideális termeltetési háttérrel. Ezen hátrányokat néhány területen a magas aranykorona értékű, jó minőségű föld kompenzálja. Az ágazatban, 2017-ben 419 vállalkozás volt bejelentve a városban.

Pásztó legnagyobb mezőgazdasági üzemében a szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozó Agro - Produkt Kft. évtizedek óta meghatározó szerepet tölt be. Az elmúlt 3 évben erő- és munkagépek kerültek beszerzésre, melyek együttes bekerülési értéke meghaladta az 500 Milliárd Ft-ot. Ezek közül kiemelkedik a kombájn beszerzés.

A sertésenyésztéssel és sertéstartással foglalkozó IBARO Kft. éves szinten továbbra is kb.: 25.000 sertést vág le és értékesít. A vizsgált időszakban a gazdasági társaság a sertéstelep szennyvíz elhelyezése-tárolása terén vitezelt ki újabb projektet.

Együttesen a két vállalkozás Sertéstelep megnevezésű külterületen közel 60 főnek biztosít munkahelyet. E két vállalkozás nemcsak városunk, térségünk, hanem megyénk legjelentősebb vállalkozásai közé tartoznak.

Rajtuk kívül több jelentősebb családi és egyéni mezőgazdasági vállalkozás is működik. Ők azok akik, mind a gazdaságos birtokméret, mind pedig az ideális erő- és munkagép park területén, jelentős versenyhátrányokkal küzdenek. Az őstermelők nagyobbik része, elsősorban a családi kassza kiegészítésére törekszik a saját zöldség-gyümölcs igényük kielégítésén túl.

A felújított és kibővített városi piac a családi gazdaságok, őstermelők, valamint a vásárlók számára is magasabb színvonalú kereskedelmi háttérrel és nagyobb vonzerőt biztosít.

A településen a szőlőtermesztésnek és a borászatnak valaha nagy hagyományai voltak. Mára ezen ágazat, a szőlő területek előregedésének és a termelők drasztikus csökkenésének eredményeként hanyatlóban van.

Örömteli, hogy több fiatal vállalkozás a turizmus fejlesztése mellett a szőlészeti- borászati hagyományokat is őrzi, fejleszti.

Jelentősebb szolgáltatók:

A városi - kistérségi igényekhez, valamint a fizetőképes kereslethez igazodva Pásztón számos kereskedelmi és vendéglátó ipari egység működik. Jelentős részük, több évtizedes családi alapokon nyugszik és jó színvonalú ellátást biztosít. Pásztón áruház nem üzemel.

A város kereskedelmi ellátottsága elfogadható, de a helyi kínálat a magasabb színvonalú vásárlási igények kielégítésére nem alkalmas. Ezen igényeket a vevők elsősorban a környező nagyobb városok és Budapest jelentősebb bevásárló központjaiban elégítik ki.

E mellett a városban több olyan kiskereskedelmi üzlet található, amely az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező vásárlói igényeket is ki tudja elégíteni.

A helyi élelmiszer kiskereskedelem területén főként a hazai és külföldi érdekltségű kereskedelmi láncok üzletei (SPAR, COOP, CBA) foglalkoztatnak a pásztói szolgáltatói átlagnál több dolgozót. A Csépe és Társai Kft. Italdiszkont a pásztói telephelyén közel 20 főnek biztosít munkahelyet.

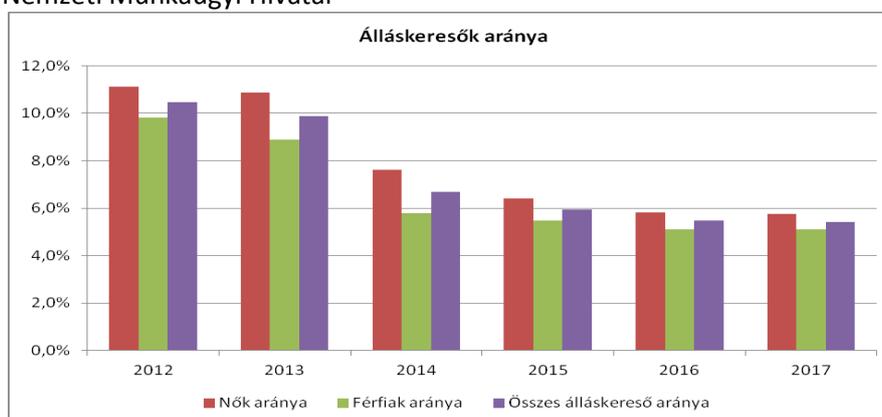
Pásztón a szálláshelyek tekintetében 16 magán szállásadót tartanak nyilván, akik összesen 51 férőhelyet kínálnak. Nem üzleti célú szálláshely a gyógypedagógia (96 fő), az erdei iskola (56 fő) épületeiben vannak. A városban kereskedelmi szálláshely nincs, mert az 50 férőhelyes Zsigmond Hotel és étterem évek óta zárva van.

A városban működő oktatási-, egészségügyi rendszerekben, valamint az önkormányzat feladatellátásban 2018. elején, összesen közel 500 fő dolgozott.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

v	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	3 284	3 314	6 598	365	11,1%	325	9,8%	691	10,5%
2013	3 228	3 273	6 501	351	10,9%	291	8,9%	642	9,9%
2014	3 208	3 204	6 412	244	7,6%	185	5,8%	429	6,7%
2015	3 155	3 171	6 326	202	6,4%	174	5,5%	376	5,9%
2016	3 119	3 130	6 249	181	5,8%	160	5,1%	342	5,5%
2017	3 102	3 108	6 210	178	5,7 %	159	5,1%	337	5,4 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2015-ös felülvizsgálat során elemzett adatoknál látható volt, hogy a 15-64 év közötti állandó népességből a nyilvántartott álláskeresők száma, 2008-ban érte el a csúcst. Ekkor 6 933 fő volt regisztrálva. Azóta ez a mutató folyamatosan csökken. Nyolc év alatt 684 fős csökkenés volt tapasztalható, amely közel 10%.

A 2012-2016 között vizsgált 5 évben a nyilvántartott álláskeresők száma 349 fővel csökkent. Ebben az időszakban a nők létszáma 184 fővel, a férfiaké pedig 165 fővel csökkent. Ezen pozitív változások eredményezték a város 2016-ban nyilvántartott álláskeresőinek 5,5%-os arányát, amely 2012-hez képest 5 %-os csökkenést, ennyivel kevesebb álláskeresői arányt eredményezett.

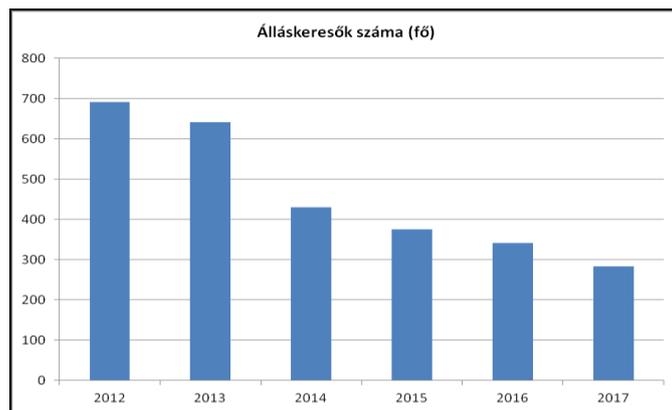
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		691	642	429	376	341	283
20 év alatti (TS 1002)	Fő	14	23	12	17	13	9
	%	2,0%	3,5%	2,8%	4,5%	3,9%	3,3%
20-24 év (TS 1003)	Fő	93	85	63	45	45	29
	%	13,4%	13,2%	14,6%	11,9%	13,0%	10,2%
25-29 év (TS 1004)	Fő	80	69	50	42	38	29
	%	11,6%	10,7%	11,6%	11,2%	11,1%	10,2%
30-34 év (TS 1005)	Fő	69	52	36	30	25	21
	%	9,9%	8,1%	8,3%	8,0%	7,2%	7,3%
35-39 év (TS 1006)	Fő	87	80	53	41	32	18
	%	12,6%	12,5%	12,3%	11,0%	9,4%	6,4%
40-44 év (TS 1007)	Fő	80	75	50	41	42	34
	%	11,5%	11,6%	11,5%	11,0%	12,3%	12,1%
45-49 év (TS 1008)	Fő	88	83	50	41	33	29
	%	12,7%	12,9%	11,5%	11,0%	9,7%	10,2%
50-54 év (TS 1009)	Fő	78	69	38	28	22	26
	%	11,3%	10,7%	8,7%	7,4%	6,5%	9,1%
55-59 év (TS 1010)	Fő	95	89	56	43	40	33
	%	13,8%	13,9%	13,1%	11,5%	11,8%	11,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	8	18	24	48	52	55
	%	1,2%	2,8%	5,5%	12,6%	15,2%	19,5%

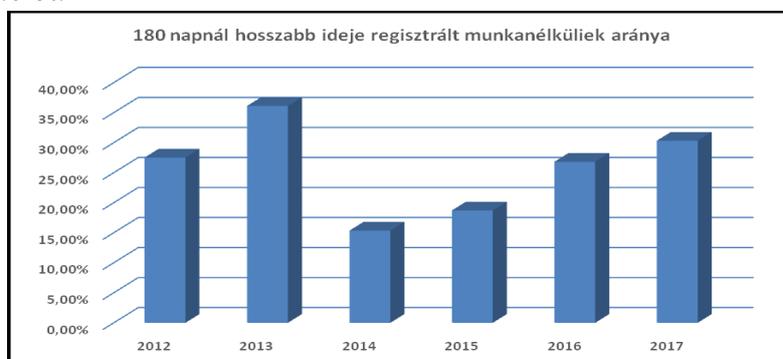
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső nők száma az elmúlt 10 évben mindig kevesebb volt, mint a férfiaké. Ez a mutató 2016-ban és 2017-ben közelítette meg egymást a legjobban. Míg 2013-ban a különbség 61 fő volt, addig 2017-re ez már 19 főre csökkent.

A regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportonkénti megoszlásánál látható, hogy a 20 év alatti korcsoport esetében 10 fő alá csökkent. Minden korcsoport esetében jelentős arányú csökkenés tapasztalható, kivéve az 59 év feletti korosztályt, ahol 6 év alatt 8 főről, 55 főre történő növekedés volt. Vagyis az idősebb korosztály elhelyezkedési esélyei csökkentek.

A tartós munkanélküliek száma (180 napnál hosszabb ideje regisztrált) hat év átlagát tekintve 127 fő volt. A teljes regisztrált létszámhoz kapcsolódó arányukat az alábbi diagram mutatja. Míg 2014-ben 66 fő volt regisztrált tartós munkanélküli, addig 2017-ben számuk 104 főre emelkedett. Ebben az évben a regisztrált munkanélküliekhez viszonyított aránya meghaladta a 30%-ot.

Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma 2012-2017 között 80 főről 92 főre emelkedett. Az 55 év feletti tartós munkanélküliek száma 2012-2017 között átlagban nem érte el a 43 főt. A 2017-es és 2018-as évek ehhez képest jelentős emelkedést hoztak az 53 fős, és a 60 fős adatokkal.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	278	362	640	164	218	382	59,0%	60,2%	59,7%
2009	342	410	752	227	277	504	66,4%	67,6%	67,0%
2010	333	424	757	209	241	450	62,8%	56,8%	59,4%
2011	357	382	739	180	154	334	50,4%	40,3%	45,2%
2012	321	360	681	167	173	340	52,0%	48,1%	49,9%
2013	282	343	625	160	196	356	56,7%	57,1%	57,0%
2014	175	231	406	69	91	160	39,4%	39,4%	39,4%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	340	369	709	25	7,4%	32	8,7%	57	8,0%
2009	379	464	843	30	7,9%	35	7,5%	65	7,7%
2010	384	471	855	31	8,1%	29	6,2%	60	7,0%
2011	325	452	777	24	7,4%	33	7,3%	57	7,3%
2012	679	722	1401	36	5,3%	51	7,1%	87	6,2%
2013	663	726	1389	12	1,8%	11	1,5%	23	1,7%
2014	n.a.	n.a.	1376	28	n.a.	30	n.a.	58	4,2%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 18-29 éves pályakezdő álláskeresők esetében sajnálatos a 2012-2014 között nyilvántartott 1389 fős átlaglétszám. Ez 80%-os emelkedést jelent a 2011-ben nyilvántartott 777 főhöz képest.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	93,1%	85,0%	6,9%	15,0%
2011	97,7%	92,7%	2,3%	7,3%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A 2001-2011-es népszámlálási adatok jól mutatják, hogy a legalább általános iskola 8. osztályát elvégzett férfiak és nők esetében is jelentős mértékű 4,6% - 7,7% növekedés tapasztalható. Ez által az iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya a férfiak esetében 4,6%-al, a nők esetében pedig 7,7%-al csökkent a teljes megfelelő korú lakossághoz viszonyítva.

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	691	22	3,1%	172	24,9%	497	71,9%
2013	642	18	2,8%	168	26,1%	456	71,1%
2014	429	8	1,9%	112	26,0%	309	72,0%
2015	376	12	3,3%	116	31,0%	247	65,8%
2016	342	13	3,7%	112	32,7%	217	63,6%
2017	338	14	4,0%	114	33,9%	210	62,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fontos információ az álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása, mely a táblázatban vizsgált időszakban, 2017 év végére az alábbiak szerint alakult:

8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező	14 fő
8 általános iskolai végzettséggel rendelkező	114 fő
8 általánosnál magasabb végzettséggel rendelkező	210 fő
Összesen:	338 fő

Megállapítható, hogy az alacsony iskolai végzettségű álláskeresők száma 2017-ben 128 fő volt, mely a 337 fős, teljes regisztrált munkanélküli állomány több mint 38 %-át adja. Ez 4 év alatt több mint 12%-os növekedést jelent. A regisztrált álláskeresők száma 2012-2017 között több mint 50%-al csökkent, mely 2017 év végére csupán 338 fős nyilvántartott álláskereső állományt jelentett.

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	Adatbekérés folyamatban		
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás:Helyi adatgyűjtés

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú tanulóinak száma a felnőttoktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	0	na		na		na		na
2013	0	na		na		na		na
2014	0	na		na		na		na
2015	0	na		na		na		na
2016	0	na		na		na		na
2017	0	na		na		na		na
2018	118	0		118		na		na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A Salgótarjáni Szakképzési Centrum Fáy András Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája, és kollégiuma, pásztói telephelye által biztosított adatok alapján, a 2018/2019-es tanévben 118 felnőtt személy vesz részt a helyi képzésekben.

A szakközépiskolai felnőttképzés 2017-től már szakgimnáziumi képzéssé változott.

c) közfoglalkoztatás

Az elmúlt években a regisztrált álláskereső számának nagymértékű csökkenését az elsődleges munkaerő piacon való elhelyezkedés mellett, a közfoglalkoztatási programokban való részvétel is segítette. Pásztó Városi Önkormányzat folyamatosan pályázik az ésszerű közfoglalkoztatás programok fenntartására, mivel a foglalkoztatási igények fennállnak.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

Évek	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák becsült száma	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák becsült aránya az aktív korú roma lakossághoz képest %
2014	233	2,5 % (9312/233)	54	37
2015	250	2,7% (9212/250)	52	37
2016	311	(9172/)	53	37
2017	191	(9089/)	51	36

Forrás: Önkormányzat adatai

A tervek szerint az önkormányzat 2019-ben 115 fő nyilvántartott álláskeresőt kíván foglalkoztatni.

Néhány kiemelt foglalkoztatási program:

- 2012-2013-ban 269 fő foglalkoztatására 313 M Ft (100%)
- 2014-ben 457 fő foglalkoztatása 300 M Ft (90 %-100%)
- 2015-ben 250 fő 239 M Ft (90 %-100%)

Pásztón 2010-2014 években a közfoglalkoztatásban (közcélu-, közhasznú-, közérdekű és közmunka programok) résztvevők éves átlagos létszáma 160 fő volt.

Közfoglalkoztatási programok 2015.

A város vezetése a hagyományos közfoglalkoztatás mellett jóval nagyobb hangsúlyt fektetett az értékteremtő feladat ellátásra, munkákra.

2015-ben működő programok:

Helyi sajátosságra épülő közmunkaprogram:

1. Strand előkészítéséhez és működtetéséhez kapcsolatos feladat ellátás
2. Mezőgazdasági ágazati tevékenység
3. Hagyományos növénytermesztés és fóliaházak vásárlása, felállítása
4. Intézményi foglalkoztatás
5. Ipari tevékenység

Térkő gyártás, járdaépítés, egyéb tevékenység

2016-2017-2018-ban működő programok:

Helyi sajátosságra épülő közmunkaprogram:

1. Strand rekonstrukció folytatása.
2. Piac korszerűsítése.
Új fedett elárusító helyek kialakítása, piac rendezése, romos ház bontása, parkoló kialakítása.
3. Zsigmond Király Általános Iskola felújítási munkái.
Felső tagozatos iskola főépületi mosdóinak, vizes blokkjainak felújítása.

4. Mezőgazdasági munkák.
Fóliasátrak fűtésrendszerének kialakítása, kertészeti tevékenység, 8 ha önkormányzati terület bekapcsolása a programba, közbolt kialakítása a Fő úton.
5. Intézményi foglalkoztatás.
Önkormányzati és intézményi közfoglalkoztatások, honlap készítés, tematikus túra útvonalak tervezése, stb.
6. Ipari tevékenység.
Térkö gyártás, járdaépítés, stb.

A 2015. évi kistérségi startmunka mintaprogram (mezőgazdasági program)

A program összes költsége:	138.910.445 Ft
A program időtartama:	2015. év április hótól 2016. év február hóig
A kérelem benyújtását megelőző hónap átlagos statisztikai állományi létszáma:	26 fő
A közfoglalkoztatással érintett munkavállalók létszáma:	240 fő
Átlagos statisztikai létszám:	133 fő
Kedvezményezett neve:	Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft.
Hatósági szerződés száma:	51203/30/00114
Kedvezményezett székhelye:	3060 Pásztó, Kölcsey u. 35.

A programban érintett település felsorolása: Pásztó (Hasznos, Mátrakeresztes városrészek is)
A 2015 év szélsőséges csapadékeloszlása, a mezőgazdasági tevékenységbe bevont területek rossz „kultur állapot”, az eredetileg tervezetthez képest egy hónappal későbbi programkezdés, az eszközpark alultervezettség, az öntözés hiánya összességében kevés termést eredményezett.

Korábbi mezőgazdasági program híján a foglalkoztatottak tapasztalatokkal csak elvétve rendelkeztek, rendszeres betanítás mellett is rendkívüli mennyiségű selejtet állítottak elő. Sokszor előfordult, hogy a rosszul elvégzett, majd e miatt megismételt munka hátráltatta a termelést. Az értékesítés rendszere sem volt kiforrott, a nagyfogyasztói igényekre a program csak kis mértékben tudott reagálni, a kiskereskedelmi értékesítés volumene pedig meglehetősen esetleges volt, az állandó elárusítóhely nélkül.

A 2015. év legfőbb eredménye, hogy a területeinket olyan állapotba” voltunk képesek hozni, hogy a továbbiakban lényegesen alkalmasabbakká váltak a kertészeti művelésre. A közfoglalkoztatottak tapasztalatokat szereztek, sikerült feltárni a hiányosságokat, valamint a 2016 - 2017. évi program tervezését már a megszerzett tapasztalatok felhasználásával készíthettük el.

A 2016. évi kistérségi startmunka mintaprogram (mezőgazdasági program)

A program összes költsége:	79.664.863 Ft
A program időtartama:	2016. év március hótól 2017. év március hóig
A kérelem benyújtását megelőző hónap átlagos statisztikai állományi létszáma:	251 fő
A közfoglalkoztatással érintett munkavállalók létszáma:	118 fő
Kedvezményezett neve:	Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft.
Hatósági szerződés száma:	NO-03M/01/004366-5/2016
Kedvezményezett székhelye:	3060 Pásztó, Kossuth Lajos utca 116.
A programban érintett település(ek) felsorolása:	Pásztó

A szinte kizárólag kézimunkára alapozott szabadföldi kertészeti termelés - 10 ha területen - olyan munkaerőigénnyel bír, amit a közmunkaprogram keretei között nem lehet kielégíteni. A biztonságos termeléshez elengedhetetlen volt az erő- és munkagépek, vegyszerek használata.

A gépesítés mellett a betakarítás, az ápolási munkák, az árukészítés, a válogatás, az értékesítés, a palántanevelés, valamint a hajtatott kultúrák továbbra is kézimunka igényesek. A gépesítés inkább tekinthető a munkafeltételek megteremtésének, mint a kézimunka kiváltásának. A programból kiléptettek aránya magas volt, de örömteli, hogy a többség új munkahelyet talált, vagy képzési programba került. Egyre kevesebb elfogadható szakvégzettségű ember dolgozik a programban.

Egyes feladatok (gépi fűkaszálás, bolti értékesítés, csoportvezetői feladatok) egyre nehezebben oldhatók meg. Egyértelműen pozitív tapasztalata a programnak a Közbolt létrehozása és működtetése, mivel a Fő út frekvenciált helyén elhelyezett kis fa épületben a vásárlók nagyon szívesen vásárolják a megtermelt termékeiket. A Közbolt jelentősen javítja a közfoglalkoztatottak, valamint a közfoglalkoztatás megítélését is.

Munkakör	FEOR	Támogatott létszám (fő)	Feltöltött létszám (fő)	Eltérés (fő)
Kertész, zöldségtermesztés	6113 08	7	4,46	2,54
Egyszerű mezőgazdasági foglalkozású	9331 00	71	38,12	32,88
Árufuvarozó (gépkocsivezető)	8417 01	1	0,52	0,48
Általános irodai adminisztrátor	4112 00	2	1,65	0,35
Kereskedő	5111 00	1	0,64	0,36
Gyümölcs-és zöldségfeldolgozó, -tartósító	7112 00	1	1	0
Egyéb építési szakipari foglalkozású	7539 00	2	0	2
Vezető eladó	5112 00	1	0,98	0,02
Összesen		86	47,37	38,63

A 2017-2018. évi kistérségi startmunka mintaprogram (mezőgazdasági program)

A program összes költsége: 99.737.372,- Ft

A program időtartama: 2017. év március hótól 2018. év március hóig

A kérelem benyújtását megelőző hónap átlagos statisztikai állományi létszáma: 174 fő

A közfoglalkoztatással érintett munkavállalók létszáma: 63 fő

Kedvezményezett neve: Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft.

Hatósági szerződés száma: 51203/30/00184

Kedvezményezett székhelye: 3060 Pásztó, Kossuth Lajos utca 116.

A programban érintett település(ek) felsorolása: Pásztó

A programba jelentkező munkavállalók nem rendelkeznek megfelelő mezőgazdasági tapasztalattal a jelentős számú növényekkel kapcsolatosan. Nagymértékben kell csökkenteni a kézzel végzett munkákat, és folyamatosan növelni kell az egybefüggő terület nagyságát, valamint a géppel végezhető növények telepítését és művelését. A foglalkoztatás szempontjából célszerű - a jövőben várható létszám nagyságát figyelembe véve - egy telephelyre összpontosítani a kézzel végezhető munkákat, és a többi telephelyen a rendelkezésre álló gépekkel végezni az egyéb munkákat.

A program során elért árbevétel 3.097.183 Ft keletkezett.

Munkakör	FEOR	Támogatott létszám (fő)	Feltöltött létszám (fő)	Eltérés (fő)
Raktári adminisztrátor	4131 21	1	0	-1
Egyszerű mezőgazdasági foglalkozású	9331 00	40	44	4
Traktorvezető	8421 24	1	1	0
Áruszállító (gépkocsivezető)	8417 02	1	1	0
Egyéb építési, szerelési foglalk.	7529 00	4	5	1
Kertész, zöldségtermesztés	6113 08	4	6	2
zöldség tartósító	7112 20	3	0	-3
Általános irodai adminisztrátor	4112 00	2	3	1
Gyümölcs- és zöldségfeldolgozó, -tartósító	7112 00	2	1	-1
Vezető eladó	5112 00	1	1	0
Piaci, utcai árus	5115 00	4	1	-3
Összesen:		63	63	0

A közfoglalkoztatás igen nagy segítséget jelentett és jelent ma is, - mint sokszor egyetlen lehetőség - a társadalom perifériájára szorult személyek, családok számára. Ez az a réteg, amely régen az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, nagyszámú segéd- és betanított munkásokat adta, akik munkáját a mai korszerű ipar már nem igényli.

Az elmúlt 18 évben a városi közfoglalkoztatásban résztvevők átlagléttszáma:

Év	Foglalkoztatott átlagléttszám (fő)
2000.05.01-től	13
2001	16
2002	16
2003	16
2004	15
2005	13
2006	16
2007	16
2008	20
2009	73
2010	185
2011	88
2012	100
2013	187
2014	233
2015	250
2016	311
2017	191
2018	104
Összesen	1863

Forrás: Helyi adatok

A fenti adatok mutatják, hogy 18 év átlagában évente több mint 100 fő vett részt a különböző közmunka programokban. Az elmúlt két év alatt jelentős mértékben csökkent a közfoglalkoztatottak létszáma, mely 2018-ra a 2016-os mutató 1/3-át eredményezte. Ma már valós a munkaerő piac felszívó hatása, mely a város közmunka programjaiban dolgozó személyeket is érinti-érintette.

A fent említett szakmai, szociális, munkaerő piaci, stb. előnyökön túl a mezőgazdasági tevékenységben dolgozó közfoglalkoztatottak a megtermelt termékből részesültek, melyet az étkezéseknél fogyasztottak el (paradicsom, paprika, szamóca). Ezen túlmenően néhányan már otthon is megkezdték a kiskerti zöldségtermelést. Ez is bizonyítja, hogy a hátrányos helyzetű személyeknek, családoknak igen fontos a közfoglalkoztatási lehetőség.

Mindezekon túlmenően továbbra is fontos a hátrányos helyzetű közfoglalkoztatottak munka világába történő vissza juttatása. Ezt szükség szerint speciális szakemberek bevonásával és szakmai képzésekkel kell segíteni. Ezen túlmenően a szociális és egyéb zavarokkal küszködő személyek támogatása is szükséges.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Pásztó a megye déli részén helyezkedik el és a nagyobb városok Gyöngyös, Hatvan, Gödöllő, valamint a Főváros megközelíthetőségét a 21-es számú már Tar községig négy nyomsávú főút biztosítja. A távolsági buszközlekedés jó színvonalú és a 21-es főútról 75-80 perc alatt Budapesten van az utas. A 81-es számú vasútvonal elavult, lassú és meg sem közelíti a mai kor emberének utazási komfortigényét és elvárásait. Ezért ennek utazóközönsége minimálisra csökkent. Hatvan, Gyöngyös 20 - 25 perc, Gödöllő 50 perc és Budapest 1 óra alatt elérhető személygépkocsival. Ezen közlekedési adottságok nagymértékben elősegítik az ipari parkokba, egyéb munkahelyekre történő ingázást is.

A nagyvállalatok igen hatékonyan szervezik meg dolgozóik szállítását. A magánszemélyek a közösségi buszközlekedést, valamint a személygépkocsival való közlekedést részesítik előnyben.

Kerékpárút csak a város északi részén található, pedig a Mátrába történő kirándulások érdekében igény lenne rá. A város északi ipar területétől a bátonyterenyei ipari parkba, valamint a szurdokpüspöki központjába több mint 26 km hosszúságú kerékpárút fog épülni.

3.2.10. számú táblázat – A helyi vállalkozások

Év	Regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátóhelyek száma	Állami szektorban foglalkoztatottak száma	M Ft Befizetett iparűzési adó
2014	960	362	42	n.a.	285
2015	1080	357	43	n.a.	327
2016	1018	244	41	n.a.	472
2017	1027	267	41	n.a.	495
2018	na	293	42	n.a.	517

Forrás: TEIR, KSH, Helyi adatok

A táblázat első oszlopa nem a regisztrált, hanem a Pásztón nyilvántartott iparűzési adóalanyok számát mutatja, mely a gazdasági válság óta kis eltéréssel szinte folyamatosan növekedett. Kivételt képez 2014, amikor az előző évhez képest, közel 10%-os csökkenés volt az adózó vállalkozások esetében. Ezt követően a településen nyilvántartott iparűzési adóalanyok száma folyamatosan ezer fölött van.

A kiskereskedelmi üzletek számát vizsgálva látható, hogy 2016-ban jelentős mértékű csökkenés következett be. Ez a nem működő vállalkozások vizsgálatának volt köszönhető, melynek eredményeként 113 vállalkozás került törlésre a nyilvántartásból. Tapasztalati adatok alapján elmondható, hogy évente kb.: 30 vállalkozást hoznak létre és kb.: 15 vállalkozás szűnik meg.

A kiskereskedelmi, vendéglátó ipari üzletek színvonala kis mértékben, de folyamatosan növekszik. A város centrumában hamarosan új fogadó kezdi majd meg tevékenységét, mely évtizedes hiányt fog pótolni. A vendéglátóhelyek száma stabil képet mutat. Az iparűzési adó

bevételek 6 év alatt több mint duplájára emelkedtek és ez évben túllépték a fél milliárd forintos nagyságot.

Megállapítható, hogy a ½ - 1 óra alatt elérhető környező nagyobb városok, valamint Budapest jelentősen rontják a helyi kereskedők, szolgáltatók esélyeit. A vásárlóknak viszont magas színvonalú szolgáltatást nyújtanak a különböző bevásárló központok, plázák. Komplex szolgáltatásukból eredő versenyelőnyük behozhatatlan. A helyi igények kielégítése mellett, az átutazó turisták igényeit is több igen jó színvonalú üzlet- és vendéglátóhely biztosítja.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	Elérhetőség átlagos ideje autóval	Autóbusz járatpárok száma munka- napokon	Átlagos utazási idő autóbuszsal	Vonat járatok átlagos száma munkanapo- kon	Átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár- úton való megközelít- hetőség	Átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum Hatvan	20 perc	4	33/50 perc	16	37 perc	nincs	nincs
Megye- székhely	25 perc	45	55/75 perc	15	48 perc	nincs	nincs
Főváros	55 perc	20	70/90 perc	25	110 perc	nincs	nincs

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A város elérhetőségét és a környező nagyvárosok megközelíthetőségét a fenti táblázat tükrözi. Megállapítható, hogy az elmúlt években történt fejlesztések jelentős mértékben hozzájárultak a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeinek növeléséhez. Ezek közül természetesen kiemelkedik a 21. számú főközlekedési út négy nyomúsítása. Mindezek elősegítik a város lakóinak gazdasági és egyéb térkapcsolatainak jó színvonalon történő működtetését. Mindemellett a 21-es számú főközlekedési út fejlesztése további lehetőségeket biztosít a városnak és lakóinak. A 81-es számú vasúti fővonal fejlesztése továbbra is várat magára. Az elmúlt években csak kisebb pálya karbantartási, javítási munkák kerültek elvégzésre a megyei szakaszon.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Az elmúlt években egy igen nagy szakmai tapasztalattal rendelkező szervezet, a Kontakt Alapítvány jelent meg a térségben és a városban. Jelenleg is több oktatási, szociális és munkaerő piaci tevékenységet folytatnak, Pásztón 4 főállású dolgozójuk bevonásával.

Pásztó Városa és a Foglalkoztatási Osztály, több más partner bevonásával koordinálja a Foglalkoztatási Paktum megnevezésű projektet. Ez kifejezetten a gazdaság-, a foglalkoztatás-, a humán erőforrás fejlesztésére koncentrál és 2021 végéig tart.

Megállapítható, hogy a foglalkoztatást megkönnyítő programok száma és hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben élő fiatalok, idősebb korosztály esetében is jelentős mértékben nőtt az elmúlt 3 évben. A képzőszervezetek, iskolák, vállalkozások is tovább működnek, sőt további nonprofit szervezet is hatékonyan segíti e munkát.

A város tanulni vágyó fiataljai és felnőttjei az országos átlagtól jobb oktatási lehetőségeket tudnak igénybe venni Pásztó, Salgótarjánban, Gyöngyösön, Hatvanban (25-30 km-es távolság), Gödöllőn (65 km), Egerben és Budapesten (85 km). A kedvező földrajzi elhelyezkedés által biztosított oktatási lehetőségeket az érintettek ki is használják. Sajnálatos tény azonban, hogy a végzettség, diploma megszerzését követően már nem térnek vissza „szülőföldjükre”.

Ez elsősorban a munkahelyek hiányának és az említett városokban megszerzhető jövedelemtől való jelentős eltérésnek tudható be.

Pásztón több szervezet, oktatási intézmény segíti a tanulni vágyókat, úgymint a Mikszáth Kálmán Líceum, a kihelyezett képzésekkel, tanácsadásokkal rendelkező KOMP - Ház - Komplex Fejlesztő HÁZ és más felnőtt oktatással foglalkozó vállalkozások. Az elmúlt években jelentős mértékben megnövekedett az idegen nyelv, és a számítástechnikai ismeretek megszerzése iránti igény. Ezt a Kormány is nagymértékben segítette.

Ehhez kapcsolódott még az úgynevezett diplomamentő program, amely nem csak a diploma megszerzését, hanem magasabb kategóriájú, anyagi elismeréssel bíró munkahelyek megszerzését is támogatja.

Mindezek mellett, az anyagi források biztosítása szempontjából a Pásztói Foglalkoztatási Osztályon keresztül megvalósított tanfolyamok biztosították a legnagyobb oktatott létszámot.

Ezen lehetőségek mellett igen széles tevékenységi kört és nagymértékű eredményeket tudhat magáénak a Nők Civilben Egyesület

A szervezet az innovatív kezdeményezései mellett, egy 200 M Ft költségvetésű projekt megvalósításán is dolgozik.

Nők Civilben Egyesület megalakulása:

A Nők Civilben Egyesület 2007. május 20-án alakult meg.

Alapító tagság: 15 fő.

Civil közösség céljai és feladatai:

Egyesületünk 2007 májusától aktív közösségépítő, rendezvényszervező, kulturális, ismeretterjesztő munkát végez Pásztón és a környező településeken

Nők összefogásával megvalósítani az egyesület feladatait, különösen a lakóhelyünkön kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermeke családon belüli nevelésének elősegítésére. A gyermekeket egyedül nevelő szülő esetében segítséget kell nyújtani a különböző szociálpolitikai támogatások minél szélesebb körű elnyerésében. Fontos az egészséges életmódra történő nevelés is, ez utóbbi főbb célkitűzése az egyesületnek. Fellép mindenfajta diszkriminációval szemben.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő - piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

KOMP - Ház - Komplex Fejlesztő HÁZ - tartósan állást keresők képzése, valamint munkaerőpiacon történő elhelyezésük segítése a Pásztói kistérségben. A Kontakt Alapítvány 2014-ben kezdte meg munkáját Nógrád megyében. Ez idő alatt közel 400 főt szólítottak meg. A projekt keretében 80 fő került bevonásra, akiknek segítették álláskeresésüket, továbbképzésüket.

2015. augusztusáig, 32 Nógrád megyei álláskereső helyezkedett el a projekt segítségével és 11 főt foglalkoztat maga az Alapítvány is. A projekt összköltségvetése közel 190 M Ft volt a 2014. február - 2015. november projektidőszakban.

A foglalkoztatás elősegítése érdekében négy OKJ képzés került beindításra, melyen 52 fő vett részt, ez idáig 49 fő szerzett szakképzettséget.

A képzés sikeres elvégzése érdekében az alábbi szolgáltatásokat nyújtották (több mint 300 fő)
Csapatépítő foglalkozás, ismeretfelújító csoportfoglalkozás, korrepetálás, tanulástechnikai csoportfoglalkozás, életvezetési klub, teaház, vállalkozási ismereteket, mini állásbörze, kulcsképeségek felismerésének fejlesztése tréning, álláskeresési technikák tréning.

A Toldi Házat 2015.tavaszaán nyitották meg (társadalmi vállalkozás): www.toldihaz.hu. A Toldi Ház munkát teremtett 8 Nógrád megyei munkavállalónak és közvetve segíti több tucat térségbeli család életét is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten a felnőtt oktatásokban, képzésekben és a foglalkoztatás területén is a lehető legnagyobb mértékben próbál segíteni a legrászorultabbaknak. Meg kell állapítani, hogy ez nem mindig sikerül. Az önkormányzat az intézményhálózatának változása miatt kisebb lehetőségekkel rendelkezik, mint 2012-ben. A Margit Kórház Pásztó 2012-ben állami kézbe került, az általános iskolákkal együtt. Az általános iskolát 2015 őszétől az önkormányzat működteti.

Azt el kell ismerni, hogy az önkormányzatnak nincsenek meg azok az eszközei, amellyel nagyobb mértékben tudna beleszólni a mélyszegénységben élők és romák intézményekben történő elhelyezésébe. Természetesen a városi- és intézményi vezetés több évtizedes jó szakmai és munkakapcsolata elősegítheti e problémakör kezelését.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Ritkán, és elsősorban a vállalkozásoknál tapasztalható a kiválasztás, foglalkoztatás során tapasztalható megkülönböztetés. A különböző támogatott programok, pályázatok több esetben megkövetelik (előny) a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatását. Néhány program, projekt esetében pozitív diszkrimináció tapasztalható a hátrányos helyzetűek és a romák javára.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

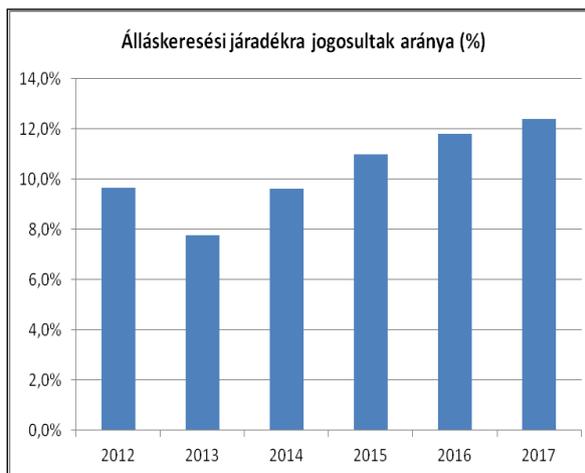
Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	6 598	10	0,1%
2013	6 501	20	0,3%
2014	6 412	22	0,3%
2015	6 326	29	0,5%
2016	6 249	40	0,6%
2017	6250	42	0,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált 6 évben az aktívkorú lakónépességből álláskeresési segélyben részesülők száma 2015-től szinte megduplázódott, de számuk és arányuk igen alacsony. Ezen segélyezési forma, valamint az Álláskeresési járadék 2015. március 1-től átkerült a Foglalkoztatási Osztályhoz. A Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatást (FHT) 2015. március 1-től a Pásztói Járási Hivatal kezeli.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás-keresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás-keresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	691	67	9,7%
2013	642	50	7,8%
2014	429	41	9,6%
2015	376	41	11,0%
2016	342	40	11,8%
2017	337	42	12,4%

Forrás: TeIR, Munkaügyi Hivatal

A járadékra jogosultak számánál 2013-ban 8% alá csökkent, majd ettől az időponttól folyamatosan növekedett, és 2017-ben meghaladta a 12%-ot.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	241		3,66%	na	0,00%
2013	213		3,28%	na	0,00%
2014	81		1,26%	na	0,00%
2015	97,25		1,54%	na	0,00%
2016	97,5	17	1,56%	na	0,00%
2017	104	38	1,66%	na	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Pásztó lakossági létszámát tekintve kisváros, jól átlátható térszerkezettel, a vidéki élethez igazodó nyitottsággal. A 4100 darabot meghaladó lakásállomány nagyobb része családi ház.

A lakótelep kialakítása a városközpontban az '50-es években kezdődött és a '60-as években, a lakótelepen a '60-as években kezdődött és a '80-as években fejeződött be. A Cserhát lakónegyedben, valamint a város központjában található épületek jelentős része közel 40 éves, és külső korszerűsítésük - a festés kivételével - még nagyobb részben várta magára.

Ez elsősorban a pályázati saját erő hiánya miatt van, de több épületnél a közös akarat is hiányzik. Megállapítható, hogy a lakónegyedben és a városközpontban lévő épületek, és azok környezete nagyobb részben megfelel a kor elvárásainak.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzati bérlakások Pásztón és Pásztó-Hasznos városrészben találhatóak. Mát-rakeresztes városrészben ilyen típusú önkormányzati lakás nincs. Külterületen, nem lakó-övezetben az önkormányzat, lakással nem rendelkezik. A közműszolgáltatás (ivóvíz, földgáz, elektromos energia, stb.) a bér-és szociális lakások esetében szinte teljes mértékű. Néhány lakás esetében hiányos.

A város lakásállománya átlagosnak mondható és kis mértékben folyamatosan fejlődik. Találkozhatunk újonnan épült- és felújított lakásokkal és családi házakkal is. A város földrajzi elhelyezkedése miatt a vásárlói kereslet folyamatos. Pásztó vonzereje főként a jó megközelítésének köszönhetően stabil és kismértékben növekvő. Ennek hatására a használt értékesítendő ingatlanok magas eladási árral jelennek meg a kínálatban.

Közel 5-7 év után, ismét épültek- és épülnek 1 emeletes, 6-10 család elhelyezésére alkalmas lakások, melyek igen keresettek. A használt családi házak vásárlása terén is növekedés tapasztalható, melyet az új családok szépen felújítanak.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	4 111	na	41	1	0	0	0	0
2013	4 111	na	40	1	0	0	0	0
2014	4 110	na	39	0	0	0	0	0
2015	4 110	na	39	0	0	0	0	0
2016	4 113	na	38	0	0	0	0	0
2017	4 115	na	38	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A városban az önkormányzati bérlakások száma csökkenést mutat, mivel 2014-ben 39, 2017-ben 38, 2018-ban az idő közben történt értékesítések miatt csak 35 bérlakással rendelkezik az önkormányzat. A 2017-es adatokat alapul véve megállapítható, hogy a bérlakások közül 2 db komfort nélküli, 2 db félkomfortos, 18 db félkomfortos és 16 lakás pedig összkomfortos kategóriába tartozik. Az elmúlt 5 évben komfortfokozat változás nem következett be az önkormányzati lakások terén. A többi önkormányzati lakás jól megközelíthető, melyek nagyobb része a városközpontban, illetve ahhoz kapcsolódó lakótelepi részen található. A lakások átlagos komfortfokozata megfelel az elvárásoknak, de több lakás felújítása szükséges. Néhány lakás elhalálózás, és leromlott műszaki állapota miatt minimális mértékű felújítást kapott.

Megállapítható, hogy több esetben a bérlők sem az elvárásoknak megfelelően használják a lakásokat. A hátrányos helyzetű személyek sok esetben a közös költségeket sem fizetik.

A lakásigénylők száma 2015-ben az addigi 10-14-ről 20-22 igénylőre növekedett. Meg kell állapítani, hogy több igénybejelentő nem felel meg a bérbeadáshoz szükséges feltételeknek. Az is tény, hogy az önkormányzat kiadható bérlakással nem rendelkezik.

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselőtestületének 6/2015.(II.27.) számú önkormányzati rendelete alapján nyújtott

Pénzbeli támogatások:

- rendkívüli települési támogatás
- rendkívüli létfenntartási támogatás
- gyermeknevelési támogatás
- gyógyszer-támogatás
- temetési támogatás

Természetbeni támogatások:

- köztemetés
- amennyiben ügyfél azt természetben kéri: rendkívüli létfenntartási támogatás, gyermeknevelési támogatás, gyógyszer-támogatás

Rendszeres pénzbeli támogatások:

- lakásfenntartási támogatás
- létfenntartási támogatás

2015-től a jogosultsági feltételek nem változtak. A rendkívüli települési támogatások iránti kérelmek száma évente növekszik, az önkormányzat részéről évente 30 mFt támogatás kifizetésére kerül sor.

Az önkormányzati lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésükre vonatkozó szabályokról szóló Pásztó Város Önkormányzata Képviselő-testületének 29/2009.(IX.30.) számú önkormányzati rendelete alapján a rászorulóknak önkormányzati bérlakás bérbevitelére irányuló kérelmet nyújthat be, amennyiben a fenti rendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.

A rendeletben meghatározottak szerint a szociális helyzetük miatt rászorulóknak részére lakás bérbeadása éves lakásigénylési névjegyzék alapján történik. A névjegyzékre a 2. számú mellékletben felsorolt körülmények értékelésével szerzett pontszámokkal lehet felkerülni. A névjegyzéken az igénylők pontszámuk alapján kerülnek rangsorolásra. Amennyiben az igénylő pontszáma a 150 pontot meghaladja, 15.000 Ft rendszeres lakásfenntartási támogatásra jogosult. Ha a szempontrendszer alapján megállapított sorszám meghaladja a 160 pontot, a támogatás összegét havi 5.000 Ft-tal ki kell egészíteni.

A 2018. december 31-i állapotnak megfelelően a névjegyzéken szereplők száma 34 fő, amelyből 10 fő nem éri el a 150 pontot, tehát nem részesül a magasabb összegű lakásfenntartási támogatásban. 160 pontot meghaladó névjegyzéken szereplő személyek száma 15 fő. A névjegyzéken szereplők száma rendszeresen változik. A támogatásban részesülők jogosultságának felülvizsgálatára évente kerül sor.

b) szociális lakhatás

Pásztó Városi Önkormányzat szociális bérlakással nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakás célra használt önkormányzati épület, lakás csak 1 db volt, amelyet régén a VO-LÁN irodaként használt. Ezt az épületet a zöldváros projekt részeként lebontásra tervezett. Az ott lakó család az önkormányzat bérlakásába került elhelyezésre. A bérlakásokra főként a szegénységben-mélyszegénységben élők részéről van- és volna további igény. A város nem rendelkezik egyéb lakás célra használt épülettel, lakással.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Pásztón 2012-2015 között évente 5, illetve 4 veszélyeztetett lakhatási helyzetet regisztráltak, mely a teljes lakásállomány 1 ezrelékét alig haladja meg. Ezek főként az elhanyagolt, régi, öreg épületek nem megfelelő, vagy teljesen elmaradt karbantartásából, valamint 1-2 esetben az esőzéseket követő elöntésekből, belvízi károkból adódtak. A helyzet minden esetben kezelve lett.

Életveszély elhárítása érdekében a hivatal azonnali intézkedéseket fogantatosított. A veszélyeztetett környezetben élő családok helyzetét javítani szükséges, más kisebb mértékű támogatás, segítség mellett, szociális bérlakásokkal. Mára 1-2 régi családi ház romos épületében élők (2-3 fő) kezelésére van szükség.

A hajléktalanok száma 2017-ig kisebb ingadozásokkal folyamatosan 3 fő volt, akik kiemelten a téli hónapokban a jogszabályokban rögzítetteknek megfelelően kapják a szolgáltatásokat.

A hajléktalan személyek krízishelyzetben az idősek klubjában, illetve az idősek otthonában kerülnek elhelyezésre. A családsegítő szolgálat mindegyik személlyel kapcsolatban van. Segítenek hivatalos ügyeik intézésében, segítő beszélgetésekkel javítják helyzetüket. Közülük 2 fő rendszeres ellátásban részesül. Többen igénybe veszik a szociális étkeztetést. Számukra a mosási, tisztálkodási lehetőség biztosított, részükre alkalmanként pénzbeli segítyt, ruhaneműt, élelmiszer csomagot juttat az önkormányzat és egyéb segítő szervezet.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	418	0
2013	460	0
2014	443	na
2015	383	na
2016	na	na
2017	na	ma

Forrás: TeIR, helyi adat

A fenti táblázat nem tartalmazza az adósság csökkentő támogatásokat, mivel ilyen nem működött az önkormányzat, 2014-ben viszont jelentős 2,2 M Ft nagyságrendű lakbér és közös költség tartozás részbeni elengedése történt meg a nagymértékű tartozást felhalmozó, rászoruló önkormányzati lakást bérlők esetében.

f) eladósodottság

A városban és a szegregátumban is található olyan lakások, családi házak, amelyek jelentős mértékű banki tartozást halmoztak fel. Többségükben a helyzet megoldását abban látják, hogy ingatlanukat a Nemzeti Adósságkezelőnek ajánlják fel. A kisebb közüzemi tartozásokat a szolgáltatókkal történő egyeztetéseket követően nagyobb részben kezelni tudják a tulajdonosok. Bevált a fizetős elektromos áram fogyasztásmérő használata.

A szegregátum romák lakta területén a közüzemi díjtartozások miatt, számos családnál (4-5) a szolgáltatók megszüntették a szolgáltatást (víz, villany, földgáz). A Roma Nemzetiségi Önkormányzat az elmúlt években kezdeményezte, hogy a helyi önkormányzat az állami adósságrendezési eljárásban vegyen részt. Ezt az önkormányzat anyagi erőforrás hiányában nem tudta megvalósítani.

Állami pályázati lehetőséget igénybe véve a lakbér és közüzemi tartozást több mint 2 M Ft-tal tudta csökkenteni az önkormányzat 2014-2015 között. Sajnos csak egyszer volt erre forrás.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen a Gépállomás megnevezésű 4 db ikerházból álló kis lakótelepen és a Mária tanyánál élnek családok. Ezek várostól mért távolsága 0,4-1,2 km. Az itt élők száma 8-12 fő között mozog.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A 2015-ben érvényes szegregátum kategóriába Pásztó déli részének egy része és Mátrakeresztes Kékesi útjának egy szakasza tartozott. A szociális város rehabilitációs projektek elkészítésénél látható volt, hogy a kategória megváltozott és így 2017-ben már csak a város déli része tartozott a szegregátumba.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában (ITS) meghatározott városrészek felosztásnál 2015-nél frissebb kimutatással nem rendelkezünk, ezért annak vázlatos bemutatása hasznos információkkal szolgál az érintett területekről. Látható, hogy a városközpontnál és a táblázatban bemutatott más területeknél (város, városközpont, külváros, Mátrakeresztes, Hasznos, Muzsla, külterület) jelentős mértékű különbségek tapasztalhatók. A városközpont minden tekintetben a legjobb mutatószámokkal rendelkezik. Ezzel szemben a külváros kisebb mértékű, a külterület pedig a legnagyobb arányú negatív mutatókkal rendelkezik.

Amíg a komfort nélküli lakások aránya a városban 7%, a városközpontban 6,5%, addig a külterületen arányuk már eléri a 75%-ot. Még nagyobb az eltérés az alacsony presztízsű foglalkoztatás területén, ahol a külterületen élő lakosok (8 fő) mindegyike ilyen.

Mutató megnevezése	Pásztó összesen	Városközpont	Külváros	Mátrakeresztes	Hasznos	Muzsla	Külterület
Legfeljebb általános iskola 8 osztályával rendelkezők aránya a 15-59 éves népesség körében	13,3	8,8	14,2	23,2	9,2	0,0	83,3
Felsőfokú végzettségük aránya a 25 év felettiek körében 2011	15,2	22,3	14,7	4,0	12,8	12,5	0,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 2011 (7,8,9 kategóriájú foglalkoztatási főcsoportúak/foglalkoztatottak)	41,4	34,5	41,9	58,1	43,1	75,0	100,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 2011	55,1	51,7	55,8	59,5	54,0	50,0	50,0
Munkanélküliek aránya (munkanélküli-ségi ráta: munka-nélküliek száma/munka-nélküliek+foglalkoztatottak száma)	16,7	14,9	17,0	22,5	15,1	0,0	50,0
Tartós (legalább 360 napos) munkanélküliek aránya (tartós munkanélküliek száma/ munkanélküliek+foglalkoztatottak száma)	9,7	9,7	9,5	13,2	8,9	0,0	50,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül 2011	7,0	6,5	7,0	11,3	5,3	25,0	75,0

Forrás: Pásztó Városi ITS 2015.

A városi átlagosnál rosszabbak Mátrakeresztes városrész adatai is. Ott az iskolázottság jelentősen alatta marad a pásztoinak és a lakosság korstruktúrája is kedvezőtlen. Emiatt valamennyi foglalkoztatási mutató is rosszabb az átlagosnál, de ez jellemző a lakásminőségre is.

Hasznos városrész egyes mutatói jobbak, mások gyengébbek, mint az egész városé, de az eltérések jelentéktelenül kicsik, több mutató esetében egy százalékon belüliek.

A foglalkoztatási adatok általában kicsit kedvezőbbek, a munkanélküliség, különösen pedig a tartós munkanélküliség alacsonyabb, mint a városi átlag. Az iskolai végzettség két irányban tér el a pásztoitól. Több a középfokú végzettségű, de kevesebb a diplomás és az alapfokot végzett lakos is. A Városmegyer minden tekintetben az átlag fölött „teljesít”, egyértelműen a legjobb helyzetben levő városrész.

A 2011. évi népszámlálási statisztikai mutatóik alapján, a külterületen lakók is halmozottan hátrányos népességnek tekinthetők, de alacsony létszámuk miatt mégsem képeznek szegregátumot, mivel az ott lakó népesség száma nem éri el a 40 főt.

A 2001. évi és 2011. évi népszámlálás adatai alapján lehatárolt szegregációs illetve szegregálódó területek térképeiből megállapítható, hogy a szegregált területek szűkültek. Hivatalosan szegregátumként csak az 50 főt meghaladó nagyságú, összefüggő, kedvezőtlen mutatókkal rendelkező területek számítanak. Így a város DK-i peremén a Dankó u. - Fő u. - Névtelen u. - Csermely u. - Nyikom u. térsége mindkét időpontban szegregált területnek számított. Több mint 30 évvel ezelőtt a szegregátum területének egy részén kistelkes, rendezetlen roma-telep volt, amelyet az önkormányzat a 70-es években felszámolt. Az ingatlanok önkormányzati tulajdonba kerültek, a „putrikat” elbontották, a terület a rendezési tervben be nem építhető területként (közpark) szerepel, így azon építeni nem lehet! A területen a KSH adatai alapján 148 lakás volt 2001-ben, amely szám 2008-ra jelentős 129-re csökkent. Jelenleg a város bér-lakás állományából csak 3 szociális lakás található a településrészen. Mára a teljes lakásállományból már csak 87 lakás helyezkedik el a szegregált területen.

Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 20,7%, mely több mint kétszerese a város más területéhez képest. A szegregátumban található egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül közel 80%-al nagyobb arányt képviselnek, mint a városi átlag.

A lakókörnyezet képét leginkább az összességében kisszámú vakolatlan, elhanyagolt házak, a házak körüli saját és közterület gondozatlansága (ami az önkormányzat köztisztasági rendelete szerint az úttal határos ingatlantulajdonosok kötelezettsége), valamint a makadám kiépítésű, kátyús, járdanélküli, illetve rossz minőségű járdával ellátott utcák együttesen rontják. Az elmúlt években a szegregátumban csak két út került felújításra.

Így a KSH elemzés 2013, Népszámlálás 2011. évi adatai alapján a szegregált területen élők száma mindössze a teljes lakosság 3%-a. Az itt élők közül, a 0-14 évesek aránya közel 70%-al, a 15-59 évesek aránya 13%-al haladja meg a városi adatokat. Sajnálatos, hogy a 60 éven felüliek aránya közel 2/3 részben kevesebb, mint a városban élők esetében. Vagyis a szegregált területen élők közül nagy a 60 éven felüliek halálozási aránya.

Az álláskereséshez kapcsolódó problémákat bizonyítja az aktív korúakhoz kötődő, legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok közel ötszörös mértéket megközelítő aránya. Felsőfokú végzettséggel rendelkezőknél már nyolcszoros veszteség tapasztalható a szegregált területen élők és a város más területén lakók között.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Szegregátumra vonatkozó statisztikai adatok összefoglalása

Mutató megnevezése	Pásztó összesen	Szegregátum
Lakónépesség száma	9689	308
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	12,9	21,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	61,6	69,2
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	25,5	9,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	13,3	62,0
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	15,2	1,7
Lakásállomány (db)	4093	87
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	9,1	20,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,1	75,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,5	54,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	54,2	23,2
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	41,8	59,1
Állandó népesség száma	9790	308

Forrás: KSH elemzés 2013, Népszámlálás 2011. adatai alapján

Szegregátumok alapadatai városi összehasonlításban

Mutató megnevezése	Városközpont	Szegregátum (határ: Nyikom u. -Csermely u. - Névtelen u. - Fő u. - Dankó u.)
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	41,4	73,6
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül	55,1	62,3
Munkanélküliek aránya az akcióterületen (munkanélküliségi ráta)	16,7	54,3
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya. (Számítás: tartós munkanélküliek száma/ munkanélküliek+foglalkoztatottak száma)	9,7	27,6
Azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásokuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt	7,0	20,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	13,8
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	41,4	73,6

Forrás: KSH elemzés 2013, Népszámlálás 2011. adatai alapján

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi népességen belül (2011-es adatok, szegregátum), több mint 7%-al haladja meg a városközpont 55,1%-os adatát. A munkanélküliek aránya a szegregátumban közel négyszerese a városközpontban mért 16,7%-nak.

A tartós munkanélküliek aránya, valamint a kizárólag csak állami vagy helyi támogatásból származó jövedelemből élők aránya háromszor nagyobb a szegregátumban élők esetében.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A szegregált terület átrendeződése, lakossági átrendeződés nem volt tapasztalható. Megállapítható azonban, hogy az elmúlt 2-4 évben közel 20 fő pásztói lakos költözött a szegregált, illetve szegregációval veszélyeztetett területre. A költözések elsősorban rokoni kapcsolatokon alapulnak.

Ők azok, akik további önkormányzati lakást igényelnének, de üres lakással az önkormányzat nem rendelkezik. A telepek, szegregátumok helyzeténél más, jelentős mértékű, a tervezést befolyásoló változás nem következett be.

A város szegregált területén 3 bérlakás található. Ebből a legrosszabb állapotban lévő lakás minimális (1-1,5 M Ft) felújítást kapott 2016 végén. Ezek műszaki állapota, komfortfokozata jelentős mértékben elmaradnak a többi városi bérlakás minőségétől.

Pásztó Városi Önkormányzat az előzőekben jelzett társadalmi, szociális és egyéb problémák kezelésére egy humán erőforrás fejlesztési-szociális (129 M Ft) és egy infrastrukturális (170 M Ft) megyei forráskeretből (TOP) finanszírozható projektet tervezett és nyert el. Ennek megvalósítása, illetve előkészítése folyamatban van. Fontosabb információkat az alábbiak tartalmazzák.

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete több esetben tárgyalta a város 2014-2020 időszakra vonatkozó fejlesztési terveit, illetve azok illesztését a lehetséges operatív és egyéb támogatási programokhoz. Ezen tervek szervesen illeszkednek a város Integrált Településfejlesztési Stratégiájához, Gazdasági Programjához, valamint a Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz is.

A fejlesztési tervek közül a Leromlott városi területek rehabilitációja TOP-4.3.1-15 ERFA, valamint a TOP-5.2.1-15 ESZA forrású projektek kimondottan segítik és támogatják egymást és szinergiában valósul meg.

Az ERFA projekt célja:

a hagyományos építésű, vegyes lakossági összetételű, leszakadó és leszakadással veszélyeztetett, szegregált városi terület státusának emelése, az alapvető infrastrukturális feltételek megteremtése, közösségi tér és modern szociális bérlakások kialakítása és egyéb támogatott tevékenységek megvalósítása.

Az TOP-5.2.1-15 ESZA projekt célja:

a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők társadalmi integrációja, amely hozzájárul a népesség megtartásához, az életminőség javításához, a munkaképesség fenntartásához. A társadalmi hátrányok kompenzálása szociális, oktatási, mentálhigiénés,

kompetenciafejlesztő, foglalkoztatási, egészségügyi és anti diszkriminációs programokkal. A közösségfejlesztő programok fontos eleme a város rehabilitációval érintett lakosság bevonása a tervezésbe és a megvalósításba. Az elsődleges célcsoport az Akcióterületet jelentő Szegregátum 308 fős lakossága.

A program megvalósítása során tervezett tevékenységek a következők:

- támogató szociális munka biztosítása,
- alapiskolai és szakképzési program, munkaerő piaci képzések, reintegráció,
- gyerekek iskolai felzárkózását segítő programok, tanoda típusú szolgáltatások biztosítása, jogi, pénzügyi tanácsadás,

- eseti szakértői szolgáltatások (pszichológus, családterapeuta, mozgásterapeuta, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, támogató szociális munka indításához
- útmutató, segédanyagok készítése),
- művészeti oktatás,
- Roma Fórum működtetése,
- egészségügyi szolgáltatások,
- mediáció, konfliktuskezelés,
- bűnmegelőzés, drogprevenció,
- eszközbeszerzés,
- tervezés, menedzsment, nyilvánosság.

Egy eddig a szegregátumban nem létező közösségi ház megépítése lehetőséget ad a helyi közösségfejlesztésre. A közösségi ház, helyet ad a felnőttképzéseknek, a gyerekek iskolai felzárkóztatásának, a Roma Fórumnak, kihelyezett egészségügyi szűréseknek, előadásoknak, stb. **A pályázatokhoz készült tanulmány az alábbi új információkat adta a szegregált területről:**

Az itt élő családok lakás és a háztartás jövedelmi viszonyainak áttekintése mellett a 16-54 év közötti lakosokról személyi lapot vettek fel.

- felnőttek iskolai végzettsége és szakképzettsége
- jelenlegi munkaviszonyuk,
- lakás tulajdonviszonya, felszereltsége és állapota,
- háztartás jövedelmi viszonyai,
- miben szorulnak közvetlen segítségre,
- egészségi állapothoz,
- együtt élők alacsony jövedelméhez,
- eladósodáshoz (közüzemi díjak, egyéb adósságok),
- lakóhely állapotához.

A szegregátumban több mint 100 lakás, illetve épület található. Ezek jelentős része lakott, használt, de néhány lakatlan, üresen áll, eladó. A szegregátum háztartásainak több mint felében, azaz több mint 50 háztartásban legalább négy fő él. A kimutatásaink szerint négyfős háztartás van 17, ötfős háztartás 9, hatfős háztartás 8, hétfős háztartás 4, nyolcfős háztartás 3, kilenc- és annál többfős pedig 12. Azon háztartások száma, ahol nem haladta meg a háztartásban élők száma a három főt, 54 volt.

A Pásztói Polgármesteri Hivatal, foglalkoztatást, gazdaságfejlesztést és humán erőforrás fejlesztést célzó 3 éves projektje.

A foglalkoztatási paktum feladata, hogy a helyi foglalkoztatási stratégiában megnevezett célok elérése érdekében erősítse a csatlakozó szervezetek foglalkoztatást segítő együttműködését, társadalmi szerepvállalását, összehangolja a munkaerő piaci keresletet és kínálatot, megtalálja a megoldást a fejlődő mikro-, kis és középvállalkozások munkaerő igényeinek rugalmas kielégítésére, illetve támogassa a hátrányos helyzetű célcsoportokat annak érdekében, hogy hosszú távra megélhetést biztosító munkát tudjanak találni. Csatlakozhatnak mindazon pásztói, bátonyterenyei, szécsényi és salgótarjáni járásokban működő szervezetek, amelyek együttműködésükkel támogatni kívánják a közös célok elérését.

A konzorcium tagjai: a Nógrádi Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. (konzorciumvezető), a Nógrád Megyei Kormányhivatal, Bátonyterenye Város Önkormányzata (paktumiroda), a Pásztói Polgármesteri Hivatal, Szécsény Város Önkormányzata és a Kontakt Alapítvány.

A foglalkoztatási paktum döntően képzési és foglalkoztatást elősegítő tevékenységek megvalósítását célozza. Magába foglalja a térség helyi gazdaságfejlesztési, befektetés-ösztönzési tevékenységét, a munkaerő piaci keresleti oldalának fejlesztését, illetve a hátrányos helyzetű lakosság programba történő bevonását és programban való maradásuk támogatását is.

A projekt teljes költségvetése 1,383 Mrd Ft, melynek legalább 70%-át munkaerő piaci szolgáltatásokra, képzési - és bértámogatásra kell fordítani 2021. végéig.

A Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna helyi foglalkoztatási paktum munkaadói partnerkörébe elsősorban a térségben működő mikro-, kis és középvállalkozások tartoznak. Az együttműködés képzési-, mentorálási- és foglalkoztatási programjai a munkaadók bejelentett igényei alapján indul.

A nyújtott támogatások lehetnek képzési és foglalkoztatási jellegűek:

- foglalkoztatást elősegítő képzések, elhelyezkedést segítő bértámogatás,
- bérköltség és mobilitási támogatások, állasközvetítés, munkaerő - piaci szolgáltatások,
- önfoglalkoztatóvá válás támogatása, a munkába járáshoz és a munkaerő - piaci szolgáltatásokhoz kapcsolódó utazási költségek támogatása.

A célcsoport bevonását, képzésben és foglalkoztatásban maradását mentorok segítik. A klasszikus munkaerő piaci programokon túl az együttműködésekben lehetőség van, innovatív jellegű tevékenységek megvalósítására is, az inaktív bevonása, a pályorientáció, a vállalkozás- vagy a szervezetfejlesztés területén.

A hátrányos helyzetű inaktív-, álláskereső, vagy közfoglalkoztatott célcsoport számára információt nyújtunk a szabad álláshelyekről, a munkába állási esélyeiket növelő képzési lehetőségekről, az ehhez szükséges egyéni segítségnyújtás - mentorálás, tanácsadás - módjáról. A mentorálás az egyén aktuális helyzetéhez illeszkedő és Őt a munkába állásig elvezető tevékenységsorozat, amelynek eredményeként a foglalkoztathatóság akadályainak lebontását, az elhelyezkedési esélyek javulását és a munkába állást tűztük ki célul.

A paktum keretében nyújtható támogatások a hátrányos helyzetűek képzését és foglalkoztatását segítik elő a **munkaadók által jelzett igények** alapján. A programba kerülés a Nógrád Megyei Kormányhivatal helyi Foglalkoztatási Osztályain keresztül lehetséges.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Pásztó és a pásztói járás lakói megfelelő színvonalú egészségügyi alapszolgáltatásokat mondhatnak magukénak. Az elmúlt években - évtizedben végrehajtott fejlesztések eredményeként a szükséges alap-és szakellátási háttér, rendelkezésre áll. A gondozóközpont korszerűsítése 2014-ben történt meg, több mint 61 M Ft összköltséggel.

Sajnálatos, hogy a kórházi szakellátás jelentős része csak a salgótarjáni kórházban vehető igénybe. Ez sok esetben jelentős gondot jelentenek a betegek számára (utazás, kísérés, látogatás, stb.).

A Margit Kórház Pásztó jelenleg 1 telephelyen működik. Központi telephelye a 3060 Pásztó, Semmelweis u. 15-17. szám alatti kórház, rendelőintézet és 2013 őszétől itt található a Tüdőgondozó is.

A kórház fentebb részletezett szerkezeti átalakulását több, igen jelentős projekt tette lehetővé, melyek 2000-ben, 2004-ben, 2010-ben és 2013-ban fejeződtek be.

Munkahelyi esélyegyenlőségi terv

A Margit Kórház Pásztó a Pásztó Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjához saját munkahelyi esélyegyenlőségi terve alapján csatlakozik. A munkahelyi esélyegyenlőségi terv a programhoz megfelelően illeszkedik, a munkáltató ebben szabályozza az esélyegyenlőség alapelveit, pl. bérezésre, munkakörülményekre, szakmai előmenetelre, oktatás,

képzésre vonatkozóan. A munkáltató kötelezettséget vállal a hátrányos helyzetűek, a romák, fogyatékkal élők és a nők esélyegyenlőségének biztosításáért. A menedzsment 2015.11.01. napján léptette hatályba munkahelyi esélyegyenlőségi tervét, melynek felülvizsgált változata 2018.02.01. napjától hatályos. Az intézmény menedzsmentje külön megbízással nevezett ki 1 fő esélyegyenlőségi munkatársat.

Elvégzett feladatok: előrelépések az esélyegyenlőség biztosítása terén

Általános alapelvek:

- A) Azonos munkaterületre azonos bérezést biztosítsanak.
- B) A dolgozói fluktuáció következtében megüresedő munkahelyi státusz esetén a munkaterülettől és szakképzettségi igénytől függetlenül minden állást pályáztatunk.
- C) Kollektív Szerződés és mellékletei alapján:
 - Minden dolgozó számára beosztásától függetlenül azonos módon biztosítunk többletjuttatásokat (cafetéria, kis értékű ajándécsomag, kedvezményes étkeztetés).
 - A továbbképzésre kötelezett szakdolgozók és szakorvosok számára azonos módon biztosítunk kedvezményes juttatásokat (tanulmányi szerződés, szabadság, vizsgadíj, stb.).
 - Az esélyegyenlőség elvét betartva minden új dolgozó számára azonos mértékű a próbaidő (jelenleg 3 hónap), valamint azonos a munkaidő keret mértéke (3 hónap)

1. Célcsoport: Romák és /vagy mélyszegénységben élők

Beavatkozási terület: munkanélküliek foglalkoztatása

2014 - 2017 folyamán a Margit Kórház Pásztó dolgozói fluktuációja elsősorban az alacsonyabb iskolai végzettséget, szakképzettséget igénylő területen igen magas volt (2014-2017 között átlagosan 18 - 20 %). 2014-ben a munkaszerződéssel foglalkoztatott új női dolgozók 31 %-a, 2015-ben 80 %-a volt munkanélküli. Alkalmazásuk révén az érintett családok számára jelentős bevételi többletet biztosítottak.

2015. június 01- november 30. között valósította meg a kórház a TÁMOP-6.1.5/14/2015-0002 azonosító számú, „e-GÉSZSÉG” Innovatív megoldásokkal Nógrád megye munkaképességéért” című projektjét, melynek keretében a Pásztói Foglalkoztatási Osztállyal együttműködve munkanélküliek fizikai állapotfelmérésével járult hozzá a mélyszegénységben élők egészségi állapotának megállapításához.

2. Célcsoport: Gyermek, családok

Beavatkozási terület: egészséges életmódra való nevelés, szabadidős programok biztosítása. A kórház 2015. 06 -11. hó között valósította meg a TÁMOP-6.1.5/14/2015-0002 azonosító számú, „e-GÉSZSÉG” Innovatív megoldásokkal Nógrád megye munkaképességéért” című projektjét. Ennek keretében a kórház munkatársai a pásztói járás 3 általános- és 1 középiskolájában 25-35 fős gyermekközösségek számára tartottak egészségnevelő, egészséges életmódra ösztönző elő-adásokat. Az egyműszakos dolgozók munkarendje (munkaidő: 7.30-15.30) segíti a családokat abban, hogy a gyermekeket óvodába, iskolába megfelelő módon el tudják indítani. A kórházi dolgozók gyermekei számára a nyári szünidő és szabadságolások időpontjára minden évben 2-3 hetet biztosítunk. Ekkor kedvezményes napij ellenében gyermek-elhelyezési lehetőséget, (képzett pedagógus) felügyeletet, háromszori étkezést, szervezett szabadidős programokat vehetnek igénybe a szülők.

A kórházban dolgozók és családjuk számára térítésmentesen minden évben családi sportnapot szervezünk, melyen szabadidős programokra nyílik lehetőség.

3. Célcsoport: Nők

Beavatkozási terület: Tartós munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeinek növelése

2014. év folyamán a női dolgozók fluktuációja 18 %, 2015-ben 20 % volt. Jelentős mennyiségű szakterületen (pl.: ápoló, asszisztens, élelmezés, takarítás) elsősorban női dolgozók kerülnek felvételre. 2014-ben a beléptettek 31 %-a volt munkanélküli, még 2015-ben ez a szám 80 %.

4. Célcsoport: Idősek

Beavatkozási terület: Szociális ellátórendszer tehermentesítése

A Margit Kórház Pásztó Krónikus Belgyógyászati Osztályán az idős, ápolásra szoruló betegek krónikus ellátásán túl (max: 6 hónap) a kapacitás lehetőségeket figyelembe véve hosszabb ideig, külön kérelemre 12 hónapon túl is ápoljuk az arra rászoruló, illetve szociális ellátásban még nem részesülő időseket. Szociális munkásuk segítségével intézik a szociális ellátó rendszerbe való bekerülést (szociális otthon, házi betegápolás).

5. Célcsoport: Fogyatékkal élők

Beavatkozási terület: A fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés megteremtése

A Margit Kórház Pásztó legújabb időkben végzett rekonstrukciói (2010-2013) segítségével a járó beteg szakellátás területén a teljes körű (mozgáskorlátozott, látás- és hallássérült) akadálymentesítést biztosítottak a fogyatékkal élők számára.

A járó beteg és a fekvőbeteg szakellátásban mozgáskorlátozott WC-k rendelkezésre állnak, fekvőbeteg szakellátásban ezt mozgáskorlátozott fürdőszobák egészítik ki.

- 2013-ban 3 fekvőbeteg osztályukon vizesblokkjaik fejlesztése és bővítése révén a kórtermek komfortfokozatai már teljes mértékben megfelelnek a szakmai minimumfeltételeknek. 2018. őszén újabb tornaterem, limfödéma kezelő helyiség és ergoterápiás helyiség került kialakításra a fő épület alagsorában, amellyel a fogyatékkal élők ellátásának körülményei tovább javultak.”

A Margit Kórház Pásztó fő profilja a mozgásszervi rehabilitációs fekvőbeteg ellátás, alapvetően neuro-muszkulos-szkeletális rehabilitáció, elsősorban mozgássérült, fogyatékos egyének rehabilitációját végzi.

IV. Jövőképek, tervezett intézkedési területfejlesztés

Az elért eredmények fenntartása és folyamatos biztosítása mellett az alábbiakkal szeretnének hozzájárulni Pásztó Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának megvalósulásához:

Elsősorban a pásztói járás lakosai számára egészségmegőrzésre, egészséges életmódra ösztönző prevenció programok megvalósítása.

A Margit Kórház főbb épületei és azok funkciója

I. számú épület

0. Szint: Laboratórium, Tornaterem, Ergoterápiás helyiség, OEP iroda, Laboratórium, Tornaterem, Ergoterápiás helyiség, Limfödéma kezelő, NEAK (korábban OEP) iroda

Földszint - Szakrendelések: Proctológia, Urológia, Belgyógyászat, Kardiológia vizsgáló, Kardiológia, Sebészet, Traumatológia, Fájdalom ambulancia, Sürgősségi belgyógyászat, Diabetológia, Röntgen Osztály, Ultrahang, Gasztroenterológia, Betegirányítás a földszinti aulában

I. emelet: I. Mozgásszervi Rehabilitációs Osztály,

II. emelet: Krónikus II (Belgyógyászat), II. Mozgásszervi Rehabilitációs Osztály, Egynapos sebészet, VIP Ortopédia,

III. emelet Műtők, postoperatív megfigyelők

Tetőtér Igazgatói titkárság,

II. számú épület

I. emelet: Krónikus osztály

Földszint: Gazdasági hivatal (gazdasági igazgató, pénzügy, munkaügy, pénztár). Járóbeteg ellátó egységek: Fizioterápiás egység, (gyógytorna, hidroterápia, masszázs, fizikoterápia), Ortopédia, ODM, Rheumatológia, Rehabilitációs szakrendelés

III. számú épület (Rendelőintézet)

I. emelet: Szakrendelések

Neurológia, Gyermek és ifjúsági pszichiátria, Pszichiátria, Nőgyógyászat és nőgyógyászati UH, Onkológia, Szemészet, Bőrgyógyászat, Fül – orr – gégészet, Audiológia,
Földszint: Központi Betegirányítás, Gyógyszertár – officina, Nappali kórház, Diszpécser iroda, Átjáró Gyermekgyógyászat szakrendelésre, Átjáró a kórház épületébe, a Krónikus osztályra

IV. számú épület (gyermek alapellátás)

Gyermekgyógyászat szakrendelés, Védőnői szolgálat, I., II. és III. számú gyermek orvosi rendelők (alapellátás), Védőnői tanácsadás, váróhelyiség - bejárata oldalról, a parkoló felől

V. számú épület

Padlástér: Rekreációs központ, Orvos-, nővérszállások

I. emelet: Fizioterápiás egység, Fitness terem, Tornaterem, Fizikoterápia, Hidroterápia, Átjáró a kórház épületébe

Földszint: Tüdőgondozó, Tüdőgyógyászat szakrendelés, Tüdőgondozó, Allergológia, Sóterápia

A kórházi-orvosi ellátás területén a 2013-ban meglévő adottságokhoz képest javulás történt, mely a gondozóház felújításának és a kórház területén a vizsgált időszakban megépült V. számú épületnek, a krónikus belgyógyászat részleges felújításának és a 2018-ban befejeződött járóbeteg rehabilitációs struktúra-fejlesztésnek köszönhető.”

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	na	4	3
2013	na	4	3
2014	na	4	3
2015	na	4	3
2016	na	4	2
2017	na	4	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A Központi Házi orvosi Ügyeletet 2012. július 1-től működik. Jelenleg az önkormányzat egy vállalkozóval kötött megállapodást a működtetés érdekében.

Egy projektnek köszönhetően 2014. első negyedévében a Központi Házi orvosi Ügyelet a felújított, akadálymentesített Gondozóház épületébe költözött. A felújított épület és a berendezések biztosítják a megfelelő munkakörülményeket az ott dolgozók és a szolgáltatást igénybe vevők részére. Az intézmény bevételeit a NEAK finanszírozza és az önkormányzatok hozzájárulásai képezik. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (jogutódja a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő) tájékoztatása alapján Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár tájékoztatása alapján a házi orvosi ügyeleti szolgálat területi ellátási kötelezettsége 2015. július 01-i létszámadatok alapján 20346 főre terjed ki (Pásztó város és 14 település).

A prevenciós szűrővizsgálatok a jogszabályokban rögzítetteknek megfelelően biztosított a nevelési, oktatási intézményekben lévő gyermekek, valamint az egyéb lakosok számára. A kórház rendelkezik laboratórium, röntgen, ultrahang, stb. eszközökkel, amelyek segítenek felismerni az egészségügyi problémát. A kórház és az önkormányzat különböző projektek forrásaiból több különböző típusú és egy-két esetben komplex szűrővizsgálatokat valósítottak meg.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ezen ellátásokhoz való hozzáférés mindenki számára továbbra is adott. A város és a járás lakói szerencsésnek mondhatják magukat, mert a kórházban működtetett rehabilitációs- és rekreációs részleget mindenki igénybe veheti. Ezek magas színvonalúak. Meg kell jegyezni, hogy az országosan is elismert rehabilitációs részlegben a várólista több hónapos. A járó betegek gyógyítása a kórház más részlegében lehetséges, amelyet az információk szerint egyre többen vesznek igénybe. Ez egyrészt az ülő munkát hosszú ideje végző dolgozók, másrészt az egészségük megőrzését szem előtt tartó lakosok miatt tapasztalható.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetéshez való hozzáférés minden gyermek (óvodás, iskolás, kollégista) részére adott az iskolában. A hátrányos helyzetű személyek a Pásztói Gondozási Központoz adhatják be a kedvezményes étkeztetéssel kapcsolatos igényüket. Annak biztosítása a Csillag téri telephelyen történik.

Néhány civil szervezet, magánszemély időszakosan a pásztói piacon, vagy a város központjában biztosít szociális, vagy ingyenes ebédet. Volt olyan időszak amikor a Baptista Szeretet Szolgálat (2015-ben) a piacon közel 240 fő részére biztosítottak ingyenes étkeztetést.

A közétkeztetésben több nagyteljesítményű konyha, valamint az önkormányzat konyhája több mint 1300 fő napi ellátását biztosítja. E mellett helyi vendéglátó ipari vállalkozás is biztosít ebédet az iskolások részére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A 2015-ban bemutatott adottságokhoz képest a gyermekek és a felnőttek részére biztosított sportolási területeken bővültek.

A LEADER program forráskeretéből több sportegyesület több mint 35 M Ft nagyságrendű vissza nem térítendő forrást használt fel. Ennek eredményeként újult meg a Kishegyi Szabadidőpark sportpályája, öltözője, a Hajós Alfréd úti Sport centrum labdarúgó lelátója, valamint a birkózók épülete.

Az MLSZ TAO forrásból támogatta a Sport Centrumban megépített többfunkciós rekortán és műfüves borítású kispályák építését, melyek 2015-ben és 2016-ban lettek üzembe helyezve. Sajnálatos, hogy az Iskolacentrumba tervezett önkormányzati sportcsarnok pályázat forrás hiányában nem nyert.

Időközben a város vezetése intézkedéseket tett annak érdekében, hogy a többfunkciós sportcsarnok megépülhessen, ehhez a területet tudja biztosítani a Cserhát lakónegyedben.

A város nagy anyagi erőforrásokat mozgósított (60-70 M Ft) annak érdekében, hogy a kb: 500 M Ft tervezett bekerülési költségű tanuszoda építési telkét biztosítani tudja a Kormányzat részére.

Idő közben a Zsigmond Király Általános Iskolában lévő sportöltözők teljes felújítást kaptak, mely nagy örömet okoz az azt igénybe vevő gyermekeknek és felnőtteknek.

A sporthoz, testmozgáshoz való hozzáférés minden sportegyesületnél biztosított, hátrányos megkülönböztetés nem jellemző. A legnagyobb roma sportolói közösséget közel 20 főt, a Pásztói Szabadidő Sport Egyesület testépítő szakosztálya támogatja. Az egyesület 50 évvel ezelőtt alakult az egykori birkózó szakosztállal, (1968.09.01.). Tevékenysége során több alkalommal bizonyította, hogy az egyetememes magyar sporttársadalom méltó követője, JOBB

SORSRA ÉRDEMES sportszakmai és sportpedagógiai munkásságot követ. Sok, nagy dicsőség szállt településünk hírnevére munkássága során, amelyet a helyi labdarúgó társadalom egy-egy fellendülést követően derékba tört, Első versenyük 1971. június 6. volt. Nagy egyesületek félték jelenlétüktől, eredményes versenyzőik felkészültsége okán. 1978-ban NB I-es osztályozón Pécs lett esélyük volt az első osztályba kerülésre, de végül a Szeged került be. Rá egy évre Pásztó kapta az országos segédedzői vizsgatábor rendezését. 1977-ben avatták az edzőtermet, amelyet saját tervek alapján a helyi birkózók munkája és az akkori OTSH támogatása biztosított. (helyi támogatás egy fillér sem volt). Az avató megnyitóra az egykori Csehszlovák bajnokcsapat érkezett, akiket 7:1 arányba győztünk le. Sorra nyerték a válogató versenyeket versenyzőik és igazoltak fővárosi klubokhoz, ahol az egyéni bánásmód hiánya, közösségi szellemiség gyengesége miatt nem tudtak helyt állni, kivétel Robotka István olimpiikon. Néhány éven belül az akkori MAG SE át vette a szakosztályt, amely új korszak kezdetét eredményezte. 1988-ban az ország legeredményesebb nevelő egyesülete lettek! 1990-ben megszűnt a MAG SE, önálló jogi személyiséggé váltak anyagi támogatás nélkül. A helyi önkormányzat három évig nem adott támogatást, de így is az ő versenyzőjük verte az olimpiai ezüstérmes Bárdosi Sándort és lett a Chicágói serdülő VB-n Kanyó Valter bronzérmes. Több utcára került sportcsoporthoz karoltak fel, jogi háttérrel biztosítva számukra. Karate, sakk, atlétika. Új sportágakat indítottak, aerobik, kick-box, kosárlabda, teljesítménytúra, erőemelés-testépítés, vívás, tenisz, görkorcsolya-gördeszka, harcművészet. Fenntartásukat pályázati támogatásokból, tagdíjakból, 1 % támogatásaiból, csekély mértékben önkormányzati támogatásból fedezik. Környezetvédelem, ifjúságvédelem és a turizmus, ami tevékenységeinkre jellemző még az alaptevékenységen túl, amely a sport versenysport.

Támogató tevékenységeink szerves része évtizedek óta a fogyatékkal élő diákok sportolási lehetőségeinek támogatása. 2018-ban 5 versenyt bonyolítottunk le a megye fogyatékkal élő iskolái részére. Támogatásként a Katolikus Iskola részére biztosítják a tornatermi foglalkozásokat. Rendőrség részére biztosítják az általános erőnlét és önvédelmi szakgyakorlatokat, polgárőrség részére ugyancsak támogatásként állnak rendelkezésre. Az utolsó két évben a Magyar Összefogás Baráti Köre, Pásztói Patrióták csatlakoztak a jogi háttérrel rendelkező egyesülethez, így a testkultúrán túl, általános kulturális tevékenységet is felvállaltak. Tagjaink révén jött létre a Kishegyi Fogadalmi Hely, terjesztjük országosan és a határon túl is a Tudománytörténeti Vándor Kiállítás, ami egy páratlan értékű anyag, (Dr Pálffy György professzor 20 éves gyűjtő munkájának eredménye). Előadásokat, kirándulásokat szerveznek és kapcsolatokat építenek értékes országos civil szervezetekkel a város hírnevét növelve.

Jelenleg 7 szakosztályunkban kb.: 240 fő sportol rendszeresen. A természetjáró túrák éves szinten több mint 1500 főt vonzanak városunkba és a környező csodálatos hegyekbe.

A Kormány Látványsportokat támogató úgynevezett TAO programja, jelentős segítséget nyújt a labdarúgás, a kosárlabda és kézilabda szakágazatok működési, fejlesztési forrásaihoz.

A strand melletti területen az elmúlt 3 évben egy vállalkozó két pályás tenisz bázist alakított ki, melyet tavaly szálláshelyek biztosításával fejlesztett.

Sajnos a Pásztó Hasznos városrészében tervezett Hasznosi Kalandpark nem került átadásra. Más a programot érintő jelentős változás nem történt e területen.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Pásztó város szociális szolgáltatásban változás történt, mivel 2016-ban megszűnt a Családok Átmeneti Otthona. Az épületbe a Család és Gyermekegészségi Szolgálat irodája került kialakításra.

A 2013-ban megszűnt a Területi Gondozási Központ, **Pásztói Gondozási Központ (PGK)** néven végzi feladatait. A települések szükséges szakterületi feladatokat önállóan az érintett helyi önkormányzatok vették át. A gondozási központ feladatellátásának megfelelően átala-

kult és így már egyszerűbb módon (területi koordinációs tevékenységet csak részben végez) Pásztói Gondozási Központ (PGK) megnevezéssel működik.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat Pásztó közigazgatási területén biztosítja a család-és gyermekjóléti szolgáltatást, melyet a megváltozott jogszabályok alapellátásnak neveznek. Ezen túl működik a járási székhely településén és a járás egész területén a Család és Gyermekjóléti Központ. Ezen intézmény látja el a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat.

A városban a PGK biztosítja a személyes szociális szolgáltatásokat:

Idősek Otthona	57 férőhelyen
Házi segítségnyújtás	
Szociális étkeztetés	
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	2016-tól azt állam működteti
Családsegítő és gyermekjóléti Központ	
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A városban a vizsgált időszakban kirívóan nem jelentkezett a hátrányos megkülönböztetéssel, az egyenlő bánásmód megsértésével kapcsolatos eset. Több alkalommal az igények és a lehetőségek ismertetése és egyeztetése történt meg az igénylő és az önkormányzati ügyintéző között.

A szociális támogatás területén végbement változások (városi, járási) beépültek a köztudatba és a rászorulókat elfogadják azokat. A város vezetése szigorú diszkrimináció ellenes szakmai munkát követel meg a hivatal dolgozóitól.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális ellátórendszerben tapasztalható volt több olyan eset, amikor a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetése jóval több támogatást szeretett volna biztosítani a rászorultaknak, mint ami jogszabály szerint jár. Ez évben az óvodai és iskolai év kezdetén a roma gyermekek szülei anyagi támogatást kaptak, amellyel csökkenteni tudták sokszor nagymértékű lemaradásukat (kiegészítők, ruházat, stb.). A különböző étel alapanyag osztásánál, a tűzifa igénylésénél az ügyintézők nagyon alaposan járnak el és segítik a rászorulókat.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	211
2013	282
2014	237
2015	280
2016	265
2017	266

Forrás: TeIR, Járási Hivatal

A közgyógyellátásra vonatkozó jogszabály, az 1. és 2. kategóriába sorolt személyek esetében két évente teszi kötelezővé az ellátásra szorult személyek felülvizsgálatát. Látható, hogy a közgyógyellátás jelentős mértékben járul hozzá a megélhetési problémákkal küzdő rászorultak gyógyulásához. Ez sok esetben a gyermekek jobb megélhetési esélyét is növeli.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	58	na	na
2013	57	na	na
2014	64	na	na
2015	56	0	56
2016	63	0	63
2017	61	0	61

Forrás: Járási Hivatal

2015.március 1-jétől a méltányossági ápolási díj megállapításának lehetősége megszűnt, előtte a települési önkormányzat állapította meg.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Az elmúlt években megvalósított néhány ESZA, TÁMOP, stb., jellegű projekt, jelentős mértékű többlet lehetőséget biztosított a hátrányos helyzetű gyermekek számára (szakkörök, kirándulások, foglalkozások, stb.). Elkezdődött az Integrációs közösségfejlesztés Pásztón megnevezésű ESZA projekt, a mely elsősorban a szegregált területen élők helyzetét kívánja javítani.

A város vezetése lehetőségeihez igazodva mindent megtesz annak érdekében, hogy a közösségi szintereket, városi programokat fenntartsa és fejlessze. Az utóbbi években a civil szervezetek jobban átláthatóvá váltak, melyet a város által kiírt pályázatok is megkövetelnek.

A pásztói önkormányzat ez évben megtöbbszörözte a sport és civil szervezetek működését támogató pályázati forráskeretét. A Teleki László Könyvtár és Művelődési Központ a város legjelentősebb közösségi színterét biztosítja. A Pásztói Múzeum többféle anyagi forrás felhasználásával bővítette kiállítási szintereit. A Nők Civilben egyesület közel 200 M Ft nagyságrendű közösségépítő forrást nyert el és kezdte meg a projekt megvalósítását.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok nem jellemzők a városban. A becsült 700-800 fős roma lakosság megfelelő mértékben és módon integrálódott a város társadalmába és vesz részt a város fenntartása, fejlesztése és működtetése érdekében.

A roma- és hátrányos helyzetű gyermekek bevonásra kerülnek az óvodai, iskolai közösségi munkákba. Részt vesznek a sport, kulturális, közösségi összejöveteleken, melybe egyre több szülőt lehet bevonni. A szülők már több alkalommal igen jó példát mutattak különböző rendezvények, iskolai kirándulásokon való részvételükkel és pozitív hozzáállásukkal. Ők azok, akik tudják, hogy tenni kell a jövőért és nem csak várni a változást. Az előbb említett szociális ESZA projekt megvalósítása további fejlesztési háttérrel fog biztosítani a romáknak. Ezek közül is kiemelhetők az új közösségi térek kialakítása.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.) Pásztó, gazdálkodó-, kereskedő-és polgári tradícióval rendelkező kisváros. Erre alapozva kisebb-nagyobb mértékben mindig is meg volt az adományozásra való hajlam, akarat. Az elmúlt időszakban ennek nemcsak a kiszélesedését, hanem a támogatások nagyságának, erejének növekedését is tapasztalhatjuk. Ez elsősorban a jelentősebb városi rendezvényeken való részvételben, azok támogatásában, az önkéntes munkában, valamint a közösségi élet támogatásában nyilvánul meg. A civilek által szervezett jótékonyági ruhaosztás 2007-től működött évi 1-3 alkalommal, melyből egyik alkalom mindig karácsony előtt volt.

Mindezek mellett a Vöröskereszt, a Katolikus Karitás és egyéb szervezetek is több esetben nyújtottak élelmiszer, ruházati támogatást az arra rászorultaknak. A karitás 2013-2017 között évente két alkalommal (tavasz, tél) biztosított élelmiszer adományt (tartós tej, liszt, cukor, tészta, vitamin) a rászoruló nagycsaládosoknak. Nem volt ritka, hogy ennek keretében egy-egy hátrányos helyzetű család 20 kg lisztet, 10 kg cukrot, stb. vihetett haza. Ezen együttműködés mára már megszűnt, de a karitás helyi csoportja, ha kisebb mértékben is, de segíti az arra rászoruló családokat. Néhány vállalkozásnál is tapasztalható, hogy az arra rászoruló személyeket megkülönböztetett figyelemmel kíséri és segíti. Azt is lehet tapasztalni, hogy néhány család közvetlenül támogat más elesettebb családot, gyermeket.

Nagyon jó civil kezdeményezések indultak el 2014-ben, például a ruha, élelmiszer és játék gyűjtése, mely program ma is tart.

Az önkéntes munka lehetősége mindenki számára adott, melyet kisebb-nagyobb részben lehet tapasztalni. A 30 napos önkéntes munka lehetősége csak az erre bejelentkezett szervezeteknek biztosított. Ezzel több esetben az egyházi, sport és civil szervezeteknél éltek az érintettek. E tevékenységet segítette a Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatás (FHT) kötelező 30 napjának letöltése. A látható szerény növekedés mellett, meg kell állapítani, hogy még bőven van tenivaló e területen is.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Pásztó Városi Önkormányzat nagy figyelmet fordít a hátrányos helyzetű, roma lakosság problémáinak kezelésére, illetve azok megelőzésére.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat és elődje 1998-tól folyamatosan működik. Heti, napi kapcsolatot tart fenn a hátrányos helyzetű személyekkel, családokkal, ezért problémáikat megfelelő módon ismeri. Az önkormányzat felé folyamatosan jelzi ezeket és kéri annak gyors és hatékony kezelését. Kiseb gondokat saját hatáskörben intéznek el.

Egyre jobb kapcsolatot ápolnak az önkormányzattal, az oktatási intézményekkel, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal és más munkájukat támogató szervezetekkel.

Sok feladat adódik a közfoglalkoztatott roma személyek problémáinak megoldásával, valamint a munka motiváció fenntartásában is. Meg kell állapítani, hogy a közfoglalkoztatott létszám nagyobb hányada e társadalmi csoportból és a hátrányos helyzetű álláskeresőkből tevődik össze.

Számos projekt, közfoglalkoztatás az önkormányzat vezetésének bevonásával van megtervezve és kivitelezve. A jelenlegi nagyprojektek közül több a hátrányos helyzetű személyek-romák által lakott terület fejlesztését célozza meg.

A hatékonyabb társadalmi együttműködés érdekében az alábbi szervezetekkel kötöttek együttműködési megállapodást:

1. Pásztó Városi Önkormányzat
2. Pásztói Rendőrkapitányság
3. Magyar Szentek Római Katolikus Általános Iskola (egyben óvoda is)
4. Mikszáth Kálmán Líceum
5. Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája
6. Pásztó Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft.
7. Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ
8. Pásztói Gondozási Központ Családsegítő Szolgálat
9. Zsigmond Király Általános Iskola

Több projekt megvalósításában partnerként vesznek részt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliség jelentős mértékű csökkenése mellett magas az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező-, szakképzetlen-, érettségi nélküli munkanélküliek száma. Növekedett az 59 év feletti munkanélküliek száma.	Az általános iskolai végzettség, szakképzettség- és érettségi megszerzésére vonatkozó képzések szervezése, egyéb elhelyezkedést segítő képzések (pl.:OKJ), programok működtetése
Egészségügyi-családvédelmi, stb. ismeretek hiányosak	Egészségügyi-családvédelmi, stb. ismeretek bővítése
Nehéz a lakásbérlés	Lakásfenntartási támogatás biztosítása
Kevés a bérlakás állomány.	Bérlakás állomány növelése.
A hátrányos helyzetű területen nagyobb mértékű az infrastrukturális, szociális lemaradás.	Hátrányos helyzetű területek infrastrukturális, szociális, egyéb lemaradásának csökkentése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A helyzetelemzés adatai bizonyítják, hogy a 0-14 éves korú állandó lakosú gyermekek száma évről - évre folyamatosan csökken. Igaz ez a csökkenés a 2013-2016 között volt a legalacsonyabb mértékű. Ebben az időben, éves átlagban csak 14 fővel csökkent a 0-14 éves korú állandó lakosok száma.

Az élve születések száma is 2017-ben elérte az elmúlt évtizedi csúcspontot, amikor 78 gyermek született. Ennek ellenére a természetes szaporodás 2017-re becsült száma mínusz 80 fő.

A korösszetételt vizsgálva láthatjuk, hogy 1103 gyermekre (0-14 év) 2014-ben, 1760 idős lakos (65 év felett) jutott. Ez 2016-ra 1064 gyermeket és 1815 idős lakost eredményezett.

Fontos feladat, az országos adatokhoz mért, jóval alacsonyabb gyermeklétszám megfelelő színvonalú, óvodai, iskolai ellátása és a hátrányos helyzetű gyermekek megkülönböztetett kezelése.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek helyzetét és lehetőségeit vizsgálva a városban nagymértékű változás nem következett be, de a katolikus óvodai nevelés lehetősége, valamint az általános iskola összevonásának eredménye pozitív hatásokat generált e területen. Így mára a város, állami- és egyházi óvodákkal- általános iskolákkal is rendelkezik.

A városban működő EGYMI továbbra is nagy segítséget biztosít a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásában és nevelésében.

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Salgótarjáni Tankerület

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) - 2013. január 1-jétől hatályos 74.§ (1) bekezdése - alapján „az állam gondoskodik - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a köznevelési alapfeladatok ellátásáról”.

Az állami fenntartásba kerülő köznevelési alapfeladatok a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. 1.§-a alapján az Nkt. 4.§ 1. pont c)-q) és s)-u) alpontjai szerint köznevelési alapfeladatok, valamint a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelését-oktatását, kollégiumi ellátását biztosító, a települési önkormányzat vagy települési önkormányzati társulás által fenntartott köznevelési intézmények.

Az állami fenntartásba kerülő köznevelési intézmények fenntartói feladatainak ellátására a Kormány a 202/2012. (VII.27.) Korm. rendelettel a központi hivatalként működő Klebelsberg Intézményfenntartó Központot (továbbiakban: KLIK) jelölte ki, amely 2012. szeptember 1-jével kezdte meg működését. A KLIK szervezetén belül területi szervként tankerületeket alakított ki, amelyek vezetőinek, a tankerületi igazgatóknak a kinevezéséről 2012. október 31-én az emberi erőforrások minisztere döntött. A tankerületeket járasonként és budapesti kerületenként hozták létre, így összesen 175 járási és 23 fővárosi, összesen 198 tankerület jött létre.

A Pásztó Városi Óvoda és Bölcsőde három tagóvodából és egy bölcsődei egységből áll. Intézmény alkalmazotti létszám 2018-ban 45 fő.

Az intézmények korszerűsítésével az energiatakarékos működést próbáljuk biztosítani.

Az elavult” pellet”, tüzelőanyaggal működő kazán helyett, 2016 októberében a meglévő gázkazán mellé, plusz egy energiatakarékos gázkazán került beépítésre.

Ennek segítségével a kettő óvoda a Százszorszép és a Hétpettyes tagóvodák fűtése közös rendszerről történik. Ezt az önkormányzat saját forrásból valósította meg.

Jelentős beruházás 2018-ban a bölcsőde kialakítása a Hétpettyes tagóvoda épületében. Megvalósulása 100 M Ft nagyságrendű EU forrásból történt. 2018-ban a Hétpettyes tagóvodában egy csoporthoz tartozó vizesblokk felújítása is megtörtént. Megvalósítás saját költségvetési forrásból. A nevelési körülményeket folyamatosan próbáljuk javítani. A csoportszobák felszerelésének javítása az óvodák alapítványi pénzének felhasználásával valósult meg. Ma már esztétikus, szép környezet fogadja a gyermekeket.

A gyermeklétszám csökkenését még mindig érezzük. A létszám fejlesztése úgy valósulhat meg, hogy kettő és fél éves gyermekek is bekerülhetnek a csoportokba. Az óvodai életben kiemelt fontosságú a tanköteles korú gyermekek iskolai életre való felkészítése.

Az elmúlt időszakban is magas volt, a magatartási és egyéb zavarral küzdő gyermek száma, melynek kezelésében a vizsgálatok után fontos szerepet kapnak a fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógus, logopédus, gyógy-testnevelő és egyéb szakemberek. A problémák feltárása a gyermekek csoportbeli fejlesztése megnehezíti az óvodapedagógusok mindennapi munkáját. Az SNI gyermekek integrált fejlesztése folyamatos a csoportokban. A Pedagógiai szakszolgáltatással, és a szakértői és rehabilitációs bizottsággal kialakított jó munkakapcsolat segíti a munkánkat.

Fokozottan figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek szociális problémáit. Gyermekvédelmi felelősök rendszeres kapcsolatot tartanak a család- és gyermekvédelmi szervekkel, a védőnővel. A jelzőrendszer megfelelően működik.

2018. szeptember 1-én lépett hatályba a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15 /1998.(IV.30.) NM-rendelet módosítása, amelynek 25. §-a az új elemként bevezetett óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást szabályozza.

2018-tól szociális segítő nyújt segítséget a csoportok munkájában. Elsődleges feladata a prevenciós célú segítségnyújtás, a szociális munka segítő eszközeinek alkalmazása.

A gyermekétkeztetést a Százszorszép és a Hétpettyes tagóvodákban a Margit Kórház főzőkonyhája látja el. Az óvodának saját konyhája is van Hasznoson a Pityang tagóvodában. A 100 adagos főzőkonyha a gyermekétkeztetés mellett, az idősek szociális étkeztetését is biztosítja.

Humán erő fejlesztésnél, az ön- és továbbképzések fontosságát emeljük ki. Célunk a tartalmas, a helyi adottságokra építhető továbbképzéseken való részvétel és hogy, minél többen jelentkezzenek szakvizsgát adó képzésekre is. A pedagógusminősítésre való felkészítés kiemelt feladatot képez intézményünknel.

Pásztó Városi Óvoda és Bölcsőde, Örökös Zöld és Zöld Óvodaként és Madárbarát óvodaként működik, amely a nevelőtestület nagyfokú pedagógiai elkötelezettségét, a nevelői közösség elhivatottságát és az innováció iránti fogékonyságát bizonyítja.

Terveink és azok megvalósításának lehetőségei

Az intézményen belül megvalósuló fejlesztések mindenképpen a gyermekek szakszerű fejlesztését kell, hogy szolgálják. Törekszünk az óvodapedagógusi létszám biztosítására. A dolgozók számára a megfelelő munkafeltételek, és munkakörnyezet biztosítása (teakonyha kialakítása). Olyan programok szervezése, melyek intézményünket tovább népszerűsítik, pl. tehetségműhelyek megszervezése, és fenntartása. (anyagi fedezet biztosítása)

Fejlesztő szobák kialakítása. A fejlesztéshez nyugodt légkör kialakítása szükséges. A megvalósításhoz elsősorban az intézmény valamennyi dolgozójának összefogásra van szükség. Az anyagi fedezet pedig lehetőség szerint (saját költségvetés, pályázat, alapítványi pénzeszközök).

1. Helyzetelemzés

Óvodákban évek óta foglalkozunk sajátos nevelési igényű gyermekekkel. A gyermekekkel megbízásos szerződéssel alkalmazott gyógypedagógus foglalkozik. A foglalkozások egyszemélyes kapcsolatban történnek. Lehetőséget biztosítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése mellett a **beszédhibás gyermekek logopédiai ellátására is**.

Figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek szociális problémáit, gyermekvédelmi felelőssünk rendszeres kapcsolatot tart a család- és gyermekvédelmi szervekkel, a védőnővel.

2. Az Intézkedési terv célja

Az elkészített intézkedési terv célja, hogy biztosítva legyen **az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése**, az esélyteremtés, a hátrányok kompenzálása.

Célunk a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelési-oktatási, és társadalmi integrációjának támogatása.

3. Kötelezettség és felelősség

A célok elérése érdekében az óvoda vezetője, vezetése a következő kötelezettségeket vállalja:

- gondoskodik a tervben megfogalmazott rövid-, közép-, és hosszú távú intézkedések elvégzéséről
- a megvalósulás eredményességét évente felülvizsgálja azokat
- a felülvizsgálat eredményeiről a fenntartónak beszámol.

Az óvodák óvodapedagógusai felelősek azért, hogy biztosítsák a diszkriminációmentes óvodai nevelést, a befogadó, elfogadó toleráns légkört. Felelősségük, hogy az Esélyegyenlőségi tervben foglaltakat megismerjék és annak megvalósításában részt vegyenek, illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezzék azt az intézmény vezetőjének.

4. Akcióterv

1. *Valamennyi hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek rendszeres óvodába járásának figyelemmel kísérése, hiányzás esetén azonnali jelzés a szülőknek.*

Cél: a hátránykompenzáció már 3 éves korban elkezdődjön.

Az intézkedés leírása:

A hátrányos helyzetű /HH/ és halmozottan hátrányos helyzetű /HHH/ gyermekek nyilvántartása a Polgármesteri Hivatal Igazgatási és Szociális Osztályán történik, ezért szoros együttműködéssel nyomon követik a számszerűség változását.

Az intézkedés felelőse: óvodavezető, óvodapedagógusok.

Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év):

2. *A hátrányos helyzetű gyermekek családjával való szorosabb együttműködés, kommunikáció*

Cél: a hátrányos helyzetből adódó lemaradások sikeres ellensúlyozása.

Az intézkedés leírása:

- családsegítés, ismeretterjesztés, gyermek- és ifjúságvédelem
- szakszerű, a gyermekek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel partnerré tenni a szülőket
- partnerközpontú működés, szülői igények vizsgálata, lehetőség szerinti kiszolgálása
- személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel
- rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről

Az intézkedés felelőse: csoportvezető óvodapedagógusok, gyermekvédelmi felelős.

Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év):

- azonnali beavatkozásra nincs szükség

Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év):

- az óvoda szervezésében biztosított lehetőségek száma, és a résztvevők száma

Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év):

- az óvoda szervezésében biztosított lehetőségek száma, és az azokon való részvétel aránya lehetőség szerint mutasson növekedő értéket

3. A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, megsegítése, fejlesztése

Cél: a hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációja annak érdekében, hogy az iskoláraérettiséget kellő időben elérhessék.

Az intézkedés leírása:

- óvodába kerüléskor részletes anamnézis felvétele, folyamatos fejlettségmérés
- megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatás
- a gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása
- tudatos óvodai pedagógiai munka, hogy a hátrányokat csökkenteni tudjuk
- korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazása: differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása

Az intézkedés felelőse: csoportvezető óvodapedagógusok, óvodavezető.

4. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek óvodai szocializációja

Cél: a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek óvodai szocializációjának, családi életének, helyzetének figyelemmel kísérése.

Az intézkedés leírása:

- óvodába kerüléskor részletes anamnézis felvétele
- a gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása
- a veszélyeztetettként nyilvántartott gyermekekre fokozottan figyelni annak érdekében, hogy azonnali intézkedésre kerülhessen sor, ha a család helyzetében bármi módon változás következik be, ami a gyermek helyzetét, testi épségét fokozottabban veszélyeztetné
- amennyiben ezek a gyermekek nem járnak rendszeresen óvodába, jelzéssel kell élni a gyermekvédelmi felelős, illetve a gyermekvédelmi szervek felé
- szükség esetén, lehetőségeinkhez mérten segítségnyújtás a családnak

Az intézkedés felelőse: csoportvezető óvodapedagógusok, gyermekvédelmi felelős, óvodavezető.

Az intézkedés eredményessége rövidtávon (1 év):

- az igazolatlanul hiányzók száma, a szülőknek kiküldött felszólítások száma

Az intézkedés eredményessége középtávon (3 év):

- az igazolatlan hiányzások visszaszorítása

Az intézkedés eredményessége hosszútávon (6 év):

- az igazolatlan hiányzások lehetőség szerinti csökkentése az érintettek körében.

5. A sajátos nevelési igényű gyermekek családjaival való szorosabb együttműködés, kommunikáció

Cél: a sajátos nevelési igényből adódó lemaradások lehetőség szerinti ellensúlyozása, az SNI gyermekek optimális fejlődésének biztosítása.

Az intézkedés leírása:

- szakszerű, a gyermekek sajátos helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel partnerré tenni a szülőket és megnyerni őket az együttműködésre
- partnerközpontú működés, szülői igények vizsgálata, lehetőség szerinti kiszolgálása
- személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel, egyéni beszélgetések, a gyermek sajátos helyzetéből adódó gyermekneveléssel, fejlesztéssel, állapotának elfogadásával kapcsolatos nézetek kicserélése; folyamatos és rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, tanácsadás

- rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről

Az intézkedés felelőse: csoportvezető óvodapedagógusok, gyógypedagógus

Az intézkedés eredményessége rövidtávon (1 év):

- azonnali beavatkozásra nincs szükség

Az intézkedés eredményessége középtávon (3 év):

- a kapcsolattartási formák, lehetőségek biztosításának száma, és az azokon való részvételi arány

Az intézkedés eredményessége hosszútávon (6 év):

- az óvoda szervezésében a kapcsolattartási formák, lehetőség biztosításának száma, és az azokon való részvételi arány érzékelhető módon növekedjen

6. A logopédiai ellátás biztosítása

Cél: minden arra rászoruló gyermek kapja meg az állapotának megfelelő fejlesztést, lehetőleg az óvodán belül.

Az intézkedés leírása:

- a logopédus év elején mérje fel a gyermekek ellátási szükségletét
- szoros együttműködés a logopédussal

Az intézkedés felelőse: óvodavezető, óvodapedagógusok.

Az intézkedés eredményessége rövidtávon (1 év):

- logopédiai szűrés eredményeként minden arra rászoruló nagycsoportos kapjon logopédiai ellátást

Az intézkedés eredményessége középtávon (3 év):

- logopédiai szűrés eredményeként az arra rászoruló középső csoportosok is kapjanak logopédiai ellátást

Az intézkedés eredményessége hosszútávon (6 év):

- csökkenjen az arra rászorulók és az ellátásban résztvevők közötti különbség

5. Megvalósítás

A Pásztó Városi Óvoda és Bölcsőde vezetője biztosítja, hogy az Esélyegyenlőségi tervben megfogalmazottakat minden dolgozó megismerje, annak tartalmát magára nézve mindenki betartsa. Vállalja a folyamatos értékelést, az ellenőrzés során szerzett információk beépítését.

6. Nyilvánosság

Az intézkedési tervben megvalósultak ellenőrzése évente történik, az eredményesség évente értékelésre kerül. Az eredményekről az óvodavezető a fenntartónak évente beszámol.

7. Konzultáció és visszacsatolás

Az esélyegyenlőségi tervet az intézményvezető készítette. Véleményformálásra a lehetőség biztosított a szülők képviselői, a nevelőtestület számára.

A vélemények benyújtására írásban az intézményvezetőnél van lehetőség, az észrevételeket az óvodavezető tárgyalja.

8. Szankcionálás

A Pásztó Városi Óvoda és Bölcsőde Esélyegyenlőségi tervében vállalt intézkedések felelősei biztosítják a megfogalmazottak teljesülésének feltételeit. A teljesülésről évente, az esetleges megvalósulási akadályokról, nehézségekről az intézmény vezetőjét haladéktalanul tájékoztatják.

Pásztó dinamikusan fejlődő település, ahol a gyermeklétszám folyamatosan növekszik. Ezért szükségessé vált a településen egy új bölcsőde létrehozása, amely 100 M Ft nagyságú vissza

nem térítendő pályázati forrás segítségével jött létre - a TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00017 számú projekt keretében „A Pásztói bölcsőde kialakítása” címmel.

A tágas csoportszobában a természetes fából készült bútorok, a színes és változatos játékeszközök otthonosságot és melegséget sugároznak. A szabad levegőn való mozgás örömét a tágas árnyékoló terasz teszi kényelmessé. Az árnyékolót kézi vezérléssel alakították ki. Homokozó, kültéri játékok és a nagy melegben párapapával ellátott udvar várja a kicsiket. Korszerű fűtéssel (napelemes rendszer, hőszivattyú) melegkonyha, teljes konyhai felszereléssel, mosóhelyiség, mosógéppel, szárítógéppel ellátva, épült a bölcsődében. A bölcsőde a meglévő óvoda, használaton kívüli épületrészében került kialakítása ezért az irodarész közös használatú, amit szintén új irodai bútorokkal és eszközökkel látott el a fejlesztés, valamint új öltözőszekrények kerültek az öltözőbe. A családokkal közösen szervezett programokon (gyermeknap, ballagási búcsú uzsonna,) lehetőség nyílik arra is, hogy a családok együtt ünnepelhessenek, játszassanak a bölcsőde falai között. Mindezekkel együtt szeretnénk hozzájárulni ahhoz az általunk kitűzött célhoz, hogy az óvodáskor elérésére egészséges, boldog, a közösséghez jól alkalmazkodó, koruknak megfelelő önállósággal rendelkező gyermekeket neveljünk.

A pásztói bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében tehát a szülők számára lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe, Célunk, hogy a gyermekeink szívesen járjanak bölcsődébe, jól érezzék magukat a gyermekközösségben.

A bölcsőde építésével 3 új munkahelyet hozott létre Pásztó Városi Önkormányzat.

A Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda 2012. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit, egy vegyes életkorú csoporttal. A város központjától csak karnyújtásra található épületének alapjait több mint 100 évvel ezelőtt rakták le és végig óvodaként funkcionált. A pásztói plébánia kezdeményezésére a Váci Egyházmegye tulajdonába került, az elmúlt két évben kívülről teljesen megújult. Az elmúlt ősszel már két csoport fogadta a kis óvodásokat.

A pedagógiai programjuk a környezet megismerésére, ezen belül hagyományaink közvetítésére, az anyanyelvi nevelésre, és a katolikus hit átadására épül. Óvodásaik legfőbb tevékenysége a játék. A kisgyermek mindent játék során tanul meg, miközben az fejlesztési emlékezetét, fantáziáját, akaratát, erkölcsi ítélőképességét és szocializálódását.

A jó játék az erkölcs, a szolidaritás, a kitartás, a keresztény emberi magatartás, a szeretet és megbocsátás megalapozója és fejlesztője.

A Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola

Pedagógiai programjuk legfontosabb alap gondolata:

Intézményük a gyermekek keresztény szellemben történő nevelését, oktatását tűzte ki célul. Céljuk érett, felelős, keresztény személyiségű emberek formálása, a személyes hit elmélyítése, a keresztény világnézet kialakítása, az egyéni képességek kibontakoztatása és a tehetség-gondozás.

A pedagógiai módszerek alkalmazásánál a kompetencia alapú oktatást helyezik előtérbe. A tanulókat szakmailag felkészült tantestület várja. Pedagógusaik innovatívak, nyitottak a legújabb módszerek alkalmazására a nevelés-oktatás területén. A munkát többdiplomás, gyakorlattal és emberismerettel rendelkező pedagógusok és egyéb szakemberek segítik.

A Katolikus iskola 2013. szeptember 1-től működik. Az épület földszintjén az alsó tagozatosok tanulnak, itt található a nevelői szoba is. Az iskola testnevelési-torna szobával rendelkezik. A kora őszi időszakban és tavasszal az iskola udvarán, a Romkertben vagy a sportpályán sportolnak a tanulók. Az informatikaoktatás a legmodernebb gépekkel felszerelt termekben történik. Az Ózon étterem különtermében nyílik lehetőség az iskolai étkezésre. Minden gye-

rek minden nap ingyenesen fogyaszthat el egy pohár tejet az Iskolatej Programnak köszönhetően.

Az Iskolagyümölcs Program keretében ingyen gyümölcsöt is biztosítanak a tanulóknak. A részképesség-hiánnyal küzdő gyermekek számára fejlesztő pedagógus tart foglalkozásokat.

- Idén iskolaotthonos osztály indult az első évfolyamon.
- Az alsó tagozatos osztályokban két-két pedagógus foglalkozik a gyermekekkel.
- Kisdiákok részér az egész napos oktatás során a tanórák és a szabadidős tevékenységek az előírtaknak megfelelően váltakoznak.
- Az első osztály második félévétől két idegen nyelvvvel ismerkedhetnek meg a gyerekek.
- Negyedik osztálytól heti 4 órában csoportbontásban tanulják az első idegen nyelvet.
- A mindennapos testnevelést heti 4 testnevelés óra és 1 néptánc óra biztosítja.
- A katolikus hittanórákon kívül felekezeti szerinti hittanórán vehetnek részt a gyerekek.

Induló osztályok

A 2014/2015 tanévtől felmenő rendszerben évente egy-egy évfolyammal bővül az intézmény. Így először a 2018-19. tanévben válhatnak 8 évfolyamos általános iskolává.

Amit a kötelező foglalkozásokon kívül biztosítanak:

- A tehetséggondozás érdekében már az első évfolyamtól szakköröket indítunk, amelyek felső tagozaton fokozatosan kibővülnek (gyermeklelkiség, idegen nyelvi, énekkar, környezetvédő, matematika, néptánc).
- Különböző sportszakkörök (foci, sakk) működnek iskolánkban.
- Színházlátogatásokat, nyári-, sí- és erdei táborokat, osztály és iskolai szintű kirándulásokat, szervezünk.
- Színes iskolai programokkal tesszük élményszerűvé gyermekeink életét. Témaheteket szervezünk az egyházi, nemzeti és népi ünnepekhez kapcsolódva. Ezek közül kiemelkedik az iskola szüreti rendezvénye, az őszi túra, a Magyar Szentek Hete, az advent, a mikulás, a karácsonyi misztériumjáték, a farsang, az egészség hét, a húsvét, a föld napja, az anyák napja.
- A tehetséggondozás alappillérei az iskolai képességfejlesztő versenyek (magyar, matematika, idegen nyelv és környezetismeret tantárgyakból). Sikeresen veszünk részt a városi, területi, egyházmegyei, országos tanulmányi versenyeken (népdal-, népzenei, rajz, versmondó, helyesíró, matematika, meseíró).

Nagy lépés történt az iskola életében, amikor 2018-ban a főépület teljes energia hatékonysági fejlesztést hajtott végre, valamint elkezdődött a tornaterem építésének előkészítése. A tornaterem a Széchenyi utca másik oldalára fog megépülni, így karnyújtásnyira fog lenni az iskolától.

Pásztói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium

Az intézmény 35 éve szolgálja Nógrád megyében a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók gyógypedagógiai nevelését-oktatását, mely a megyei szakértői bizottság szakértői véleménye alapján vehető igénybe.

Az intézmény 1983. augusztusától több átalakuláson, átszervezésen ment keresztül. A legutolsó 2016. nyarán történt, amikor a gyermekotthon rész a szociális ágazatba került át, de bérliként a Pásztói Gyermekotthon néven az épületen belül működik tovább.

A közel 132 fős tanulói létszámot enyhe- és középsúlyos értelmi fogyatékos, valamint pervazív fejlődési zavarral, autizmussal élő gyermekek alkotják 3-23. életév közötti életkorban.

Szakmailag és szervezetenként önálló hat intézményegysége van.

- Az általános iskolai intézményegységben a fogyatékosok típusa és súlyossága szerint 1-8. évfolyamig kilenc osztályban folyik a gyógypedagógiai nevelő-oktató munka.
- A készségfejlesztő iskola intézményegységben 9-12. évfolyamon, felmenő rendszerben valósul meg a középfokú oktatás.
- A kollégium intézményegysége két szinten, négy csoportban biztosítja a szegregált nevelés-oktatás lehetőségét a lakóhelytől való nagy távolság miatt, napi ötszöri étkezéssel.
A naponta bejárók napközi ellátásban részesülnek.
- A fejlesztő nevelés-oktatás intézményegységében a megyében élő súlyos és halmozottan fogyatékosok teljesítik tankötelezettségüket otthoni ellátásban, egyéni fejlesztés keretében.
- Az utazó hálózat intézményegysége a Pásztói- és a Bátorfyerenyei Járás általános iskoláiban integráltan nevelt-oktatott sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs ellátását szervezi meg és látja el.

A gyógypedagógus szakemberek mellett a jogszabályi változás lehetővé teszi testnevelés, technika, ének és rajz szakos pedagógus, illetve konduktor alkalmazását a délelőtti tanórákon. A délutáni kollégiumi-napközis csoportok számára a szabadidős foglalkozásokat, szakköröket nevelőtanárok vezetik 16-18 óráig naponta. A tanuláshoz szükséges feltételek előteremtését, a korai iskolaelhagyás megelőzését, a lemorzsolódás csökkenését nyugodt, barátságos iskolai légkörrel, biztonságot, szeretetet nyújtó környezet megteremtésével érjük el a zömében hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, rossz szociokulturális miliőben nevelkedő tanulóknál, gyermeknél.

A tanítványok tehetségüket elsősorban a sport területén tudják kibontakoztatni. A FODISZ megyei-, regionális és országos versenyein több sportágban képviselik az intézményt. Különösen atlétikában, dobogós helyezéseket érnek el.

Partnerkapcsolatokat rendszeres és folyamatos együttműködés jellemzi a városi, a megyei és a megyén kívüli oktatási, szociális intézményekkel és civil szervezetekkel.

Mikszáth Kálmán Líceum

A Líceum a Pásztói Járás egyetlen érettségire felkészítő középiskolája, ahol három párhuzamos képzés zajlik folyamatosan. Az évek során azonban a képzések típusai változtak. Az állandó formák a gimnáziumi oktatás-nevelés területei: az öt évfolyamos nyelvi előkészítő évvel induló magyar- francia két tanítási nyelvű és a szintén öt éves, nyelvi előkészítő évvel induló angol - informatikai emeltszintű oktatást nyújtó gimnáziumi képzések. A harmadik típus, változásokon ment keresztül az elmúlt években és a 2017/2018-as tanévtől kezdve az öt évfolyamos nyelvi előkészítő évvel induló magyar-német két tanítási nyelvű oktatási formával vált véglegessé. A 2019/2020-as tanévtől kezdve a Mikszáth Kálmán Líceum mindhárom tagozatán gimnáziumi képzés folyik.

Az iskolában a tanulói létszám 400 fő körül stabilizálódott, a diákok 84,7%-a Nógrád megyei és csupán 15,3%-a rendelkezik más megyében lakóhellyel. A pásztói tanulók aránya 39,6%, az iskolába más településről minden nap bejárók aránya 41,4%, a kollégista diákoké 19%.

A Mikszáth Kálmán Líceum tagintézményeként működik a Tittel Pál Kollégium, ahol az elhelyezett diákok létszáma az évek során 70-80 fő között állandósult. Az igényekhez igazodva, minden tanuló felvételt nyer a kollégiumba és szükség esetén a tanulók hétféle elhelyezése is biztosított.

Az intézmény alkalmazotti létszáma 63 fő, melyből 45 fő a pedagógus: 3 fő mesterpedagógus és 18 fő magasabb kategóriába minősített tanár (P2).

Az intézmény nagy hangsúlyt fektet – az idegen nyelvi és az informatikai oktatás mellett – a matematikai és a természettudományos képzésre, támogatva ezzel a diákok pályaválasztását és az arra való felkészülést. A Líceum azon kevés középiskolák egyike, ahol laboráns segíti ezen a téren a szakmai munkát.

Az intézmény fenntartója és működtetője a 2016-os évtől kezdve a Salgótarjáni Tankerületi Központ.

Az intézmény több képzési formában működik, az alábbiak szerint:

1. 2004. szeptember 1-től a gimnáziumi tagozat, angol valamint német nyelvű nyelvi előkészítő évfolyammal, mely egy 1 + 4 éves képzés, mely a 2020/2021-es tanévben kifutó program.
2. 1988. szeptember 1-től a két tannyelvű gimnáziumi tagozat, nyelvi előkészítő évfolyammal, magyar-francia két tanítási nyelvű képzéssel, mely szintén egy 1 + 4 éves képzés.
3. Szakközépiskolai tagozat: 4 éves, az érettségire felkészítő szakközépiskolai képzés is folyik.
A törvényi változások miatt a szakközépiskolás diákok számára már kötelező a szakmai tantárgyból tett érettségi vizsga. Ezért a tanulók a 9. évfolyamtól kezdve magas óraszámban tanulják a szakmai tárgyakat, valamint a nyári kötelező szakmai gyakorlaton is részt vesznek. A 2012/2013-as tanévtől kezdve, minden diák angol nyelvet tanul a tagozaton. Ez a képzés a 2018/2019-es tanévben kifutó jellegű.
4. 2007. szeptember 1-től működik az érettségire épülő középfokú postai ügyintéző szakképzés. A szakközépiskolai képzés egyik alapvető célja, hogy az eredményes érettségi után, végzett diákjaink, minél nagyobb számban használják ki az intézmény által felkínált szakképzési formában való részvételt. A felvehető maximális létszám 20 fő. Ez a képzés a 2019/2020-as évben indítható utoljára.
5. 2016. szeptember 1-től indult egyetlen osztállyal a 4 éves általános gimnáziumi képzés, mely a 2019/2020-as tanévben zárul.
6. 2017. szeptember 1-től kezdődött felmenő rendszerben az 1+4 éves magyar-német két tanítási nyelvű gimnáziumi oktatás.
7. A Kollégium 2012. szeptember 1-től, 3 tanulói csoporttal működik. 2008. szeptember 1-től megoldott a pedagógiai felügyelet a teljes tanulmányi időszakra. A kollégiumban alapvető cél, hogy a tanulók megismerésével segítsék beilleszkedésüket, személyiségük fejlődését és együttes munkával biztosítsák céljaik megvalósítását.

A pedagógiai munkát segítő munkaközösségek:

1. Magyar- és művészetek munkaközösség
2. Történelem munkaközösség
3. Francia nyelvi munkaközösség
4. Német nyelvi munkaközösség
5. Angol nyelvi munkaközösség
6. Matematika – informatika munkaközösség
7. Természettudományi munkaközösség
8. Fizika munkaközösség
9. Osztályfőnöki munkaközösség
10. Önértékelési munkaközösség

Az intézmény szakos ellátottsága 100%-os – a pedagógusok általában két vagy három szakos egyetemi végzettséggel rendelkeznek.

Az intézmény infrastruktúrája és társadalmi kapcsolatai

Az intézményben három épületben folyik az oktató-nevelő munka, ill. a kollégiumi ellátás. Ez a helyzet kedvezőtlen a komfortérzet szempontjából és a pedagógiai munka hatékonyságát tekintve. A délelőtti oktató-nevelő munka helyszíni széttagoltsága eredményezi a diákok folyamatos épületek közötti és épületen belüli vándorlását.

A kisméretű tornaszobának minősülő tornaterem nem alkalmas 30-35 fő diák befogadására és a mindennapos testnevelés bevezetésével időkorlátai is vannak a törvényi kötelezettségnek való megfelelésnek. A városi sportszarnok és a tanuszoda építésének a kitolódása napról napra nehezíti a követelmények teljesítését.

Az intézmény társadalmi kapcsolatai igen széleskörűek, emberi érték alapúak, szakmai és pedagógiai jellegűek. Ezen kapcsolatok középpontjában is – a pedagógiai munkához hasonlóan – a gyermek, a tanuló áll.

A kötelező foglalkozásokon kívül az intézményben biztosított lehetőségek

Az intézmény mindkét pedagógiai színtere – a gimnáziumi oktatás-nevelés és a kollégiumi nevelés – biztosítja a színvonalas, néhány területen kiemelkedő tehetséggondozó munkát, ugyanakkor a felzárkóztatás, a szociokulturális háttérből eredő hátrányok kiküszöbölése is központi feladata a Líceumban folyó középiskolai oktatásnak, nevelésnek: szakkörök, színjátszó körök (francia, angol, német nyelvű), projektnapok, témahetek, tanulmányi kirándulások, tanulmányutak, csereprogramok, színház látogatások (magyar, angol, német nyelvű), sportkörök (természetjáró diákkör, röplabda), táborok (sí tábor, röplabdátábor), túrák, kirándulások szervezésével és lebonyolításával érik el céljukat.

A tanulmányi versenyeken való részvételünk kiemelkedő, példaértékű.

A 2015-ös évtől kezdve a kompetencia mérések, az érettségi és a felsőoktatási intézményekbe történő felvételi eredmények alapján a Mikszáth Kálmán Líceum Nógrád megye legjobb, legeredményesebb gimnáziuma.

Az intézményben biztosított a tanulók esélyegyenlősége, szegregációs folyamatok nincsenek.

A hátrányos helyzetben lévő, a beilleszkedési, ill. magatartási problémákkal küzdő tanulók segítségére az egyéni foglalkozások, az osztályfőnökök, az ifjúságvédelmi felelős és a pedagógiai asszisztensek segítő munkája szolgál, kiegészülve a tanulmányi előrehaladást segítő szaktárgyi korrepetálásokkal, melyekre a tanév során az egyéb foglalkozási keretből nyílik lehetőség.

Az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában együttműködnek a települési polgármesteri hivatalokkal, a gyámhivatallal, a Nevelési Tanácsadó szakembereivel.

Nógrád megyében az egyetlen olyan középiskola a Mikszáth Kálmán Líceum, ahol iskola-pszichológus segíti a diákok fejlődését és a pedagógusok munkáját.

Iskola tanulói létszámának alakulása:

Tanév	Tanulói létszám (fő)	Tanulócsoport szám	Átlagléttség (fő/csoport)
2010/2011	522	17	30,5
2011/2012	495	16	31,0
2012/2013	473	16	29,5
2013/2014	462	16	28,9
2014/2015	430	14	31,1
2015/2016	407	14	29,1
2016/2017	381	14	27,2
2017/2018	394	14	28,1
2018/2019	386	14	27,5

Forrás: Iskolai adatok

Az iskola tanulói létszámánál a csúcst a 2009/2010 tanév hozta, amikor 534 tanuló (17 tanuló csoport) járt az iskolába. Sajnálatos, hogy a város 8. osztályos gyermekeinek száma jelentősen lecsökkent és közülük is vannak olyan diákok – szerencsére csökkenő létszámban - akik a közeli Gyöngyös, vagy Eger városait, illetve a fővárost választják továbbtanulásuk színteréül. Ez mára 386 tanuló beiratkozását jelenti, akik 14 tanulócsoporthoz tartoznak. Az elmúlt 3 évben kialakult 28 fős tanulói csoport jól kezelhető a pedagógusok számára.

A kollégiumi létszám alakulása:

Tanév	Kollégista diák-létszám (fő)	Tanulócsoporthoz tartozók száma	Átlagléttszám (fő/csoport)
2010/2011	96	4	24
2011/2012	96	4	24
2012/2013	84	3	28
2013/2014	80	3	26,6
2014/2015	80	3	26,6
2015/2016	77	3	25,6
2016/2017	78	3	26
2017/2018	80	3	26,6
2018/2019	73	3	24,3

Forrás: Iskolai adatok

A gimnázium kollégiuma a főépülettől szinte karnyújtásnyira helyezkedik el, jól megközelíthető (busz, vasút) és parkolóval is rendelkezik. Az intézmény szakmai alapdokumentuma alapján a kollégium befogadóképessége 120 fő. A kollégisták száma 2008-2012 között stabil volt, de mára közel 20 fős csökkenést mutat.

A Mikszáth Kálmán Líceum ingyenes tankönyvre jogosult diákjai

Évfolyamok	Gimnáziumi tagozatok	Szakközép-iskolai tagozatok	Kéttannyelvű tagozatok	Összesen
2012/2013	50	34	24	108
2013/2014	41	30	25	96
2014/2015	47	22	32	101
2015/2016	44	25	37	106
2016/2017	42	17	39	98
2017/2018	44	6	48	98
2018/2019	43	4	43	90

Forrás: Iskolai adatok

A Mikszáth Kálmán Líceumban az intézmény iskolai és kollégiumi csoportjainak mindegyike részt vesz az **egészségmegőrzést szolgáló programokon:**

- a tantárgyi tantervekben megtervezett tanórai foglalkozásokon: biológia, osztályfőnöki, testnevelés órákon, stb.
- az intézmény által évi rendszerességgel szervezett egészségnapon, diáknapon és a kapcsolódó rendezvényeken
- az intézmény TE IS pályázaton nyert egészségfejlesztő és sport programokon
- a havi rendszerességgel megrendezésre kerülő természetjáró túrákon
- a jeles napok rendezvényein

A kollégium napi tervébe beiktatott **szabadidős** (pl. kézművesség) és *sportfoglalkozások* kínálnak lehetőséget a kollégista középiskolásoknak.

A sporttevékenység jobb szintre való emelésének két lényeges akadályja van:

1. Az iskolai tornaterem kis mérete és zsúfoltsága
2. A tornaeszközök hiányos és elhasználódott volta.

A gyógytestnevelés foglalkozásait a Margit Kórház szakemberei biztosítják. Az intézmény 1 fő fejlesztő pedagógus végzettséggel rendelkező tanára a tanítás mellett tud egy-két diáknak segíteni a fejlesztésben, mivel főállású fejlesztő pedagógusa nincs az intézménynek. Az intézmény 1 fő pszichológust alkalmaz heti 1 napban. Továbbá az intézmény nem rendelkezik gyógy-testnevelővel, logopédussal és gyógypedagógussal sem.

A hátránykompenzáció területei az intézményben:

- Európai Unió támogatású mentorprogram
- Útravaló programok
- Tanári korrepetálások és tanácsadások

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	19	21
2013	12	22
2014	11	20
2015	10	23
2016	20	33
2017	25	63

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Járási szinten a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2016-2018 között közel 20%-al növekedett, és túllépte a 200 főt. Pásztó esetében ez a mutató közel duplájára emelkedett. Tehát az egyre felgyorsultabb társadalomban, egyre kevesebb idő, figyelem, támogatás, stb. jut a gyermekekre. Az egyszülős (elvált) gyermekek számának szinte folyamatos növekedése tapasztalható az óvodákban, iskolákban.

Sok az ingázó, vagy külföldön dolgozó szülő is. Ez azt jelenti, hogy a helyben maradó szülőnek a munka mellett kellene ellátnia a családra, lakás- ház fenntartásra jutó, és egyéb feladatait is. Ez sok esetben, több gyermek egyedül nevelése esetében szinte lehetetlen. Ez sokszor meg is látszik a gyermekek óvodai, iskolai megjelenésében, viselkedésében és eredményeiben is. A szülők egy része egyre passzívabbá válnak és a nevelési, oktatási feladatokat szinte csak az iskola feladatának tekinti. A szülő és a gyermek sokszor nem tud megbirkózni a hátrányos helyzetéből eredő gondokkal, feladatokkal. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2018-ban 59 főre csökkent.

Sajnálatos, hogy a védelembe vett pásztói gyermekek száma is duplájára emelkedett 3 év alatt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	504
2013	477
2014	428
2015	391
2016	371
2017	380

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagszáma a vizsgált időszakban szinte folyamatos csökkenést mutat a 2014-es 428 főhöz képest. Ezen mutató 2017-re 380 főre csökkent. Ebből a tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma folyamatosan 10 fő körüli számot mutat, melyet most nem kell táblázatba foglalni.

Pásztón jelenleg 328 gyermek részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ebből 71 fő hátrányos, illetve 124 fő halmozottan hátrányos helyzetű van, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, illetve szüneti gyermekétkeztetésre jogosultak. 185 fő kiskorú részesült étkeztetésben.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXI. törvény alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő szülő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor a Szt. 33- §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Ugyanezen törvény szerint halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előzőekben meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- nevelésbe vett gyermek,
- utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Pásztó város esetében nevelésbe vett gyermek, illetve utógondozói ellátásban részesülő gyermek részére nincs megállapítva halmozottan hátrányos helyzet.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermekek szüleiken keresztül indokolt esetben gyermekvédelmi támogatásban részesülhetnek. Ezt egészíti ki a helyi döntés alapján, csak hátrányos helyzetű családok gyermekeiknek járó egyéb juttatás. Például az óvodai, iskolakezdési támogatás, melyet teljes egészében az önkormányzat finanszíroz.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekvédelmi törvényben meghatározottak szerint az érintett óvodás és iskolás gyermekek étkeztetése ingyenesen biztosított.

Ezeket a különböző időszakban (iskolai szünetek, programok) szervezett módon oldja meg az önkormányzat. Sajnálatos, hogy a nyári étkeztetésben résztvevő gyermekek száma a 2012-es 100 gyermekhez képest 2014-re 77 főre csökkent.

Örömteli, hogy a szünetekben ismét tapasztalni lehet a családi összefogást. Ekkor a nagyszülők egyre több esetben átvállalják a gyermek/ek felügyeletét, melyhez természetesen ételt is biztosítanak. Másrészt a gazdaságosság kérdésköre is felmerül, így a szülők több esetben főznek a gyermeknek, akik szívesebben fogyasszák el a nekik megszokott ízvilágú ételt, mint amelyet az iskolából, vagy más konyháról kapnak.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezése szerint a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére a déli meleg főétkezést ingyenesen biztosítja a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, illetve az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, 18 éves koruk alatt.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	88	244	71	477	15	100
2013	114	189	68	469	14	48
2014	141	179	72	491	16	77
2015	9 +17+EGYMI	260+36	84+22	84	0	100
2016	14+57+EGYMI	226+32	75+ 26	117	0	89
2017	10+58+EGYMI	270+32	94+23	183	0	146

Forrás: TeIR, Helyi adatok

A megosztott oszlopokban megadott adatok magyarázata. Az első szám a városi, a második a katolikus, a harmadik az EGYMI adatait tartalmazza. Ezáltal igen jól látható a különböző intézmények ez irányú támogatása.

A helyi nyilvántartás szerint az óvodákban 2014-ben éves szinten és átlagban már 141 gyermek részesült ingyenes étkezésben. Az általános iskolákban az ingyenesen étkező gyermekek száma 2017 végére 302 főre emelkedett, amely 123 fős növekedést jelent 2014-hez képest. A 2015-ös évtől az állami iskolában, éves átlagban 252 fő, a katolikus iskolában 33 fő részesült ingyenes étkezésben. Folyamatos növekedés figyelhető meg az 50%-os kedvezményes étkeztetés esetében is, míg az ingyenes tankönyvet igénybe vevők száma drasztikusan csökkent 2015-höz képest. Az óvodáztatási támogatás 2014 végén megszűnt. A nyári étkeztetésben 2016-tól jogszabályi változás történt. Minden iskola köteles biztosítani az ingyenes étkezést a 2H és a 3H rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma

Év	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)
2012	2	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-
2014	1	-	-	-	-	-
2015	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

Pásztón magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek óvodába, általános iskolába és középiskolába nem jár.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A város 2015-ben készítette el az Integrált Településfejlesztési Stratégiáját. A szegregált területhez a KSH 2013 és a Népszámlálás 2011-es adatait használták. Ennél pontosabb adatokkal ma sem rendelkezünk, ezért a következő elemzéshez is ezeket az adatokat használtuk fel, kiegészítve a helyi adatokkal.

Pásztó szegregált területe minimális 2-4%-os becsült lakosságszám növekedést mutat. Az itt élő gyermekek több tekintetben hátrányt szenvednek a város más területén élő gyermekekhez, családokhoz képest. Pedig e gyermekeknek is joguk van a testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi, stb. fejlődést biztosító feltételek meglétéhez. A 2011-ben becsült 39 gyermekhez képest számuk 2014-re 6 fővel emelkedett a szegregált területen élő óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma.

A városban a megváltozott szegregát besorolás miatt csak a hátrányos helyzetű/romák által lakott terület számít szegregált területnek.

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma 2014.

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
na	398	45	na	na	0	0

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

Az óvodák száma és elhelyezkedése nem változott az elmúlt években. Ez évben jelentős eredmény ért el az önkormányzat, amikor átadásra került a 12 férőhelyes bölcsőde a Cserhát lakónegyedben található óvodák mellett. Mindezek megközelítése továbbra is szegregált területen élő szülőknek, gyermekeknek a legrosszabb. Egyrészt azért, mert több területen rosszak a járdák állapota, másrészt pedig 15-30 perc is szükséges az óvodák-bölcsőde elérésére.

Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézmény által ellátott feladatok: Az általános iskolai nevelés-oktatás, nappali rendszerű iskolai oktatás, alsó tagozat, felső tagozat működtetése, sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos), iskolaotthon, napközi otthonos ellátás, tanulószoba.

Beiskolázási adatok:

Intézmény tanulói létszáma

2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
881	874	851	752	717	681	638

Intézmény várható tanulói létszáma

2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
618	617	557	551	545

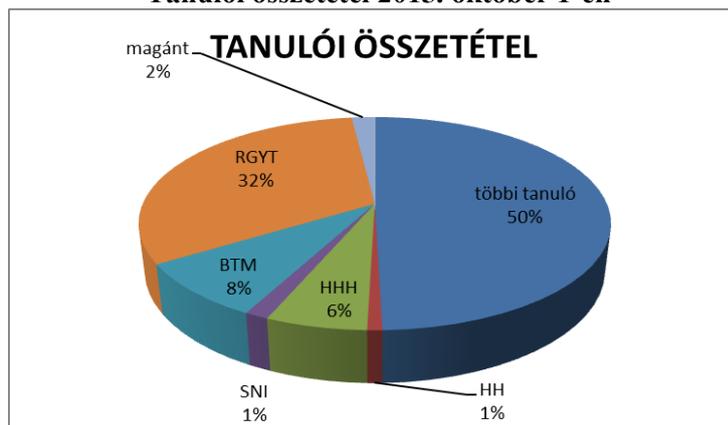
Forrás: Iskolai adatok

Évfolyamok és tanulócsoportok száma: az 1-4. évfolyamon 3-3, a többi évfolyamon 4-4 párhuzamos osztály működik. Átlagos, vagy a fölötti osztálylétszámok jellemzőek. A tanulócsoportok száma 28. A nemek aránya közel azonos, 319 leány és 298 fiú tanuló van. Kisebbségek: roma kisebbséghez tartozó tanulók becsült aránya 13-14 %. A diákok elsősorban pászóiak, de az egykori és azóta megszűnt társulás következtében a Mátraszőlős, Alsótold, Bokor, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb és Kutasó községekből bejáró tanulókat is befogad.

A beiskolázási körzetbe élő családok szociális, kulturális és anyagi helyzete általában igen eltérő, ezért az intézmény, nevelő és oktató munkája ehhez igazodik.

A tanórán és tanórán kívül is megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztését is.

Tanulói összetétel 2015. október 1-én

Forrás: Oktatási Hivatal

A Rajeczky Benjámín Művészeti Iskola 2018. szeptember 1-től tagintézménnyé vált, 2 előképző 6 alapfokú 4 továbbképző évfolyamot működtet. A 2018-as tanévet 182 tanulóval kezdte meg (112 lány és 70 fiú).

Az általános iskola tanulói adatai:

- Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül: 127 fő,
- Hátrányos helyzetű (HH) 33 fő
- A hátrányos helyzetű tanulók közül halmozottan hátrányos helyzetű (HHH): 85 fő,
- Integráltan oktatott sajátos nevelési igényű (SNI): 8 fő,
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM) tanuló: 81 fő,
- Magántanulók száma: 22 fő,

A nevelői munkát az alábbi Munkaközösségek segítik:

1. Alsó tagozatos humán munkaközössége
2. Alsó tagozatos természettudományi munkaközösség
3. Osztályfőnöki munkaközösség
4. Természettudományi munkaközösség
5. Humán munkaközösség
6. Matematika munkaközösség
7. Idegen nyelvi munkaközösség
8. Fejlesztő pedagógia munkaközösség
9. Testnevelés munkaközössége

Szakos ellátottságuk 100%-os. Ez a kivételes helyzet abból adódik, hogy két nagy iskolát vontak össze, így még a legkisebb modul oktatására is több tanár kérhető fel, az érettségi tárgyak oktatására pedig tantárgyanként 5-6 szakképzett tanár is van. A kollégák 2-4 tantárgy szakképesítésével rendelkeznek. Még az általában pedagógiai szakszolgálatlal ellátott gyógytestnevelést is belső humán erőforrásból tudják megoldani.

Az intézménynek 2014. február 1-től új vezetése van, melynek munkája elsősorban a tervszerű fejlesztésben és kiszámítható irányításban nyilvánul meg. A vezető intézményfejlesztési terve alapján az első feladat az egységes intézmény létrehozása volt. Az iskola már öt évvel korábban összevonásra került, de csak papíron volt egységes intézmény, a valóságban két önállóan működő tagintézmény jelleggel működött. A 2014/2015-ös tanévtől kezdve átköltöztették az összes alsóst a volt Gárdonyi épületbe, az összes felsőst pedig a volt Dózsa épületbe. Egységesítették rendezvényeiket és ünnepeiket. A nevelőtestület egységben dolgozik. Új arculatunkhoz új nevet választottak. 2018-ban az alapfokú művészetoktatási intézményegység bekapcsolódásával vette fel az iskola a Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevet.

„Kiemelt nevelési célok, feladatok közé tartozik a kompetenciafejlesztés, különösen a **kulcskompetenciák fejlesztése**: az anyanyelvi kommunikáció, az idegen nyelvi kommunikáció, a matematika kompetencia, a természettudományos kompetencia, a digitális kompetencia, a hatékony, önálló tanulás, a szociális és állampolgári kompetencia, a kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, valamint az esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség. További kiemelt nevelési cél és feladat az **esélyegyenlőség biztosítása**.

Egyéni különbségekre alapozott nevelés egyaránt fontos a tehetséges, jobb körülmények közül érkező gyermekeknek, a sajátos nevelési igényű tanulóknak és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek is. A differenciálás mindenki számára a személyiségének leginkább megfelelő fejlesztést biztosítja, figyelembe véve előzetes tudását, gyengébb és erősebb területeit, igényeit, törekvéseit, érdeklődését. Ennek területei az alapkészségek fejlesztése, tehetséggondozás, felzárkóztatás, egyéni képességfejlesztés.

A harmadik kiemelt nevelési cél és feladat pedig a **sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése**. A nevelőtestület fontosnak tartja, hogy pedagógiai tevékenységünkben a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézségekkel, motivációs problémákkal küzdő és az SNI tanulók személyiségének fejlesztését. Ezt hivatott elősegíteni a logopédia, a gyógytestnevelés biztosítása is.” (Zsigmond Király Általános Iskola Nevelési Programja)

Az alsó tagozat feladata a nevelés, az alapvető kompetenciák életkornak megfelelő fejlesztése, meghatározott ismeretek elsajátíttatása, a művészeti nevelés és mindennapos testmozgás biztosítása.

A felső tagozat feladata a nevelés, a kompetenciák fejlesztése és a mindennapos testmozgás mellett a szaktárgyi tanulmányokba való fokozatos bevezetés, felkészítés a középfokú tanulmányok folytatására.

Az intézmény nagy gondot fordít arra, hogy a **tanulók délutáni foglalkoztatása** biztosított legyen. Az alsó tagozat iskolaotthonos formában működik, a felső tagozaton pedig két napközis csoportot működtetnek. A szakkörök hozzájárulnak a tanulók hasznos szabadidő eltöltéséhez, képességeik kibontakoztatásához, valamint a mindennapos testedzés lehetőségének biztosításához. Ennek szellemében nagyszámú szakkört, köztük néptáncot, énekkart, stb. hirdettek a tanulóknak. A pedagógusok a napi szabadidős tevékenységen túl rendszeresen szerveznek színház és kiállítás látogatásokat, kirándulásokat is.

Az intézmény infrastruktúrája és társadalmi kapcsolatai

Az iskola Pásztó város és a Pásztói Járás legnagyobb gyermeklétszámú általános iskolája. **Az intézmény épületei** egymás mellett helyezkednek el Pásztón városközponti, de mégis csendes utcájában. A terület határos a Mikszáth Líceummal, azzal iskola-komplexumot alkot.

Az épületeink állaga felújításra és korszerűsítésre szorul, melynek **komplex energetikai fejlesztéséhez, felújításához közel 1,5 M rd Ft 100%-os támogatás arányú, vissza nem térinendő forrást nyert el az iskola**. Mérete megfelelő a jelenlegi tanulói létszámhoz, de bővítésére csak épület építéssel átalakítással van lehetőség.

Az intézmény társadalmi kapcsolatai igen kiterjedtek, programok szintjén együttműködik más iskolákkal, például a Mikszáth Líceummal, a városi művelődési házzal, múzeummal és az óvodákkal, civil szervezetekkel, például alapítványokkal, egyesületekkel.

Az intézményvezetés középtávú tervei a szakmai fejlesztések irányát a korábbi tagozatok, emeltszintű képzések részben ki is jelölik. Az emelt szintű képzések továbbfejlesztése és a tagozatos osztályok indításának lehetőségeiben gondolkodunk. Az intézmény hagyományai között szerepelt már ének-zene tagozatos és testnevelés tagozatos képzés is. Jelenleg emelt szinten tanulnak angol nyelvet, informatikát és a testnevelés továbbra is kiemelte helyzetű tantárgy.

Az intézményben igen nagy nyitottságot és lelkesedést tapasztaltunk az emelt szintű képzések további fejlesztése iránt, különösen az angol, az informatika és a testnevelés tagozatok bevezetésével kapcsolatban.

Az iskola a **gyermekes esélyegyenlősége** biztosításának érdekében végrehajtotta az önkormányzat beiskolázásra vonatkozó elvárásait.

Az osztályokat felülvizsgálták, megállapították, hogy valóban nem volt kiegyensúlyozott a tagintézmények évfolyamainak egyes osztályai között a HH/HHH, SNI, BTM és roma származású tanulók aránya.

A beiskolázáskor a HH/HHH-s gyermekek osztályok közötti elosztására figyelemmel voltak. Egyenlően osztották el az említett tanulókon kívül az SNI-s, BTM-es, és roma tanulókat. A szakértői vélemények alapján sorolták be őket. Ennek eredményeként hasonló összetételű osztályokat indítottak az utóbbi két tanévben is. Az intézkedést a tankerületi igazgató utasításának megfelelően hajtották végre.

Sokat segített a helyzeten az osztályok átköltöztetése, és a tagozatok összevonása is. Az intézkedés jelentősen csökkentette a belső feszültségeket a tanulók, szülők, korábbi iskolák között. Különös figyelmet fordítottak a demokratikus keretek közt megalkotott programterv egyes eseményeinek megfelelő módon történő kommunikációjára és a hagyományosan jó programjaink végrehajtására.

További feladat az újonnan belépő első osztályoknál is folytatni az antiszegregáció megkezdett iskolai gyakorlatát.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A településen élő általános iskolás tanulók száma 2018	A településen élő, fogyatékosnak minősített (SNI) általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	
804	n.a.	n.a.	Helyben

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A településen 2011-es adatok alapján 644 általános iskolás tanuló élt, amely 2018-ra 804 főre emelkedett, mivel a bejáró tanulók száma növekedett.

A Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola

Pedagógiai programjuk legfontosabb alapgondolata:

Intézményük a gyermekek keresztény szellemben történő nevelését, oktatását tűzte ki célul. Céljuk érett, felelős, keresztény személyiségű emberek formálása, a személyes hit elmélyítése, a keresztény világnézet kialakítása, az egyéni képességek kibontakoztatása és a tehetséggondozás.

A pedagógiai módszerek alkalmazásánál a kompetencia alapú oktatást helyezik előtérbe. A tanulókat szakmailag felkészült tantestület várja. Pedagógusaik innovatívak, nyitottak a legújabb módszerek alkalmazására a nevelés-oktatás területén. A munkát többdiplomás, gyakorlattal és emberismerettel rendelkező pedagógusok és egyéb szakemberek segítik.

A Katolikus iskola 2013. szeptember 1-től működik. Az épület földszintjén az alsó tagozatosok tanulnak, itt található a nevelői szoba is. Az iskola testnevelési-torna szobával rendelkezik. A kora őszi időszakban és tavasszal az iskola udvarán, a Romkertben vagy a sportpályán sportolnak a tanulók. Az informatikaoktatás a legmodernebb gépekkel felszerelt termekben történik. Az Ózon étterem különtermében nyílik lehetőség az iskolai étkezésre. Minden gyerek minden nap ingyenesen fogyaszthat el egy pohár tejet az Iskolatej Programnak köszönhetően.

Az Iskolagyümölcs Program keretében ingyen gyümölcsöt is biztosítanak a tanulóknak. A részképesség-hiánnyal küzdő gyermekek számára fejlesztő pedagógus tart foglalkozásokat.

- Idén iskolaotthonos osztály indult az első évfolyamon.
- Az alsó tagozatos osztályokban két-két pedagógus foglalkozik a gyermekekkel.
- Kisdiákok részér az egész napos oktatás során a tanórák és a szabadidős tevékenységek az előírtaknak megfelelően váltakoznak.
- Az első osztály második félévétől két idegen nyelvvvel ismerkedhetnek meg a gyerekek.
- Negyedik osztálytól heti 4 órában csoportbontásban tanulják az első idegen nyelvet.
- A mindennapos testnevelést heti 4 testnevelés óra és 1 néptánc óra biztosítja.
- A katolikus hittanórákon kívül felekezeti szerinti hittanórán vehetnek részt a gyerekek.

Induló osztályok

A 2014/2015 tanévtől felmenő rendszerben évente egy-egy évfolyammal bővül az intézmény. Így először a 2018-19. tanévben válhatnak 8 évfolyamos általános iskolává.

Amit a kötelező foglalkozásokon kívül biztosítanak:

- A tehetséggondozás érdekében már az első évfolyamtól szakköröket indítunk, amelyek felső tagozaton fokozatosan kibővülnek (gyermeklelkiség, idegen nyelvi, énekar, környezetvédő, matematika, néptánc).
- Különböző sportszakkörök (foci, sakk) működnek iskolánkban.
- Színházlátogatásokat, nyári-, sí- és erdei táborokat, osztály és iskolai szintű kirándulásokat, szervezünk.
- Színes iskolai programokkal tesszük élményszerűvé gyermekeink életét. Témaheteket szervezünk az egyházi, nemzeti és népi ünnepekhez kapcsolódva. Ezek közül kiemelkedik az iskola szüreti rendezvénye, az őszi túra, a Magyar Szentek Hete, az advent, a mikulás, a karácsonyi misztériumjáték, a farsang, az egészség hét, a húsvét, a föld napja, az anyák napja.
- A tehetséggondozás alappillérei az iskolai képességfejlesztő versenyek (magyar, matematika, idegen nyelv és környezetismeret tantárgyakból). Sikerrel veszünk részt a városi, területi, egyházmegyei, országos tanulmányi versenyeken (népdal-, népzenei, rajz, versmondó, helyesíró, matematika, meseíró).

Nagy lépés történt az iskola életében, amikor 2018-ban a főépület teljes energia hatékonysági fejlesztést hajtott végre, valamint elkezdődött a tornaterem építésének előkészítése. A tornaterem a Széchenyi utca másik oldalára fog megépülni, így karnyújtásnyira fog lenni az iskolától.

Az óvodai és iskolai létszám alakulása:

Időpont	Óvodai létszám	Iskolai létszám	Összesen
2012.10.01	25	0	25
2013.10.01	42	65	107
2014.10.01	63	108	171
2015	73	131	204
2016	81	158	239
2017	77	183	260
2018	73	186	259

Forrás: Intézményi adatok

A fenti adatok híven tükrözik, hogy szükség van a keresztény óvodára- és az általános iskolára is.

Pásztó Városi Óvoda és Bölcsőde

Az intézmény három tagóvodából és egy bölcsődei egységből áll.

Intézmény alkalmazotti létszám 2018-ban 45 fő.

Az intézmények korszerűsítésével az energiatakarékos működést próbáljuk biztosítani.

Az elavult” pellet”, tüzelőanyaggal működő kazán helyett, 2016 októberében a meglévő gázkazán mellé, plusz egy energiatakarékos gázkazán került beépítésre. Ennek segítségével a kettő óvoda a Százszorszép és a Hétpettyes tagóvodák fűtése közös rendszerről történik. Ezt az önkormányzat saját forrásból valósította meg.

Jelentős beruházás 2018-ban a bölcsőde kialakítása a Hétpettyes tagóvoda épületében. Megvalósulás EU forrásból.

2018-ban a Hétpettyes tagóvodában egy csoporthoz tartozó vizesblokk felújítása is megtörtént. Megvalósítás saját költségvetési forrásból.

A nevelési körülményeket folyamatosan próbáljuk javítani. A csoportszobák felszerelésének javítása az óvodák alapítványi pénzének felhasználásával valósult meg. Esztétikus szép, környezetet fogadja a gyermekeket.

A gyermeklétszám csökkenését még mindig érezzük. A létszám fejlesztése úgy valósulhat meg, hogy kettő és fél éves gyermekek is bekerülhetnek a csoportokba.

Az óvodai életben kiemelt fontosságú a tanköteles korú gyermekek iskolai életre való felkészülése.

Az elmúlt időszakban is magas volt, a magatartási és egyéb zavarral küzdő gyermek száma, melynek kezelésében a vizsgálatok után fontos szerepet kapnak a fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok, logopédusok, gyógy-testnevelő és egyéb szakemberek. A problémák feltárása a gyermekek csoportbeli fejlesztése megnehezíti az óvodapedagógusok mindennapi munkáját. Az SNI gyermekek integrált fejlesztése folyamatos a csoportokban.

A Pedagógiai szakszolgálattal, és a szakértői és rehabilitációs bizottsággal kialakított jó munkakapcsolat segíti a munkánkat.

Fokozottan figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek szociális problémáit. Gyermekvédelmi felelősök rendszeres kapcsolatot tartanak a család- és gyermekvédelmi szervekkel, a védőnővel. A jelzőrendszer megfelelően működik.

2018. szeptember 1-én lépett hatályba a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15 /1998.(IV.30.) NM-rendelet módosítása, amelynek 25. §-a az új elemként bevezetett óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást szabályozza.

2018-tól szociális segítő nyújt segítséget a csoportok munkájában.

Elsődleges feladata a prevenció célú segítségnyújtás, a szociális munka segítő eszközeinek alkalmazása.

A gyermekétkeztetést a Százszorszép és a Hétpettyes tagóvodákban a Margit Kórház főzőkonyhája látja el. Az óvodának saját konyhája is van Hasznoson a Pitypang tagóvodában. A 100 adagos főzőkonyha a gyermekétkeztetés mellett, az idősek szociális étkeztetését is biztosítja.

Humánerő fejlesztésnél, az ön és továbbképzések fontosságát emeljük ki. Célunk a tartalmas, a helyi adottságokra építhető továbbképzéseken való részvétel és hogy, minél többen jelentkezzenek szakvizsgát adó képzésekre is. A pedagógusminősítésre való felkészítés kiemelt feladatot képez intézményünknel.

Pásztó Városi Óvoda és Bölcsőde, Örökös Zöld és Zöld Óvodaként és Madárbarát óvodaként működik, amely a nevelőtestület nagyfokú pedagógiai elkötelezettségét, a nevelői közösség elhivatottságát és az innováció iránti fogékonyságát bizonyítja.

Pásztó Városi Önkormányzat a 90-es években szüntette meg bölcsődéjét. Ezt követően 2019-ig nem rendelkezett bölcsődével, mivel lakossági létszáma miatt ez nem volt kötelező feladat ellátás. A város vezetése 2017-ben úgy döntött, hogy a Cserhát lakónegyedben lévő óvoda egyik használaton kívül lévő részében, állami támogatással 12 férőhelyes bölcsőde kialakítására pályázik. A sikeres pályázat eredményeként a **bölcsőde közel 100 M Ft, 100%-os támogatottsági arányú állami forrásból elkészült**, melynek átvétele jelenleg a hatósági engedélyezési szakaszban van. Működésbe állítása néhány hónapon belül bekövetkezhet.

A projekt rövid összefoglalása:

Pásztó dinamikusan fejlődő település, ahol a gyermeklétszám folyamatosan növekszik. Ezért szükségessé vált a településen egy új bölcsőde létrehozása, amely vissza nem térítendő pályázati forrás segítségével jött létre - a TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00017 számú projekt keretében „A Pásztói bölcsőde kialakítása” címmel.

A tágas csoportszobában a természetes fából készült bútorok, a színes és változatos játékeszközök otthonosságot és melegséget sugároznak. A szabad levegőn való mozgás öröme a tágas árnyékolt terasz teszi kényelmessé. Az árnyékolót kézi vezérléssel alakították ki. Homokozó, kültéri játékok és a nagy melegben párapuval ellátott udvar várja a kicsiket. Korszerű fűtéssel (napelemes rendszer, hőszivattyú) melegkonyha, teljes konyhai felszereléssel, mosóhelyiség, mosógéppel, szárítógéppel ellátva, épült a bölcsődében.

A bölcsőde a meglévő óvoda, használaton kívüli épületrészében került kialakítása ezért az irodarész közös használatú, amit szintén új irodai bútorokkal és eszközökkel látott el a fejlesztés, valamint új öltözőszekrények kerültek az öltözőbe.

A családokkal közösen szervezett programokon (gyermeknap, ballagási búcsú uzsonna,) lehetőség nyílik arra is, hogy a családok együtt ünnepelhessenek, játszhassanak a bölcsőde falai között. Mindezekkel együtt szeretnénk hozzájárulni ahhoz az általunk kitűzött célhoz, hogy az óvodáskor elérésére egészséges, boldog, a közösséghez jól alkalmazkodó, koruknak megfelelő önállósággal rendelkező gyermekeket neveljünk.

A pásztói bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében tehát a szülők számára lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe, Célunk, hogy a gyermekeink szívesen járjanak bölcsődébe, jól érezzék magukat a gyermekközösségben.

A bölcsőde építésével 3 új munkahelyet hozott létre Pásztó Városi Önkormányzat.

Ciróka Családi Bölcsőde Nonprofit Kft.

Pásztón a **Ciróka magán napközi** a kezdetben legfeljebb 7 gyermek részére biztosított ellátást, majd 2016-ban bölcsődévé alakult át. Létszámát 14 főre emelte az elmúlt 2 évben. Pásztó Városi Önkormányzat 2017-ben 3 M Ft-al, 2018-ban pedig 2,1 M Ft-al támogatta a szolgáltatást igénybe vevő szülőket. Gyermekenként így 20-30 e Ft/hó között csökkent a fizetési kötelezettség.

Pásztói Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Család- és Gyermekjóléti Központon belül külön szakmai egységként működik és Pásztó közigazgatási területén látja el integráltan a család- és gyermekjóléti feladatokat. (Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdése, 40. §-a, valamint a Szt. 64. §).

Az alábbi táblázat a gyermekjóléti szolgálat által feltárt problémák halmozódását, és az abban elsődlegesen érintett gyermekek számát mutatja be.

Gyermekek veszélyeztetettségének okai (2017. évi adatok)

Megnevezés	Kezelt problémák halmozott száma	Érintett gyermekek száma
1. Intézménybe való beilleszkedési nehézség	8	4
2. Gyermeknevelési probléma	36	29
3. Szülők vagy a család életvitele	21	21
4. Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	18	5
5. Családi konfliktus	9	8
6. Szülői elhanyagolás	19	14
7. Magatartászavar, teljesítményzavar	4	2
8. Szenvedélybetegségek	2	2

Forrás: Helyi adatgyűjtés, Gyermek Jóléti Szolgálat

A 2014-es évben a nyilvántartott kezelt problémák halmozott száma 85 volt, mely 32 érintett gyermekhez kapcsolódott. Ezek a számok 2017-re 117 kezelt problémára és 85 érintett gyermekre növekedtek. Az első adatnál 37%-os, az érintett gyermekek számát illetve Gyermek Jóléti Szolgálat által biztosított adatokat vizsgálva megállapítható, hogy mind a kezelt problémák számát, mind pedig az érintett gyermekek számát vizsgálva a városban jelentős pozitív változás következett be. A legnagyobb csökkenés az intézménybe való beilleszkedési nehézségekkel kapcsolatosan tapasztalható, mivel ez 36 esetről, 10 bejelentett esetre csökkent.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A városban 5 védőnői státusz van, mely a vizsgált időszakban, teljes mértékben soha nem volt betöltve. Pásztó város védőnői megfelelő szakmai végzettséggel és jelentős gyakorlattal, tapasztalattal, hely-és emberismerettel rendelkeznek. Létszámuk az elmúlt években 2017 kivételével, folyamatosan 4 fő volt, mely megegyezik a jelenlegi létszámmal. Ezért folyamatos helyettesítések, túlmunkák szükségesek az előírt feladatok ellátása érdekében. A 2017-es esztendő, nyugdíjazás miatt hozta a legalacsonyabb védőnői létszámot, melyet 2018-ban ismét 4 főre emeltek. A 6 éves korig ellátott gyermekek száma 400-450 fő között mozog. Az egy védőnőre jutó gyermekek számánál nagyobb különbségek tapasztalhatók (70-130 gyermek). Egy védőnő megosztva a Líceumban és a Zsigmond Király Általános Iskolának felső tagozatában dolgozik. Az elmúlt 2 évben 20-25 gyermekkel több az ellátottak száma. Pásztón a gyermeket nevelő szülők kisebb - nagyobb segítséggel megfelelő módon nevelik gyermekeiket, melyet a védőnői szolgálat szakemberei is megerősítenek. A védőnők elhelyezése (3 fő) a

Margit Kórház egyik részében csak igen szűkösem lehetséges. Nem áll rendelkezésre megfelelő privát szoba, melyet a szülőkkel történő megbeszélésekre kellene használniuk.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma átlagban
2012	3	122
2013	4	114
2014	4	119
2015	4	126
2016	4	122
2017	3	116
2018	4	114

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermek orvosi szakellátás az elmúlt években megépített, illetve felújított egészségügyi ellátó épületekben kaptak megfelelő színvonalú elhelyezést, melynek orvosok, védőnők, betegek és a beteg gyermekek szülei is egyaránt örülnek.

Pásztó területe három körzetre tagozódik a gyermekorvosok ellátási kötelezettsége szerint. Jelenleg egy praxis betöltetlen, melyet a két házi gyermekorvos helyettesítéssel lát el. Az iskola-egészségügyi feladatellátásának keretén belül a házi gyermekorvosok gondoskodnak az óvodákban és az iskolában tanuló gyermekek egészségügyi ellátásáról. Felnőtt házi orvos praxisok folyamatosan teljes mértékben betöltöttek és házi orvos nem végez gyermekorvosi ellátást.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	7992	1462	0	3
2013	0	7934	1407	0	3
2014	0	na.	na	0	2
2015	0	7859	1340	0	2
2016	0	7812	1316	0	2
2017	0	7758	1321	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzat

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi - szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

d) gyermekjóléti alapellátás

E szakterületet a fentiekben már bemutatott Pásztói EGYMI, Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium és a Gyermekjóléti Szolgálat Pásztó fedi le. A gyermekek korcsoport specifikus egészségügyi és szociális ellátásában a vizsgált időszakban változás nem következett be.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységét - a segítő munka ott alkalmazott fontosabb eszközeit, azok halmozódását, az abban érintett gyermekek számát - az alábbi táblázat mutatja be:

Szakmai tevékenység 2017. évben (Együttműködési megállapodás alapján)	Azok halmozott száma	Kliensek száma
Segítő beszélgetés	185	20
Hivatalos ügyekben való közreműködés	120	55
Információnyújtás	144	42
Adomány közvetítés	70	41
Családlátogatás	228	75
Szakmaközi megbeszélés (mb. jelzőrendszeri tagokkal)	6	---
Esetmegbeszélés	56	28
Esetkonferencia (Esethez kötődő mb. jelzőrendszeri tagokkal)	8	35
Közvetítés más szolgáltatásba	76	41

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

e) gyermekvédelem

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységét - a segítő munka ott alkalmazott fontosabb eszközeit, azok halmozódását, az abban érintett gyermekek számát - az alábbi táblázat mutatja be.

A gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységének 2017-es adatai:

Gondozási forma	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összes fő/é.család
Alapellátásban gondozott	na	na	na	na	94/36
Védelembe vett – kötelezett együttműködés	1	2	3	5	11/3
Szakellátásból kikerült utógondozott	na	na	2	2	4/1
Nevelésbe vett, családjából kiemelt	0	0	0	0	0
Egyszeri esetkezelés, tanácsadás	na	na -	na -	na	59/55

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A 2014-es adatokhoz képest az alapellátásban gondozott gyermekek száma megnégyszereződött, és e kategóriában gondozott családok száma hatszorosára emelkedett 2017-ben. Az egyszeri esetkezelések/tanácsadások száma is megduplázódott. A védelembe vett gyermekek és családok száma megegyezik a 2014-es adattal.

A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat - által végzett tevékenység célja, hogy család-gondozással, ellátások közvetítésével és szervező tevékenységgel járuljon hozzá a gyermekek családban történő neveléséhez, testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésük elősegítéséhez, veszélyeztetettségük megelőzéséhez, illetve a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, továbbá a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került családok életvezetési képességének megőrzése, továbbá az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A Pásztói Gyermekjóléti Szolgálat által működtetett jelzőrendszer 2014-ben, 56 alkalommal küldött *írásbeli* jelzést a szolgálat felé.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	na	0
2013	0	0	na	0
2014	0	0	na	0
2015	0	0	na	0
2016	0	14	na	1
2017	0	14	na	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adat

Az előzőekben már információt adtunk a Ciróka napközi-bölcsödéről, amely több mint 3 éve működik városunkban. Az önkormányzat bölcsődéje (12 férőhely) hamarosan nyílik.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	7
2013	0	0	0	7
2014	0	0	0	7
2015	0	0	0	7
2016	14	0	14	0
2017	14	0	14	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Pásztón a 20 fő befogadásra alkalmas Családok Átmeneti Otthona 2017-ben megszűnt. Így a krízishelyzetben lévő gyermekek-családok ideiglenes elhelyezése legközelebb Salgótarjánban oldható meg.

Család- és Gyermekjóléti Központ (Tv. kötelezettség alapján működik)

2016. január elsejétől törvényi kötelezettség alapján működik az intézmény, a 3060 Pásztó, Rákóczi út 5. szám alatt, a volt Családok Átmeneti Otthona épületrészében.

Szakmai tevékenysége az egész járás területére kiterjed az alábbi szolgáltatások biztosításával:

- esetmenedzser kirendelése hatósági intézkedés szükségessége esetén
- speciális szolgáltatások biztosítása (pszichológiai és jogi tanácsadás)
- készenléti szolgálat biztosítása (készenléti telefon munkaidőn túl)
- kapcsolattartási ügyelet
- óvodai és iskolai szociális segítség (a járás 33 köznevelési intézményében)
- szociális diagnózis felvétele

- a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatainak szakmai támogatása, havi rendszerességgel esetmegbeszélés és konzultáció biztosítása

Pásztói Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Központon belül külön szakmai egységként működik és Pásztó közigazgatási területén látja el integráltan a család- és gyermekjóléti feladatokat. (Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdése, 40. §-a, valami t Szt. 64. §).

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az általános iskolák nagy gondot fordítanak a tanulók jó szabadidős programjainak biztosítására és az egészséges életre való nevelésre. Az általános iskolában térítésmentesen lehet az egyes sportágban sportolni, versenyezni, ezt a Herkules DSE, a Pásztói Kézilabda Club, PULC, valamint más egyesületek is biztosítják. A többi szakkört pedig a pedagógusok vezetik a 32 órás bent tartózkodásuk keretében. A tanórákon a pedagógusok használják a differenciálást, egyéni bánásmódot, a tananyagban rejlő multikulturális oktatási lehetőségeket (pl. népdalok, népmesék, szokások bemutatása, oktatása).

Bevezették a rendszeres és általános vezetői hospitálásokat és kialakították intézményük Belső Önértékelési Csoportját is. Az óvodák, az iskolák, egyéb szervezetek, ha nem is teljesen kielégítő módon, de rendelkeznek az egészség megőrzéséhez, sportolási lehetőségekhez, szünidei és szabadidős tevékenységekhez szükséges infrastruktúrával.

A szabadidő kulturált eltöltését elsősorban az ingyenesen igénybe vehető délutáni foglalkozás kínálatukkal kívánják elősegíteni:

a sporton kívül informatika, angol és német nyelvi szakkörök, énekkar, néptánc, természettudományi, kézműves foglalkozás.

Szünidei kínálatukban szerepel:

a zenetanulás,
erdei iskola, nyári táborok,
színház és múzeumlátogatások,
családi- és osztályprogramok.

A hangszeres zenetanulást a helyi zeneiskola tanárai biztosítják, illetve az éneket tanító pedagógusok furulyáznak a gyermekekkel.

Több intézmény, egyesület és a városlakók is várják a városi sportcsarnok és tanuszoda megépítését. A város e célok megvalósítását, természetesen nagymértékű állami támogatás felhasználásával tervezi, melyet fejlesztési programjában szerepeltet is. A tanuszoda megépítésére a város több mint 500 M Ft állami forrást kapott. A projekthez a város közel 70 M Ft önerőt vállalt, melyből a szükséges területet vásárolta meg.

E mellett - külső és saját források felhasználásával - 2015 őszén megépítésre került egy műanyag borítású többfunkciós (40x20 m) pálya. Ezen túlmenően országos MLSZ pályázatból megépült a műfüves kispálya (40x20 m). Mindkét kispálya a Hajós Alfréd úti sporttelepen került megépítésre és elsősorban a labdarúgás sportág részére. A Kishegyi Szabadidőparkban az utánpótlási korosztályt érintő labdarúgás háttere jelentős mértékben és minőségben fejlődött. Pálya és öltöző épült.

A gyógyhatású vízzel rendelkező városi strand, az önkormányzat forrásaihoz igazodva évről-évre megszépült és a szolgáltatások színvonala is emelkedett.

Az iskolák kiveszik részünket a közösségi, generációkat összehozó civil önkéntes rendezvényekből is. Ennek keretében évről-évre megrendezik, az őszi Fut a Suli futóversenyt, melyen a tanulókon kívül a szülők és a külső partnerintézmények tanulói, munkatársai is részt vesznek. Mára e program városi sportnappá nőtte ki magát és több ezer résztvevőt aktivizál. Több olyan rendezvény is van az intézményekben, amelyet más intézménnyel, tanulókkal, gyerekekkel, szülőkkel és pedagógusokkal együtt szerveznek és valósítanak meg. Például a Farsangi bál, vagy a Jótékonyági Bál.

Mikszáth Kálmán Líceum

A Mikszáth Kálmán Líceumban az intézmény iskolai és kollégiumi csoportjainak mindegyike részt vesz **az egészségmegőrzést szolgáló programokon:**

- a tantárgyi tantervekben megtervezett tanórai foglalkozásokon: biológia, osztályfőnöki, test-nevelés órákon, stb.
- az intézmény által évi rendszerességgel szervezett egészségnapon, diáknapon és a kapcsolódó rendezvényeken
- az intézmény TE IS pályázaton nyert egészségfejlesztő és sport programokon
- a havi rendszerességgel megrendezésre kerülő természetjáró túrákon
- a jeles napok rendezvényein

A kollégium napi tervébe beiktatott **szabadidős** (pl. kézművesség) és **sportfoglalkozások** kínálnak lehetőséget a kollégista középiskolásoknak.

A sporttevékenység jobb szintre való emelésének két lényeges akadálya van:

1. Az iskolai tornaterem kis mérete és zsúfoltsága
2. A tornaeszközök hiányos és elhasználódott volta.

A gyógytestnevelés foglalkozásait a Margit Kórház szakemberei biztosítják. Az intézmény 1 fő fejlesztő pedagógus végzettséggel rendelkező tanára a tanítás mellett tud egy-két diáknak segíteni a fejlesztésben, mivel főállású fejlesztő pedagógusa nincs az intézménynek. Az intézmény 1 fő pszichológust alkalmaz heti 1 napban. Továbbá az intézmény nem rendelkezik gyógytestnevelővel, logopédussal és gyógypedagógussal sem.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetéssel kapcsolatos információk az intézményeknél nevesítésre kerültek. Megállapítható, hogy ezen a területen jelentős változás nem történt az elmúlt években. A gyermekétkeztetés a városban a jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően megoldott. Az óvodás, iskolás gyermekek nagyobb részben helyben (óvoda, iskola épületében-területén) fogyasztják el a biztosított ételleket. Az egyházi iskola tanulói számára az intézményéhez közeli étteremben biztosítják az ebédet.

A Líceum az alábbi szolgáltatásokat nyújtja a gyermekeknek.

Líceum Gyermekétkeztetés

Évfolyam	Kollégiumi étkezés	Menza	Kedvezményesen étkezők száma
2012/2013.	39	11	15
2013/2014.	46	10	16
2014/2015.	32	13	14
2015/2016.	38	10	14

Forrás: Líceum

Líceum ingyenes tankönyvre jogosult diákjai

Évfolyamok	Gimnáziumi tagozat	Szakközépiskolai tagozat	Kéttannyelvű tagozatok	Összesen
2012/2013	50	34	24	108
2013/2014	41	30	25	96
2014/2015	47	22	32	101
2015/2016	44	25	37	106
2016/2017	42	17	39	98
2017/2018	44	6	48	98
2018/2019	43	4	43	90

Forrás: Líceum

Más ingyenes szolgáltatást a Líceum nem tud biztosítani a hátrányos helyzetű gyerekeknek.

A Líceum közösségei több esetben kapcsolódnak például jótékonyági adománygyűjtéshez (EGYMI részére) és a Csohány Baráti Kör Pászto Kultúrájáért Alapítvány által szervezett kulturális programokhoz (Csohány kiállítások).

Zsigmond Király Általános Iskolában az ingyenes gyermekétkeztetés az iskolai menzánkon zajlik. A 681 tanulóból 155 fő részesül ingyenes étkezésben, mely nagy könnyebbséget jelent a nehezebb anyagi helyzetben lévő családok esetében. A hétfői és a szünidei étkeztetés szervezeten nem megoldott. Civil és egyéb szervezetek szoktak kampányszerűen segítséget adni a nehéz sorsú tanítványoknak. Az iskolatej programkeretében 680 tanuló ingyenesen naponta tejszártyákat kap, mely tej, kakaó, joghurt, tejes desszert, pl. Túró Rudi lehet. Az iskola gyümölcs program keretében az elő 6 évfolyam tanulói, 484 fő naponta kap ingyenesen gyümölcsfélét, elsősorban almát, de körtét, szőlőt és más gyümölcsöket is.

Zsigmond Király Általános Iskola

Ingyenes tankönyvellátás biztosítása	2013-14	2014-15	2015-16
Összes létszám	692 fő	710 fő	686 fő
Normatíva támogatásban részesülő tanulók összesen	380 fő	399 fő	389 fő
Térítésmentes tanulók	137 fő	143 fő	187 fő
Rászorultsági alapon ingyenes tankönyvben részesül	243 fő	256 fő	202 fő
Egyéb támogatás	n.a.	1 fő	n.a.

Forrás: Zsigmond Király Általános Iskola

A Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola

Ingyenes tankönyvellátás biztosítása	2013-14	2014-15	2015-16
Összes létszám	65	108	131
Normatíva támogatásban részesülő tanulók összesen	39	69	84
Térítésmentes tanulók	18	45	64
Rászorultsági alapon ingyenes tankönyvben részesül	21	24	20
Egyéb támogatás	0	0	0

Forrás: Katolikus Iskola

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Az iskolai hátrányos megkülönböztetés terén jelentős pozitív változás történt az elmúlt évben. A korábbi gyakorlatban a két tagiskola között jelentős mértékű differenciálódás volt a roma és nem roma gyermekek felvételi számát illetően. Ez az intézmény összevonásakor még nem, de az iskolai feladatellátásában történt változás során megszűnt. Ez azt jelenti, hogy az iskola egyik épülete az alsó tagozatos, a másik épülete pedig a felső tagozatos tanulók számára biztosítja az oktatási helyet.

Hasonló differenciálódás látható az egyházi iskola esetében is, ahol ugyan van roma gyermek felvétel, de azok száma jelentősen elmarad az állami iskolában tapasztalt roma gyermekek arányától.

Kirívó hátrányos megkülönböztetés az iskolákban nem volt. Kiseb, kezelt roma, nem roma konfliktus főként a nagyobb gyermekek esetében és inkább a sportversenyeken, testnevelés órákon tapasztalható.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszer keretein belül

Az óvodák és iskolák nagy figyelmet fordítanak a hátrányos helyzetű gyermekek, magántanulók esetében. A fejlesztő foglalkozásokat elsősorban a hátrányos helyzetű/roma tanulók veszik igénybe (különleges, egyedi bánásmód alkalmazása, differenciált felzárkóztató módszerek, stb.). Ők képviselnek nagyobb arányt a kedvezményes étkeztetésben, a napközis ellátások ingyenes biztosításánál, valamint az ingyenes tankönyvek igénybe vételénél is.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai is sokkal nagyobb figyelmet fordítanak erre a tanulói szegmensre, mint az átlagos adottságokkal rendelkező tanulóokra.

Az elmúlt években megnövekedett az igény a hátrányos helyzetű gyerekek problémáinak, gondjainak egyedi és speciális kezelésére. Ehhez a megfelelő szakemberek megtalálhatók az intézményekben, vagy szükség esetén külső szakembereket vonnak be.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az általános iskolában végzett kompetencia-mérések és a nyelvi országos mérés eredményei elérik, általában meg is haladják az országos átlagot, annak ellenére, hogy a tanulók rendkívül eltérő szociokulturális környezetből jönnek. Ezt elsősorban a magas hozzáadott pedagógiai érték magyarázza, a nevelőtestület szakmai színvonalán túl pedig a pedagógiai programunk sajátossága teszi lehetővé. A Zsigmond Király Általános Iskolában csoportbontásban tanítják a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyakat, illetve a két tanított nyelvet, valamint az informatikát.

További feladatok: folytatni a leszakadással veszélyeztetett tanulók feltérképezését, az érintett tanulók esetében a külső és belső szakemberek munkájának összehangolása. További feladat az országos támogató programokba való bekapcsolódás.

A Líceumban a gyógytestnevelés foglalkozásait a Margit Kórház szakemberei biztosítják. Az intézmény 1 fő fejlesztő pedagógus végzettséggel rendelkező tanára a tanítás mellett tud egy-két diáknak segíteni a fejlesztésben. Főállású fejlesztő pedagógusa nincs az intézménynek, mint ahogyan nincs gyógy testnevelője, pszichológusa, logopédusa és gyógypedagógusa sem.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvodákkal és az általános iskolákkal kapcsolatos információk részletesen megadásra kerültek, melyből látható, hogy az óvodák és az általános iskoláknál történt változások a szervezeti átalakításból és az egyházi óvoda, iskola fejlődéséből (csoportok létrehozása) következtek be. Az Erdei Iskola, Erdei Ifjúsági Táborként működik tovább és annak működtetése két éve a Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft.-hez került. A gyermekek és a szolgáltatást igénybevevők elvárásaihoz igazodva a tábor részbeni fejlesztése belső és külső forrás bevonással megvalósításra került.

4.4.1. számú táblázat – Városi Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG 2019	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	3	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	225	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	9	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6-18 óra	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2-3 hét, folyamatos	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	19	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	19	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	9	0
Kisegítő személyzet	13	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A Szászszerszép óvodában (városi óvoda) a katolikus óvoda létrehozásával és fejlődésével csökkent a gyermekek, ezzel párhuzamosan az óvoda pedagógusok száma is.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (Katolikus Óvoda)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG 2019	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	10	
Óvodai férőhelyek száma	90	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7-17	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	07.22.-08.24.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	-
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	-
Gyógypedagógusok létszáma	0	-
Dajka/gondozónő	3	-
Kisegítő személyzet	1	-

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

Az egyházi óvodában nincs betöltetlen álláshely és az óvodapedagógusok száma 6 főre emelkedett.

4.4.2. számú táblázat - Városi Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	232	10	250	3	251	0
2013	205	10	250	3	231	0
2014	209	10	250	3	228	0
2015	200	9	225	3	225	0
2016	214	8	225	3	220	0
2017	215	9	225	3	220	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A városi óvodába beíratott gyermekek száma 5 év alatt 31 fővel csökkent, míg a katolikus óvodai létszám ez időben 55 fővel nőtt. Ez összességben gyermeklétszám többletet jelent, melyet a gyermekcsoportok számának stabilizálódása is mutat.

4.4.2. számú táblázat – Katolikus Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	25	1	25	1	25	0
2013	42	2	50	1	42	0
2014	63	3	75	1	63	0
2015	73	3	75	1	74	0
2016	81	3	90	1	83	0
2017	77	3	90	1	80	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Ezekben az intézményekben nincs óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoport. Az óvodai feladat ellátási helyek száma nem változott.

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele (Városi Óvoda)

2017-2018. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beiratott gyermekek létszáma	28	26	29	20		103
Más településről bejáró gyermekek létszáma	1			4	1	6
az intézménybe beiratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beiratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						0
a beiratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	3	3	1	0	7
tagóvoda 2						
Az intézménybe beiratott gyermekek létszáma	29	28	35	22	3	117
Más településről bejáró gyermekek létszáma		4	3	1		8
az intézménybe beiratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
a beiratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma			1	21		3
a beiratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma		3	4	3	2	12

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele (Katolikus Óvoda)

2017-2018. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beiratott gyermekek létszáma	9	28	22	17	1	77
Más településről bejáró gyermekek létszáma	3	8	9	6	0	26
az intézménybe beiratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
a beiratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	2	0	2
a beiratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	2	0	2
tagóvoda 2 NINCS						

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetű (HH) gyermekek száma 7 fő, melyhez a városi óvodában 20 halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) óvodás kapcsolódik. Együttes számuk a 2012-2013. évi adatokhoz képest növekedett.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása 2018.

(Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája)	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	3	0	0	5	0	1
Csoport 2	2	0	0	5	0	0
Csoport 3	1	0	0	4	0	0
Csoport 4		0	0	3	0	0
Csoport 5		0	0	3	0	0
Összesen	6	0	0	20	0	1

Forrás: Intézményi adatok

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása 2018.

(Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola)	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	1	0	0	0	0	0
Csoport 2	0	0	0	0	0	0
Összesen	1	0	0	0	0	0

Forrás: Intézményi adatok

Az előző két táblázat adatai mutatják, hogy a katolikus óvodában a hátrányos helyzetű gyermekek száma jóval alacsonyabb, mint az állami iskolában és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem jár az intézménybe.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolai otthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő		fő	%
2011/2012	443	508	951	470	49,4%
2012/2013	445	464	909	477	52,5%
2013/2014	435	477	912	468	51,3%
2014/2015	411	491	902	430	47,7%
2015/2016	410	478	888	451	50,8%
2016/2017	412	474	886	432	48,8%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti adatok mutatják, hogy 2011-2018 között az általános iskolába járó gyermekek száma átlagban, éves szinten 10 fővel csökkent, 2017 év végén 886 fő volt. Az 1-4. és az 5-8. évfolyamokban történő csökkenés aránya közel azonos, 31-34 fő közötti. A napközis tanulók száma a vizsgált időszakban mindössze 38 fővel csökkent.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	10	42	3
2012/2013	10	44	4
2013/2014	10	44	4
2014/2015	10	46	4
2015/2016	10	46	4
2016/2017	10	46	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai osztályokat tekintve nem változott. A teljes általános iskolai osztályokat figyelembe véve 3 év alatt 3 osztályal bővült.

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek 2018. (Zsigmond Király általános iskola)

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	27	0
Szaktanítást végző tanárok száma	30	2
Zeneoktatást végző tanáros száma	10	2
Gyógypedagógusok létszáma	0	1
Gyermekvédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	0	0
Iskolapszichológus	0	1
Kisegítő személyzet (2 fő AMI)/ 3 fő ZSKAI)	16	3

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

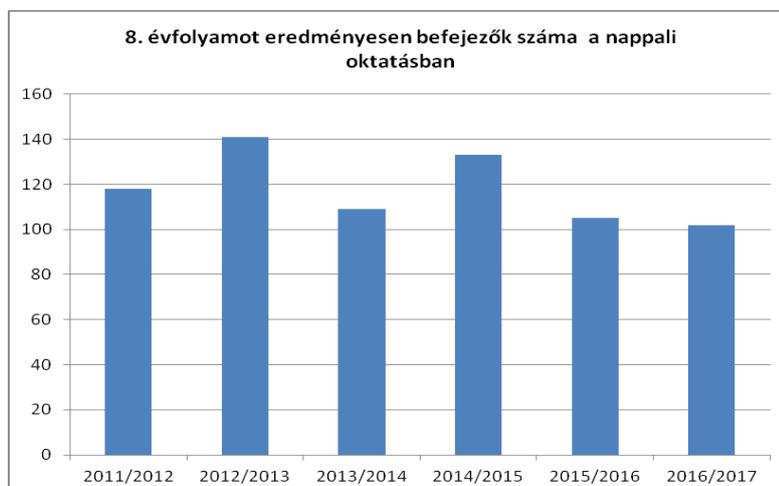
4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek 2018. (Katolikus általános iskola)

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	na
Szaktanítást végző tanítók száma	8	na
Szaktanítást végző tanárok száma	7	na
Gyógypedagógusok létszáma	0	na
Gyermekvédelmi felelős	1	na
Iskolaorvos	1	na
Iskolapszichológus	0	na
Kisegítő személyzet	5	na

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Pásztó város általános iskoláinak személyi feltételeit vizsgálva örömteli tény, hogy a tanítók és tanárok álláshelyei teljesen, illetve nagyobb részben szakemberekkel betöltött. Az egyéb iskolai szakszemélyzet ellátottsága már hagy kívánni valót maga után. Látható, hogy e feladatellátáshoz szükséges kisegítő személyzet szinte teljes mértékben rendelkezésre áll.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 8. évfolyamot a nappali oktatásban eredményesen befejezett tanulók száma 102 és 141 fő között mozgott 2011-2017 között. Ennek átlaga 118 fő/év, mely 2016-ra 105-re, 2017-re pedig 102-re csökkent. A két kiugró év kivételével 102-118 fő/év között mozog. A 2017/2018-as tanévben a végzők száma 90 fő, melyből 88 fő tovább tanult.

Mikszáth Kálmán Líceum

A Líceum Hátrányos helyzetű tanulói

Év	Fő	Igazolt órák száma	Igazolatlan órák száma	Összes igazolt óraszám	Összes igazolatlan óraszám	Igazolt órák aránya	Igazolatlan órák aránya
2017/2018	11	1160	73	43761	911	2,6%	8%

Forrás: Líceum

A Líceumban a 2013/2014-es tanévben 44 tanuló volt hátrányos helyzetű, mely a fenti táblázat szerinti tanévre 1/4-re csökkent. Közel 1/3 arányú volt a csökkenés az igazolt órák és az igazolatlan órák számát tekintve.

A Líceumban a lemorzsolódó, illetve a lemorzsolódással veszélyeztetett gyermekek aránya minimális, csak 1,2-1,5% körül mozog, mely jóval alacsonyabb, mint az országos átlag.

A hátránykompensáció területei az intézményben:

Európai Unió támogatású mentorprogram

Útravaló programok

Tanári korrepetálások és tanácsadások

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásai:

Gyógypedagógia: mindazon tanulók esetében, akiknek a szakértői bizottság előírja a gyógypedagógiai megsegítést, az iskola biztosítja az ellátást az EGYMI utazó gyógypedagógusának közreműködésével.

Gyógytestnevelés tekintetében igen szerencsés helyzetben van az iskola, mert rendelkeznek olyan testnevelő kollégákkal, akinek egyetemi gyógytestnevelő végzettségük is van. Így belső szakemberekkel tudják a rászorulóknak igényét kielégíteni. A szakszolgálat részére is munkatársaik nyújtanak segítséget, hogy a feladatot más iskolában is el lehessen látni.

A gyógytestnevelés esetében a tanulók kiszűrése akadózik, problémát jelent, hogy nincs rendszeres és átfogó szűrés a tanulóknak. Szükség lenne a gerincproblémák esetében a fél évenkénti kontrollra, mert csak így bizonyosodhatna meg a gyógytestnevelő tanár arról, hogy elég hatékony-e az alkalmazott mozgásterápia, vagy azon változtatni kell.

Logopédia: A logopédiára a megyei tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság utalja a tanulót. Akinél javasolják a logopédiai ellátást, az EGYMI utazó logopédusai közreműködésével biztosítják a szakszerű ellátást minden esetben.

Fejlesztő pedagógia esetében a Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Pásztói Tagintézménye végzi a szűréseket, a javaslatok alapján minden tanuló belső fejlesztőpedagógustól kapja meg a fejlesztő órákat. A nyugdíjba vonuló fejlesztő tanítók pótlása megtörtént.

Pszichológia: Sajnos nincs pszichológusuk, pedig nagyon nagy szükség lenne rá. Többen a tanulók és a pedagógusok közül is rászorulnának pszichológiai megsegítésre. Jelenleg a helyi pszichológus segítségét szokták egyedileg kérni a tanulók esetében is. Időnként a helyi pszichiáter segítségét is igénybe szokták venni.

Iskolaorvos és iskolavédőnő: Igen nagy segítség a kollégiumban lévő védőnői szolgálat. Napközben jelentkező tanulói betegségek tüneteinek észlelésekor is segítenek, illetve rendszeres védőnői szűrő és tanácsadó tevékenységet folytatnak az iskolában.

Hasonlóan az iskolaorvosi rendszer is jól működik, egyedül a szűréseken szeretnének javítani. Szükség lenne legalább évente egyszer minden tanulót szűrni gyógytestnevelés irányában.

Iskolafogászat: Rendszeres iskolafogászat működik az iskolánkban.

Magyar Szentek Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Gyógypedagógia: mindazon tanulók esetében, akiknek a szakértői bizottság előírja a gyógypedagógiai megsegítést, az iskola biztosítja az ellátást

Gyógytestnevelés: a szakszolgálat munkatársa nyújt segítséget a feladatot ellátásában.

Logopédia: Akinél javasolják a logopédiai ellátást, az EGYMI utazó logopédusai közreműködésével biztosítják a szakszerű ellátást minden esetben.

Fejlesztő pedagógia esetében a Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Pásztói Tagintézménye végzi a szűréseket, a javaslatok alapján minden tanuló fejlesztőpedagógustól kapja meg a fejlesztő órákat.

Pszichológia: Intézményünkben a szakértői vélemények alapján az EKIF alkalmazásában álló pszichológus és pszichológusi team látja el a feladatot

Iskolaorvos és iskolavédőnő: a védőnő szűrő és tanácsadó tevékenységet folytat az iskolában. Az iskolaorvosi rendszer is jól működik, egyedül a szűréseken szeretnének javítani. Szükség lenne legalább évente egyszer minden tanulót szűrni gyógytestnevelés irányában.

Iskolafogászat: Rendszeres iskolafogászat működik az iskolánkban.

Mikszáth Kálmán Líceum

A gyógytestnevelés foglalkozásait a Margit Kórház szakemberei biztosítják. Az intézmény 1 fő fejlesztő pedagógus végzettséggel rendelkező tanára a tanítás mellett tud egy-két diáknak segíteni a fejlesztésben, mivel főállású fejlesztő pedagógusa nincs az intézménynek. Továbbá az intézmény nem rendelkezik gyógytestnevelővel, pszichológussal, logopédussal és gyógypedagógussal sem. Egy pszichológus alkalmazása heti egy napon történik, de Ő csak a legsúlyosabb problémák kezelésében tud segíteni.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A 2013-ban tapasztalt megkülönböztetés megszűnt az általános iskolák között, mivel azok összevonásra, egy intézményként működve végzik munkájukat. A Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola egyik épületében az alsó tagozatos, a másik épületegyüttesben pedig a felső tagozatos iskolás gyermekek tanulnak. A városban működő más oktatási intézményekben sem találkozhatunk szegregációval és hátrányos megkülönböztetéssel.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2018-2019. tanév												
Zsigmond Király Általános Iskola Alsó tagozat	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva %-ban	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva %-ban	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva %-ban	SNI tanuló számából a hhh tanuló száma	Évismétlők száma	Magántanuló száma
1. évfolyam A osztály	27	27	10	0	0	3	1,1	1	0,3	0	0	0
1. évfolyam B osztály	27	27	10	1	0,3	1	0,3	0	0	0	0	0
1. évfolyam C osztály	27	27	9	0	0	2	0,7	0	0	0	0	0
2. évfolyam A osztály	23	23	8	0	0	5	2,1	0	0	0	0	0
2. évfolyam B osztály	24	24	4	2	2	5	2,1	0	0	0	0	1
2. évfolyam C osztály	21	21	6	2	1	4	1	0	0	0	0	0
3. évfolyam A osztály	23	23	1	2	0,5	1	0,5	0	0	0	0	0
3. évfolyam B osztály	24	24	2	0	0	3	1,25	0	0	0	0	0
3. évfolyam C osztály	21	21	13	2	1	4	2	1	0,5	0	0	0
4. évfolyam A osztály	27	27	4	0	0	5	1,8	2	0,7	1	0	4
4. évfolyam B osztály	24	24	2	1	0,4	3	1,2	0	0	0	0	0
4. évfolyam C osztály	22	22	3	2	1	3	1,3	0	0	0	0	0
Összesen:	290	290	72	12	0,13	39	0,1	4	0,03	1	0	5

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

2018-2019. tanév												
Zsigmond Király Általános Iskola Felső tagozat	Lét szám	Nap közis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva %-ban	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva %-ban	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva %-ban	SNI tanuló számából a hhh tanuló száma	Évismétlők száma	Magántanuló száma
5. évfolyam A osztály	24	15	6	0	0	4	1,6	1	0,4	0	1	1
5. évfolyam B osztály	26	3	8	0	0	3	1,1	0	0	0	0	0
5. évfolyam C osztály	26	4	7	2	0,7	2	0,7	1	0,4	0	2	2
6. évfolyam A osztály	31	3	8	2	0,6	2	0,6	0	0	0	2	1
6. évfolyam B osztály	22	2	9	3	1,3	3	1,3	0	0	0	4	2
6. évfolyam C osztály	30	3	5	2	0,6	5	1,6	1	0,3	0	2	1
7. évfolyam A osztály	23	0	3	1	0,5	6	2,6	0	0	0	0	2
7. évfolyam B osztály	21	2	11	5	2,4	6	2,8	0	0	0	3	3
7. évfolyam C osztály	28	2	4	1	0,3	5	1,8	0	0	0	1	2
8. évfolyam A osztály	24	0	5	0	0	1	0,4	0	0	0	0	0
8. évfolyam B osztály	27	0	3	2	0,7	1	0,3	0	0	0	0	1
8. évfolyam C osztály	23	5	9	3	1,3	4	1,7	1	0,4	0	2	2
8. évfolyam D osztály	22	3	5	1	0,4	4	1,8	0	0	0	0	0
Összesen:	327	42	83	22	1,4	46	1,4	4	0,1	0	17	17

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

Zsigmond Király Általános Iskolában és AMI-ban és a Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola általános iskolai részében az alsó- és felső tagozatba járók száma csak minimális mértékben csökkent a 2012/2013 tanévben bemutatott adatokhoz képest. Ez azt jelenti, hogy az iskolák létszáma 26 fővel (851/825 fő), a napközis tanulók száma pedig 6

fővel (454/448 fő) csökkent. Jelentős számú csökkenés tapasztalható a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai létszámát illetően is, mivel számuk 30 főre (59/29 fő) csökkent.

2017-2018. tanév												
Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola	Lét-szám	Napközis (egész napos iskola-otthon működik az alsó tagozaton)	Be-járó	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanuló létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanuló számából a hhh tanuló száma	Évis-métlők száma	Magán-tanuló száma
1. évfolyam A osztály	24	24	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. évfolyam A osztály	23	23	6	0	0	1	0	0	0	0	0	0
3. évfolyam A osztály	19	19	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. évfolyam A osztály	26	26	13	1		1	0	0	0	0	0	0
Összesen:	92	92	41	1		2	0	0	0	0	0	0

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

2017-2018. tanév												
Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Iskola	Lét-szám	Napközis	Be-járó	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanuló létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanuló számából a hhh tanuló száma	Évis-métlők száma	Magán-tanuló száma
5. évfolyam A osztály	22	16	11	0		1	0	0		0	0	0
6. évfolyam A osztály	24	18	9	1		3	0	1		0	0	0
7. évfolyam A osztály	25	9	16	1		2	0	0		0	0	0
8. évfolyam A osztály	20	2	8	0		1	0	2		0	0	0
Összesen:	91	45	44	2		7	0	3		0	0	0

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

Zsigmond Király Általános Iskola és AMI Felső tagozat	2015	2016	2017	2018

Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés										
6. évfolyam	1467	1488	1565	1567	1502	na	1503	na	na	na
8. évfolyam	1565	1567	1562	1568	1605	na	1571	na	na	na
Matematika										
6. évfolyam	1483	1497	1474	1486	1437	na	1497	na	na	na
8. évfolyam	1573	1497	1563	1597	1604	na	1612	na	na	na

Forrás: ZSKAI és AMI

Az országos kompetenciamérések azt mutatják, hogy a fenti iskolában a szövegértés és a matematika területén a 6. és 8. évfolyamos tanulók 2017-ben az országos átlag, mutató számokat közelítették, egy esetben pedig túllépték azt.

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában (Zsigmond Király Általános Iskola és AMI)

Felső tagozat

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2015/2016	0,6	5,2	0,6	5,2	0	0
2016/2017	0,9	8,1	0,4	6,1	0,1	0,8
2017/2018	0,5	7,7	0,5	6,4	0	0

Alsó tagozat

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2015/2016	0,1	0,6	0,1	0,3	0	0
2016/2017	0,1	0,7	0,1	0,6	0	0
2017/2018	0	0	0,1	0,8	0,06	0,5
országos átlag 2017/2018						

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatok

Az évfolyamismétlők aránya az iskolai összlétszámon belül (felső tagozat) csökkentek az elmúlt évhez viszonyítva. A HHH tanulók körében is csökkenés tapasztalható ezen a téren. A HHH magántanulók aránya az összlétszámhoz képest minimális növekedést mutat. A 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya az elmúlt tanévben 0% volt a felső tagozatban, az alsó tagozatban 0,5%-ra emelkedett. A magántanulók aránya mindkét tagozat esetében sem változott a teljes tanulói létszámhoz képest. A HHH tanulóknál, mindkét tagozat esetében minimális emelkedést mutatott a 2017/2018-as tanévben.

A Líceumban a lemorzsolódó, illetve a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya csak 1,2-1,5% körüli, mely jóval alacsonyabb az országos átlaghoz képest.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A jogszabályokban jelzett kötelezettségek mellett, a hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó pozitív diszkrimináció elemei az előzőekben bemutatásra kerültek. Ki kell emelni a speciális segítséget nyújtó szakemberek szerepét, jelentőségét és egyre fokozódó szerepét. Az igényekkel együtt még mindig nincs kellő számú szakember.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
HH/HHH tanulók között magas a hiányzás, a nem fizetős szabadidős programok száma még mindig alacsony, a kompetencia-mérések nem minden esetben érik el az országos átlagot. Kevés a segítő szakember (pszichológus, fejlesztő pedagógus, stb.).	Országos fejlesztési programokba való bekapcsolódás, módszertani képzések szervezése, segítő szakemberek bevonásának növelése, ingyenes szabadidős programok támogatása.
Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények nem megfelelő állapota, részbeni hiánya (tanuszoda, sportcsarnok, stb.).	Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények műszaki- és környezeti állapotának javítása, új létesítmények építése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A 2013-ban elkészített és 2015-ben felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program jogszabályi környezete minimális mértékben változott. Ezért az egyenjogúságra és az egyenlő bánásmódra vonatkozó jog szigorú szabályokban rögzítettek. Így a nőket és a férfiakat továbbra is azonos jogok illetik meg a polgári, gazdasági, szociális és a kulturális jog területén.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkaképes korú nők (15-64 év) 2013-ban csak 45 fővel voltak többen, mint a férfiak. A 2011-es és 2012-es férfi „többlet” ekkor változott meg. A 15-64 év közötti munkaképes korú népesség száma a 2013-as adathoz képest 2016-ra 213 fős csökkenést mutat.

A nyilvántartott álláskereső adatait vizsgálva látható, hogy 2017-ben 159 főre csökkent a regisztrált női álláskereső száma. Ekkor a nyilvántartott álláskereső nők 10%-al voltak kevesebben, mint a férfiak. A 2017-es évben jelentős mértékű nyilvántartott álláskeresői létszám csökkenés következett be a nők esetében 2012 évhez képest, mely megközelített az 50%-t, összesen 166 főt. Igen pozitív, hogy 2017-re a férfi nyilvántartott álláskereső száma 6 év alatt több mint 50%-al 178 főre csökkent. A nyilvántartott álláskereső korcsoportonkénti vizsgálatánál látható, hogy az 59 év felettiek száma évenként 10-20%-al növekedett 2015-2017 között.

A 2013-2017 között vizsgált időszakban a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek összlétszáma 382-ről, 160 főre esett vissza, amely rendkívül nagymértékű javulás. Addig, amíg 2011-ban a tartós munkanélküli nők száma 180 fő volt (26-al több mint a férfiaké), addig 2012-2014 között a nyilvántartott tartós munkanélküli nők száma a folyamatos csökkenés mellett, alacsonyabb volt, mint a nyilvántartott férfiaké.

A pályakezdő álláskereső (18-29 éves népesség) számát vizsgálva megállapítható hogy 2012-2014 között kapott statisztikai adatok majdnem kétszeres növekedést mutatnak 2011 adataihoz (összesen 777 fő) képest. A 2011 előtti pályakezdő álláskereső számánál a nők több mint 20%-al kevesebben voltak, mint a férfiak. A 2012-2013 adatok mutatják, hogy ebben az időben ez a különbség már csak 10 % körüli értékre csökkent.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

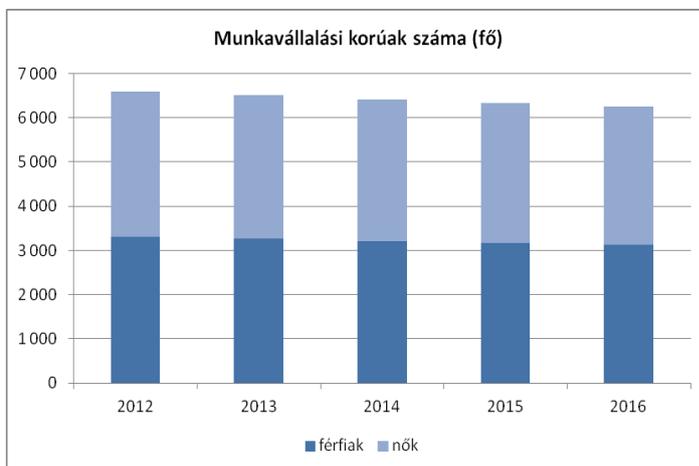
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	3 314	3 284	na	na	325	365
2013	3 273	3 228	na	na	291	351
2014	3 204	3 208	na	na	185	244
2015	3 171	3 155	na	na	174	202
2016	3 130	3 119	na	na	160	181
2017	0	0	na	na	159	178

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

A nők elhelyezkedési esélyei az elmúlt időszakban jelentős mértékben nem változtak. A nők nagy része helyben, elsősorban az egészségügy, a kereskedelem, az oktatás, a szolgáltatás és az önkormányzat intézményeiben dolgoznak. Nagymértékben nőtt az EGLO Magyarország Kft pásztoi gyárának létszáma, mely elsősorban a finom motorikus mozgást igénylő tevékenységre keres női munkaerőt. A női munkaerő jelentős része naponta ingázik. Nyilvántartással nem rendelkezünk az ingázó nők létszámára vonatkozóan, de az tapasztalható, hogy nagy számban a környező nagyvárosok (Gyöngyös, Hatvan, Gödöllő) ipari üzemeiben dol-

goznak. Bejárásuk a vállalatok által szervezett buszokkal megoldott. Több esetben tapasztalható, hogy már személygépkocsikat is biztosítanak a bejáró nőknek.

A munkavállalás korú lakosság (15-64 év) 2012-2016 közötti időszakban 6598 főről, 6249 főre csökkent, amely csak 349 fős veszteséget jelent 5 év alatt. A 2016-os év végére 3119 női és 3130 fő férfi munkavállalás korú lakos volt Pásztón. A két nem közötti csökkenés minimális mértékben a férfiakat sújtotta jobban.

Forrás: TeIr

Javulás tapasztalható a gyermekek óvodai elhelyezésében (2,5 éves gyermekek óvodáztatási lehetősége), a 14 fős nonprofit bölcsőde működtetésében. A helyi és a környező városokban található ipari üzemek összeszerelői munkakörének növekedésében. Ugyancsak pozitív eredmény, hogy a pásztói telephelyű Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft. folyamatosan növeli a csökkent munkaképességű dolgozóinak létszámát. A finom bőrárak készítése, varrása elsősorban női munkaerőt igényel. Jelenlegi létszámuk ez évben is 140 fő körüli.

A 2013-2014-ben elkészült önkormányzati, intézményi Helyi Esélyegyenlőségi Programok, és azokban megfogalmazott intézkedések megvalósítása elősegíti a szervezetek női munkaerőjének foglalkoztatását.

Pásztó Városi Önkormányzat, a Katolikus Egyházmegye, valamint más megyei és járási intézmények lehetőségeihez képest mindent megtesznek annak érdekében, hogy az óvodákban és általános iskolákban tanuló gyermekek dolgozó szülei a szolgáltatásokat a legrugalmasabb módon vehessék igénybe. Ez főként a reggeli és a délutáni gyermekfelügyelet biztosítására vonatkozik.

Természetesen még emellett sok olyan szülő van, aki gyermekének elhelyezése miatt nem tudja vállalni a viszonylag jól fizető ingázást és a két, a három, vagy a négyműszakos munkarendet. Pásztó Városi Önkormányzat a 12 férőhelyes városi bölcsődéjét megépítette, jelenleg a hatósági átadási procedúra van folyamatban.

Örömteli hogy az elmúlt két év, stagnáló mutatói után (2015-57 fő, 2016-53 fő), 2017-ben jelentős mértékben nőtt 78 fő, az élve született gyermekek száma.

Több kismama a gyermeknevelés időszakát különböző szakmai képzések megszerzésére is fordítja. Ez követendő példa, mert egy érettségi, diploma, számítástechnikai ismeret, idegen nyelvismeret, stb. megszerzése javítja az anyuka későbbi munka világába történő elhelyezkedési esélyeit, munkahelyére történő visszatérését.

Pásztó és térsége 2013-ban nyerte el a Szabad Vállalkozási Zóna címet, mely elősegítheti a helyi munkahelyek számának növekedését, illetve a meg lévők megtartását. Ezt használta ki több kisebb nagyobb vállalkozás, amikor fejlesztéseit Pásztón valósította meg.

Pásztó Városi Önkormányzat több olyan jelentős projekt megvalósításának előkészületeit végzi, amely jelentős mértékben növelhetik a helyben történő munkavégzést. Egyik közülük a 10 ha alapterületű Ipari terület kialakítása (526 M Ft) 100%-os külső forrás bevonásával.

A helyben történő női munkaerő foglalkoztatását a közfoglalkoztatási programok jelentős mértékben segítik. Az álláskereső nők közfoglalkoztatási területen történő elhelyezése a parkgondozás, a zöldség és kapás növények termesztése, valamint egyéb városi szolgáltatások, intézményekben történő munkavégzés területén biztosított.

Az oktatási, egészségügyi, önkormányzati, stb. területen igen sok nő (nagyobb arányú a nők) dolgozik. Az alábbiak példaként a Mikszáth Kálmán Líceum foglalkoztatási és beiskolázási adatait mutatják.

A Mikszáth Kálmán Líceum foglalkoztatási és beiskolázási adatai:

Nők foglalkoztatása:

Év	Pedagógus		Adminisztratív		Technikai	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2016/2017	14	31	1	6	3	9
2017/2018	14	33	1	6	2	8
2018/2019	14	33	0	6	3	10

Forrás: Líceum

Beiskolázás, továbbképzés:

Év	Pedagógus	
	férfi	nő
2016/2017	0	2
2017/2018	2	1
2018/2019	2	1

Forrás: Líceum

Látható, hogy a Líceumban az alkalmazható és a foglalkoztatott pedagógusok nemek közötti megoszlásánál a női munkaerő dominál. A beiskolázás és a továbbképzés területén egyenlő a nők és a férfiak aránya. Hátrányos megkülönböztetés a bérezésben nem merül fel sem a közalkalmazott nők, sem a közfoglalkoztatott nők körében.

Az intézmény vezetése a pedagógus családnyák esetében pozitív diszkriminációt alkalmaz akkor, amikor az órarend összeállítása során az első órákat számukra szabadon hagyja.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az esélyegyenlőségi program általános bemutatásánál nevesítésre kerül azok a szervezetek, intézmények, amelyek segítik a pásztói nők ez irányú tevékenységét. Ezek közül kiemelkedik **Nők Civilben Egyesület és a Kontakt Alapítvány.**

A Nők Civilben Egyesület rendezvényei, programjainak látogatottsága évekre lebontva (becsült érték)

2007 év	2008 év	2009 év	2010 év	2011 év	2012 év	2013 év	2014 év	2015 év	2016 év	2017 év	2018 év
4500 fő	4500 fő	4000 fő	800 fő	1000 fő	1000 fő	1100 fő	1000 fő	1400 fő	1500 fő	950 fő	1400 fő

Forrás: Egyesület

Együttműködő szervezetek:

Csécse Község Önkormányzata, Szurdokpüspöki Község Önkormányzat, Tar Község Önkormányzata, Nógrád Megyei Népművelők Egyesülete, Csécse Településéért Egyesület, Dél-Nógrádi Települések Pásztói Egyesülete, FABOGÁR Fafeldolgozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság, Pásztó és Vidéke Ipartestület, MÉDIABC Kft.

A civil közösségnek a közművelődés területén szervezett legfőbb programjai:

Családi és gyermek programsorozatok, kulturális rendezvények, jótékonyági rendezvények

Városi és megyei rendezvények keretében megvalósult projekt elemek:

Kultúrházak Éjjel Nappal, Zsigmond nap, Szőlő és Bor ünnepe, Költészet napja, Muzsikál az erdő, Közkincs Kerekasztal, Pásztói Karácsony

Közösséget erősítő, közösséget összekovácsló programok:

Rendszeres kirándulások,
Mozi- és színházlátogatások,
Közös bográcslások,
Több napos nyári együttlétek

Várható eredmények:

500 fő részesül képzésben, fejlesztésben és felkészítésben. 1.000 fő vehet igénybe segítő szolgáltatást.

A megvalósítás alatt lévő nagyprojektjük megvalósítása során 1.500 fő célcsoport tag közvetlen elérésére nyílik lehetőség képzéseken, műhelymunkákon, szemléletformáló eseményeken, rendezvényeken való részvétellel.

A Pásztói Járási Hivatal a város önkormányzatával és más támogatókkal közösen évről-évre nagyszikerű rendezvény a Foglalkoztatási Fórum, Oktatási Fórum, melyeken több száz résztvevő kaphat hasznos információt továbbtanulása, elhelyezkedése érdekében.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A 2001 és 2011-es népszámlálás alacsony iskolázott népesség adatait vizsgálva megállapítható, hogy a legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és annál idősebb népesség esetében a nők aránya 7,9%-ról, 5%-ra csökkent. Ez azt jelenti, hogy 2011-ben a nők közel 7%-a nem rendelkezett 8. osztályos végzettséggel.

Az előzőekben bemutatott és a képzésekben résztvevő nők több mint 70%-os részaránya mutatja az álláskereső nők alacsony vagy hiányos iskolai végzettségét.

Nagyon fontos, hogy a hátrányos helyzetű álláskereső nők képzési színvonala tovább emelkedjen, és azok egyre jobban közelítsenek a mai kor igényeihez igazodó munkáltatói elvárásokhoz. Ma már jól érzékelhető, hogy érettségi, szakmai végzettség, informatikai ismeretek nélkül az elhelyezkedés már szinte lehetetlen, vagy ha sikerül is, akkor ez rendkívül igen alacsony munkabér mellett történik. A képzés szükségessége a fiatalok mellett a középkorú vagy idősebb női álláskereső korosztályának is fontos, mert ők képezik az álláskeresőknél nagyobbik részét. Ők azok, akik a rendszerváltás, gazdasági válság óta kisebb mértékben tudtak elhelyezkedni, mivel a jelzett időszakban még segéd, vagy betanított munkát végeztek. Számukra az elsődleges munkaerő piacon elhelyezkedni ma is nehéz, mert a közelben lévő, nagy létszámot foglalkoztató gyárak technológiájának kezelése, és az előállított termékek minősége korszerű tudást igényelnek. Számukra továbbra is fenn kell tartani az általános iskola elvégzésének, az OKJ-s képzések megszerzésének, valamint a gimnáziumi érettségi elérésének esélyét. Ennek jövőbeni tervezése azért is fontos, mert a tervezett vállalati és ipari park fejlesztések meg fogják követelni a helyben lévő, képzett munkaerő meglétét.

Jelenleg az tapasztalható, hogy az alacsony iskolai végzettségű, középkorú, jó manuális készséggel rendelkező hölgyek a környező ipari területek gyáraiban, több műszakos munkarendben alacsony presztízsű, összeszerelő jellegű munkát végeznek.

A helyben történő női foglalkoztatás jelentős része az ipari területen, az EGLO Magyarország Kft.-hez, valamint a Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft.-hez kötődik. A két gyárban foglalkoztatott dolgozói létszám megközelíti az 1 000 főt!

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Sajnálatos tény, hogy hátrányos helyzetű megyénk és kistérségünk dolgozóinak munkabére jelentős mértékben elmarad az országos átlagtól. Az ingázás és a munkanélküliség is hasonló magas arányt mutat a városban és a térségben is. Így a dolgozók örülnek annak, hogy kevesebb bérért helyben, vagy lakhelyéhez közel tudnak elhelyezkedni. Ez nem csak a megyében, a járásban, hanem városunkban is tapasztalható.

Hátrányos megkülönböztetés a mélyszegénységben élő-és roma nők esetében volt tapasztalható, elsősorban az elsődleges munkaerő piaci szektorban.

Ha egyre csökkenő mértékben is, de még mindig előfordul, hogy a nem kellő gazdasági, lakhatási, szociális körülmények között élő emberek kiválasztásánál hátrányt szenvednek az egyébként is hátránnyal küzdő nők. Ez sok esetben egyet jelent a családokat is érintő hátrányok fennmaradásával, sőt azok növekedésével. Ugyan is, ha az anya nem tud elhelyezkedni az elsődleges munkaerő piacon, akkor nem jut bérhez, és jobb esetben a közfoglalkoztatottként kap munkát. Ez viszont több tíz ezer forint bérkülönbözetet jelent havonta. A közfoglalkoztatás területén jóval több nő dolgozik, mint férfi. Az alacsony pozíciójú munkakörökben főleg a betanulási időszakban általában minimálbért fizetnek a munkáltatók.

A termelés, szolgáltatás és kereskedelem területén dolgozó nők egy része minimálbért keres, vagy csak kisebb mértékű, úgynevezett összehasonlító bért kap. Vagyis a munkáltatók figyelik a konkurensok bérezését és ahhoz igazítják saját bérezési rendszerüket is. Pásztón a közép-és nagyvállalat esetében ettől eltérített, magasabb kereseti lehetőségek tapasztalhatók.

Az állami szektorban foglalkoztatott nők esetében (kórház, iskolák, óvodák, intézmények, önkormányzat, stb.) a bérezés az előírtaknak megfelelően van megállapítva.

Tény, hogy több olyan alacsony képzettségű és beosztású női dolgozó kap még mindig alacsony bért, akik akár már 20, 30 vagy akár 40 évet is ledolgoztak. Ezek azok a szakterületek ahol a női dolgozók részaránya sokkal magasabb, mint a férfiaké.

Öt-tíz évvel ezelőtt az elsődleges munkaerő piacon a férfiak által vállalt túlmunka, jelentős mértékben meghaladta a nők által vállalt mennyiséget. Az elmúlt években ez folyamatosan csökkent és a nagyobb vállalkozásoktól kapott információk alapján ma már a nők is egyre több túlmunkát vállalnak. Valószínűsíthető, hogy az alacsony színvonalú bérezésüket ezzel tudják elfogadható mértékűre növelni. Ez természetesen a család és a gyermekekre fordított idő rovására megy.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munkaképes korú, munkavégzésre alkalmas nők munkaerő piaci elhelyezkedését nagyban befolyásolja a városban működő gyermekek ellátásával kapcsolatos szolgáltatások megléte és színvonala. Pásztó önkormányzata 1995-ben szüntette meg bölcsődéjének működtetését. Ebben az időszakban a város lakónépessége 10.000 fő fölött volt, így az ellátás kötelező önkormányzati feladatként jelentkezett. A bölcsőde újraindítását több esetben kezdeményezték a szülők, de annak fenntartására az önkormányzat, forrást nem tudott biztosítani. A bölcsődés

korú gyermekek száma 2012-ben 60 fő körül volt, 2015-ben 30-40 főre csökkent, mely ma 20-25 fő körüli nagyságra becsülhető.

Ezek közül többen főállású anyák, többen nagyszülőknél tudják elhelyezni gyermeküket, többen pedig a működő privát bölcsődét veszik igénybe. Természetesen vannak olyan anyukák, akik második gyermekük nevelése mellett tudják biztosítani a bölcsődés korú kisgyermek ellátását is. Ezt támogatja a kormányzat gyermekvállalással, családalapítással kapcsolatos rendszere.

A városban a Círóka Bölcsőde működik privát, nonprofit kezdeményezésként és ma már 14 gyermek elhelyezését teszi lehetővé. Működését az előzőekben leírtak szerint Pásztó Városi Önkormányzat jelentős anyagi forrással segíti.

A városi 12 férőhelyes új, a mai kor követelményeinek is magasan megfelelő színvonalú intézmény hamarosan megnyitja kapuját. A 100 M Ft nagyságú összeg 100%-ban Kormányzati és EU-s forrásból lett biztosítva, önerő biztosítása nélkül.

A városban működő állami és egyházi óvodák biztosítani tudják a szükséges gyermeklétszám elhelyezését nem csak városunkból, hanem a környező települések egy részéről is. A város több vállalkozása, intézménye és szolgáltatója veszi figyelembe a kisgyermekes munkavállalójának igényeit, amikor különböző kedvezmények biztosításával támogatja a dolgozó nők munkavégzését.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	5	260	122
2013	4	262	114
2014	4	269	119
2015	4	na	126
2016	4	na	122
2017	3	na	116

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Jelenleg 4 védőnő látja el az 5 fős státuszra meghatározott feladatokat. A hiányzó védőnői pozíció ellátását helyettesítéssel oldják meg a szakemberek.

A 0-3 éves korú gyermekek száma 2012-2014 között 6-al növekedett. Jelenleg nem áll rendelkezésre adat az ebbe a korosztályba tartozó gyermekekről. A 0-2 éves gyermekek 2016-ban 184-en voltak Pásztón. A szakemberek Pásztón 250 fő fölé becsülik jelenlegi számukat.

A városban a gyermekek és az anyák védelmét szolgáló védőnői hálózat a törvényi előírásoknak megfelelően működik. A védőnők a város területét felosztva tartják a kapcsolatot az érintett kismamákkal és anyukákkal. Általánosságban megállapítható, hogy a születendő, vagy megszületett gyermekek megfelelő körülmények közé tervezettek, illetve megfelelő körülmények között élnek. Sajnos az is több esetben tapasztalható, hogy több csecsemő csak a minimális feltételeket, családi, érzelmi kötelékeket- és biztonságot kapja meg. A védőnők őket és családjukat kiemelt figyelemmel kísérik. Nagyon fontos hogy a városban élő gyermekek a lehető legjobb színvonalú szolgáltatásban részesüljenek. Ehhez járul hozzá a családtervezést, gyermekvállalást segítő védőnői szolgálat, amely jelenleg 4 betöltött álláshelyet jelent.

A csecsemők és a kisgyermek a városban megfelelő színvonalú - az elmúlt években fejlődő - egészségügyi és egyéb szolgáltatást vehetnek igénybe. A család és nővédelmi gondozást a védőnők mellett nővérek, orvosok, egyéb szakemberek és civil szervezetek is segítik.

A Gyermekjóléti Szolgálat és az egyéb tanácsadók tartanak kapcsolatot az anyával-apával és a családdal. E területhez kapcsolódó egyéb szolgáltatások tekintetében változás nem történt.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak a társadalom szinte minden szegmenséhez köthető, de talán a legdrasztikusabb esetek mégis a megélhetési gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű társadalmi rétegnél tapasztalhatók. A nőket ért erőszakot az elmúlt években elfogadott jogszabályok nagyon szigorúan büntetik és a különböző szankciók is jelentős visszatartó hatásúak más hasonló problémával küzdő családok esetében.

A zaklatás és a szexuális zaklatás, valamint a családon belüli erőszak miatt történő bejelentések száma a szakemberek szerint még mindig alul marad a ténylegesen megtörtént esetekhez képest.

Fontos a fiatalok, nők jogainak megismertetése, az esetleges problémák elkerülésének ismeretése és az ehhez kapcsolódó információ átadás.

A polgároknak ismerniük kell a témához kapcsolódó megelőzés és elkerülés lehetőségét annak érdekében, hogy az egyre szigorodó büntetéseket elkerüljék.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Pásztó Városi Önkormányzat 2015. december 31-én megszüntette a 12 férőhelyes Családok Átmeneti Otthonát. Más anyaotthon Salgótarjánban működik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Megállapítható, hogy a nők társadalomban betöltött szerepe egyre nagyobb hangsúlyt kap. Városunk intézményeiben és a városban működő vállalkozásoknál is egyre több vezető beosztású nővel találkozunk. Ez azért is jó, mert a nagyobb létszámú női beosztottak problémáját, a női vezető jobban át tudja érezni, így annak megoldását is hatékonyabban tudja kezelni, mint egy férfi vezető.

A városi Képviselő-testületének 2011-től folyamatosan van nő képviselő tagja. Örömteli hogy Pásztói Járás Bíróság vezetője is nő, és a Nógrád Megyei Közgyűlésben is van pásztói női képviselő.

Számos társadalmi szervezet, egyesület vezetője nő, akik igen nagy aktivitást mutatnak a különböző rendezvényeken való részvételben és emellett önálló programok is szerveznek. Közöttük találhatjuk azon vezetőket és aktivistákat is, akik évente több esetben is segítséget nyújtanak a hátrányos helyzetű nőknek, gyermekeknek és családoknak. A városi civil- és egyházi szervezetek több esetben élelmiszert, ruhát, bútort és egyéb használati tárgyakat biztosítottak az arra rászorulóknak. Munkájukat több esetben a város és a megye kitüntetések adományozásával ismerte el.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közeletben

év	Képviselőtestület tagja		Járásbíróság vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2010	14	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2011	7	2	n.a	n.a	n.a	n.a
2012	7	2	n.a	n.a	n.a	n.a
2013	7	2	n.a	n.a	n.a	n.a
2014	8	1	n.a	1	n.a	1
2015	8	1	n.a	1	0	1
2016	8	1	n.a	1	0	1
2017	8	1	n.a	1	0	1
2018	8	1	n.a	1	0	1

Forrás: Helyi önkormányzat

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fentiekben jelzett eredmények mellett meg kell állapítani, hogy a hátrányos helyzetű nők kiszolgáltatottságuk, rászorultságuk, információ hiányuk és egyéb okok miatt nem tudnak olyan szinten bekapcsolódni a város civil életébe, mint azt az őket érintő problémák sokszor igényelnék.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkába állás, vagy az oda való visszatérés nehezített az iskolai végzettség, a gyermek felügyelet hiánya és az ingázás miatt.	Humán erőforrás emelése, családbarát munkahelyek létrehozásának támogatása, bölcsőde működtetése, generációkat összehozó civil önkéntes programok támogatása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Pásztó város lakónépessége évről-évre folyamatosan csökken és a csökkenés éves átlaga 60-70 fő. A város 2017-ben nyilvántartott lakóinak száma 9 089 fő volt. Az állandó lakónépesség korcsoportonkénti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy 2013-ban a férfiak száma 0,5 %-kal növekedett. Az állandó népességnél a nők aránya 2016-ban 4,2%-al volt nagyobb, mint a 4 371 fős férfiaké. A város 65 év feletti állandó lakosainak száma az elmúlt 14 évben (2001-2014) 1482 főről, 1760 főre emelkedett, amely 278 fős időskori lakos növekedést jelent. Ezzel szemben a 0-14 éves korú állandó lakosok száma - az előzőekben vizsgált időszakban - 1709 főről, 1103 főre csökkent, mely 606 fős gyermeklétszám csökkenést jelent. A 2016-os adatokat már több mint 58%-os női létszámnövekedést mutat a 65 év feletti korosztálynál.

Ebben az időszakban az előzőekben bemutatott statisztikai adatokat alapul véve, a város öregedési indexe közel 160%-os. Ez azt jelenti, hogy minden egyes 14 éves kor alatti gyermekre 1,6 öreg korú (65 év feletti) lakos jut.

Megállapítható, hogy a városban az öregek jelentős arányban és számban élnek és rájuk a továbbiakban is megkülönböztetett figyelemmel kell lenni. Továbbra is valós veszély a kisvárosi környezetben, sokszor önálló családi házakban élő idősök elmagányosodása és felügyeletük hiánya.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők esetében megállapítható hogy a férfiaknál jelentős fogyás, a nők esetében pedig minimális fogyás tapasztalható 2012-2017 között. A nyugdíjellátást közel 750-nél több veszi igénybe, mint férfi.

Pásztó valamivel több, mint 9000 fős összlakosságából, 2017-ben több mint 6200 fő az aktív korú lakosok száma (15-64 év), melyhez közel 2650 nyugdíjas korú lakos kapcsolódik. E tendencia változása nem is várható, mert a nők 40 éves munkaviszonyához kapcsolódó nyugdíjba vonulási lehetősége, további nyugdíjas létszámnövekedést fog eredményezni.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

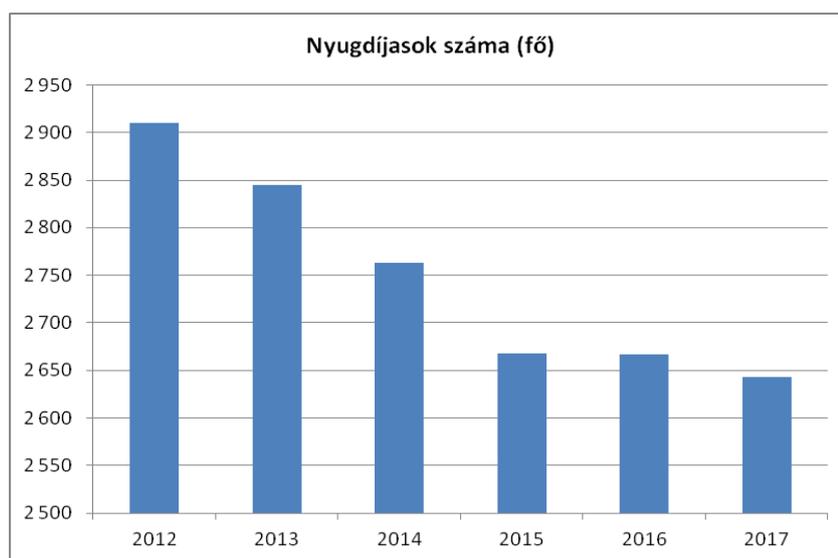
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	1 107	1 803	2 910
2013	1 050	1 795	2 845
2014	1 008	1 755	2 763
2015	961	1 707	2 668
2016	959	1 708	2 667
2017	949	1 694	2 643

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az anyagban már több esetben tettünk említést a megyei, járási, és városi bérek országos átlagtól való jelentős lemaradásáról. Ezek szoros összefüggésben vannak a nyugellátás összegével is, mely szintén jóval alacsonyabb, mint az országos átlag.

A város nyugdíjasainak nagyobb része az iparban, mezőgazdaságban és a város ellátó rendszerében dolgozott. Nyugdíjuk ehhez mérten alacsony. Ettől eltérő, vagy kimagasló nyugdíj a kohászatban, a bányában és az üvegyártásban dolgozó, nyugdíjas korú lakosoknál tapasztalható. Az öregségi, özvegyi és egyéb ellátások csak részben biztosítják a nyugdíjasok elfogadható színvonalú megélhetéséhez szükséges anyagi háttérrel.

A rezsicsökkentés mellett a nyugdíjához képest még mindig magas a lakások, családi házak fenntartásához, működtetéséhez kapcsolódó költség és az élelmiszerek ára is. Egyre ritkább a ház körüli kiskertek konyhakertként való megművelése, mivel az ezzel kapcsolatos bekerülési költségek, és a kiszámíthatatlan időjárás nem segíti ezek gazdaságos működését.

A rehabilitációs járulék, az özvegyi ellátás, vagy a baleseti nyugdíj nagyon sok esetben megélhetési problémákat okoz az érintetteknek. A halmozottan hátrányos helyzetű idősök sok esetben ebből a kategóriából kerülnek ki.

Egyre gyakrabban lehet találkozni a városban az egyedül élő idős nővel, akiknek a lakás, családi ház fenntartása, karbantartása és a kert ápolása, művelése jelentős fizikai és anyagi terhet jelent. Őket sok esetben a szomszédok, rokonok és barátok segítik.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idős korosztály (60-64 éves) száma 2013-ban 676 fő volt, mely 2016 végére 746 főre növekedett. Ebből a nők 2013-ban 376 fővel, de 2017-re már 424 fővel képviseltették magukat. A 65 év felettiek száma 2016-ban 1815 fő volt, melyből 1146 nő volt!

Jelenleg a munkaerőpiacon ez a legveszélyeztetettebb korosztály. Ha valaki ilyen idős korban álláskeresővé válik nagyon nehéz szakmájában, azonos bérszínvonalon helyben, vagy a közelben elhelyezkedni, mint amelyben dolgozott. Igaz hogy több dolgozó a szomszéd városokban, vagy Budapesten jóval magasabb fizetésért tudtak elhelyezkedni. Meg kell állapítani, hogy ők alkotják az álláskeresők szűkebb részét. A 61 év feletti korosztály esetében a nyilvántartott álláskeresők száma 2013-ig 5-10 fő között mozgott, mely 2014-ben 17 főre nőtt. A jelenlegi statisztika nem biztosít csak 59 év feletti regisztrált munkanélküli adatot, mely 2017 végére 55 fő volt.

Az 56-60 év közötti nyilvántartott álláskeresők száma 2013-2014 között 46 főre, azaz a 2012-es mutató felére csökkent. Az 51-55 éves álláskeresők esetében hasonló pozitív mutató váltás következett be, mivel jelenleg csak 34 fő a nyilvántartottak száma. Az új 55-59 éves korosztály munkanélküliségi mutatója - hasonlóan a 50-54 éves korosztályhoz – drasztikusan, közel 65%-os mértékben csökkent.

A munkaerőpiacon az idős korosztály szinte mindent megtesz annak érdekében, hogy munkahelyét megtartsa és családjának a vidéki életszínvonalhoz alkalmazkodó szerény anyagi hátteret biztosítson. Többek között ők azok, akik felelősségteljes munkavégzése az átlagot meghaladja, rugalmasak a túlórák és sokszor a munkakörhöz nem kapcsolódó feladatok ellátásában is. Többször lehet találkozni azzal, hogy a kapcsolódó termelési tevékenység mellett különböző egyéb előkészítő, koordinációs, stb. feladatokat is ellátnak. Az sem ritka hogy az új technológiák megtanulását is támogatják, vagy éppen az anyagmozgató gépek működtetéséhez szükséges tanfolyamokat végzik el.

Mindezek mellett az is látható, hogy a helyi szűkös munkaerő felvevő piac miatt sok idős dolgozó vállalja a napi ingázást, vagy éppen a külföldi munkavégzést is.

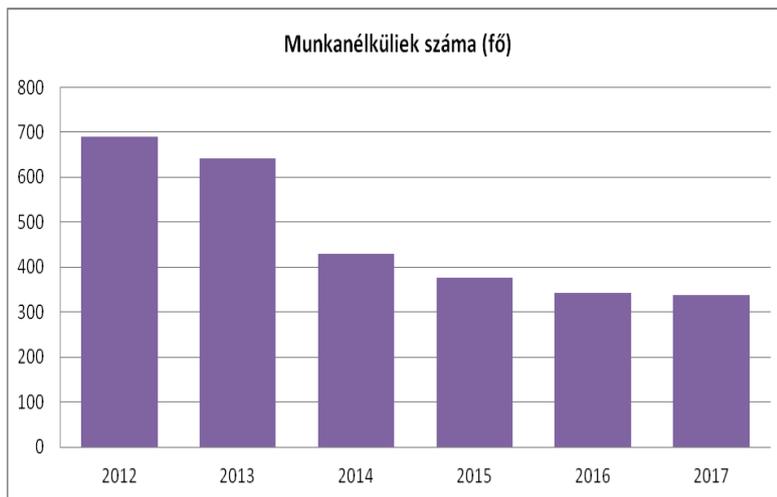
Több termelő üzem, kereskedő-és szolgáltató egység a kapcsolódó jogszabályok figyelembe vétele mellett szívesen veszi igénybe a nyugdíjas dolgozók munkáját. Az elmúlt években történt időszakos foglalkoztatáshoz kötődő szigorítások a nyugdíjasokra vonatkozó foglalkoztatást is átláthatóbbá tették.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	691	103	15%	191	40	21%
2013	642	107	17%	232	41	18%
2014	429	80	19%	66	29	44%
2015	376	91	24%	71	33	46%
2016	342	92	27%	99	53	54%
2017	337	88	26%	104	60	58%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

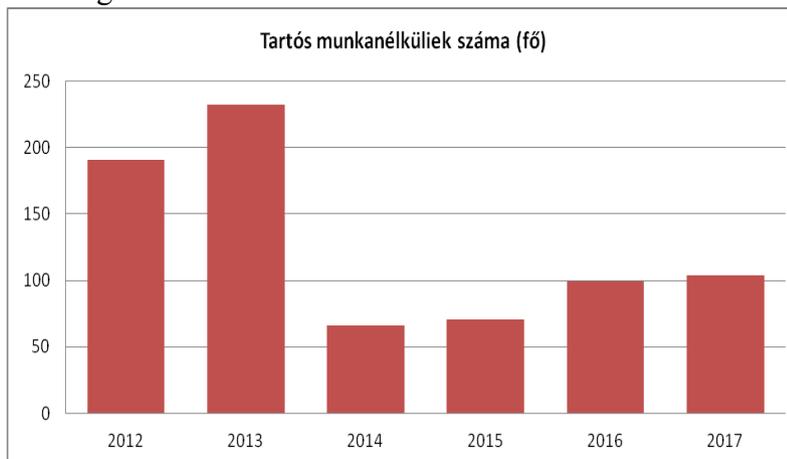
Az idős korosztály (60-64 éves) száma 2013-ban 676 fő volt, melyből a nők 376 fővel képviselték magukat. Jelenleg a munkaerőpiacon ez a legveszélyeztetettebb korosztály. Ha valaki ilyen idős korban álláskeresővé válik nagyon nehéz szakmájában, azonos bérszínvonalon helyben, vagy a közelben elhelyezkedni, mint amelyben dolgozott. Igaz hogy több dolgozó a szomszéd városokban, vagy Budapesten jóval magasabb fizetésért tudod elhelyezkedni, de ők alkotják az álláskeresők szűkebb részét. A 61 év feletti korosztály esetében a nyilvántartott álláskeresők száma 2013-ig 5-10 fő között mozgott, mely sajnos 2014-ben 17 főre emelkedett. Az 56-60 év közötti nyilvántartott álláskeresők száma 2013-2014 között 46 főre, azaz a 2012-es mutató felére csökkent. Az 51-55 éves álláskeresők esetében hasonló pozitív mutató váltás következett be, mivel jelenleg csak 34 fő a nyilvántartottak száma.

Forrás: Helyi adat

A munkaerőpiacon az idős korosztály szinte mindent megtesz annak érdekében, hogy munkahelyét megtartsa és családjának a vidéki életszínvonalhoz alkalmazkodó szerény anyagi hátteret biztosítson. Többek között ők azok, akik felelősségteljes munkavégzése az átlagot meghaladja, rugalmasak a túlórák és sokszor a munkakörhöz nem kapcsolódó feladatok ellátásában is.

Többször lehet találkozni azzal, hogy a kapcsolódó termelési tevékenység mellett különböző egyéb előkészítő, koordinációs, stb. feladatokat is ellátnak. Az sem ritka hogy az új technológiák megtanulását is támogatják, vagy éppen az anyagmozgató gépek működtetéséhez szükséges tanfolyamokat végzik el.

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Mindezek mellett az is látható, hogy a helyi szűkös munkaerő felvevő piac miatt sok idős dolgozó vállalja a napi ingázást, vagy éppen a külföldi munkavégzést is.

Több termelő üzem, kereskedő-és szolgáltató egység a kapcsolódó jogszabályok figyelembe vétele mellett szívesen veszi igénybe a nyugdíjas dolgozók munkáját. Az elmúlt években történt időszakos foglalkoztatáshoz kötődő szigorítások a nyugdíjasokra vonatkozó foglalkoztatást is átláthatóbbá tették.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Pásztó Városi Önkormányzat és az intézményeinek (EGYMI, óvodák, iskolák, kollégium, stb.) vezetői figyelemmel kísérik az időskorú dolgozók tevékenységét. Hasonló együttműködés látható az állami egészségügyi intézményekben is.

Ez például azt jelenti, hogy az idősebb dolgozók esetében a jogszabályok által rögzített kedvezményeket, megkülönböztetéseket biztosítják (például 60 év felett korlátozottan küldik oktatásra, képzésre az érintetteket). Ennek ellenkezője is igaz, amikor például az egészségügyben több olyan nyugdíjas szakembert kell foglalkoztatni, akik biztosítják a lakosság, gyermekek szükséges ellátását.

Az is tapasztalható, hogy különböző beruházásoknál, fejlesztéseknél és egyéb területen, a nagy tapasztalattal rendelkező nyugdíjas szakember megbízásos jogviszonyba történő visszafoglalkoztatására kerül sor.

Az 50 órás közösségi szolgálat elvégzésére, sok középiskolás válassza az idős emberekkel kapcsolatos tevékenységet. Segítséget nyújtanak az idős embereknek, betegeket látogatnak és részt vesznek az Öregek Napközi Otthonában végzett munkában.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősebb korosztály kiszolgáltatottsága tovább nőtt nem csak városunkban, hanem az országban is. A jogszabályi háttér, a szakszervezeti képviselő és egyéb támogatások gyengülése növelte az idősebb munkaképes korú lakosság létbizonytalanságát.

A nyugdíjkorhatár folyamatos növelése egyre jobban kitolja az idősök munkavégzési kötelezettségét. Ezért néhány esetben ezzel a munkáltatók vissza is élnek. Tudják, hogy az elsődleges munkaerő piacon az időskorú munkavállalónak újra elhelyezkedni nagyon nehéz. Ez elsősorban a bérezésben és az egyéb juttatások alacsony színvonalában mutatkozik meg.

Továbbra is az tapasztalható, hogy a középkorú és az idős dolgozói réteg egy része a környező városokban és Budapest agglomerációjában található ipari-, kereskedelmi, stb. üzemekbe-egységekbe ingáznak. Az ott betöltött álláshelyek nagyobb része inkább a monoton munkavégzéshez köthető, melyet 2-3-4 műszakban végeznek.

Az idősebb korosztály kiszolgáltatottsága tovább nőtt nem csak városunkban, hanem az országban is. A jogszabályi háttér, a szakszervezeti képviselő és egyéb támogatások gyengülése növelte az idősebb munkaképes korú lakosság létbizonytalanságát.

A nyugdíjkorhatár folyamatos növelése egyre jobban kitolja az idősök munkavégzési kötelezettségét. Ezért néhány esetben ezzel a munkáltatók vissza is élnek. Tudják, hogy az elsődleges munkaerő piacon az időskorú munkavállalónak újra elhelyezkedni nagyon nehéz. Ez elsősorban a bérezésben és az egyéb juttatások alacsony színvonalában mutatkozik meg.

Továbbra is az tapasztalható, hogy a középkorú és az idős dolgozói réteg egy része a környező városokban és Budapest agglomerációjában található ipari-, kereskedelmi, stb. üzemekbe-egységekbe ingáznak. Az ott betöltött álláshelyek nagyobb része inkább a monoton munkavégzéshez köthető, melyet 2-3-4 műszakban végeznek.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az elmúlt 10 évben több egészségügyi intézményfejlesztés történt az önkormányzat intézményei és a kórház területén. Ezek részletesen bemutatásra kerültek az előzőekben. Ezen fejlesztések mára a város jó színvonalú és gazdaságos üzemeltetésű egészségügyi ellátását eredményezték. Sajnos a több szakágazatú kórház működtetése továbbra is hiányzik, ezért a lakosság ezen szolgáltatásokat Salgótarjánban, vagy más helyen tudja igénybe venni.

Városunk szociális feladatellátáshoz kötődő intézményei továbbra is kiszámítható módon és jó színvonalon működnek. Mindezek hozzájárulnak az időskorú lakosság általános és speciális egészségügyi- és szociális igényeinek kielégítéséhez.

A Margit Kórház Pásztó rehabilitációs és krónikus osztályai, valamint az önkormányzat Idősek Átmeneti Otthona sok rászoruló beteg személy elhelyezését és ellátását biztosítja jó színvonalon. Ezen intézmények jól megközelíthetőek, akadálymentesek és jó színvonalúak.

A betegségek megelőzése érdekében az önkormányzat és a kórház több nagy rendezvény idején is együttműködik a különböző szűrővizsgálatok megvalósításában (vérnyomásmérés, cukorszint mérés, tanácsadás).

A városban helyi közlekedés nincs. A lakosság a távolsági buszközlekedést használja a városban, illetve a városrészekben is. Az idősek, betegek személyszállításához sok esetben a Területi Gondozási Központ szakemberei járulnak hozzá.

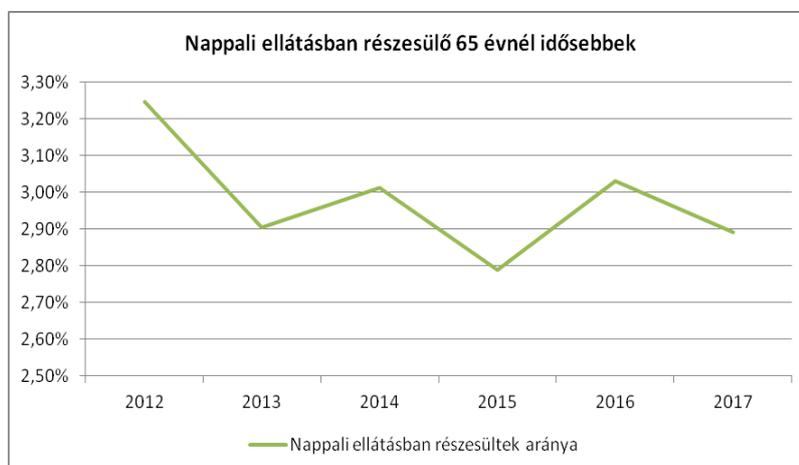
A város idős lakosságának egy része igénybe veszi az Öregek Napközi Otthona, a Művelődési Központ és egyéb intézmények által biztosított közösségi színtereket és segítő szolgáltatásokat.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	1 695	55	3,24%
2013	1 721	50	2,91%
2014	1 760	53	3,01%
2015	1 793	50	2,79%
2016	1 815	55	3,03%
2017	1 798	52	2,89%

Forrás: TeIR,

A városban a Pásztói Gondozási Központ működteti az idősek ellátását szolgáló szervezeteket, köztük az Idősek Otthonát is. A jelenleg 52 férőhelyes intézmény megnyitása óta jó színvonalú állandó bentlakást biztosít a város és a környék idős embereinek. Megállapítható, hogy ennél jóval nagyobb befogadó képességű állandó bentlakást nyújtó otthon is nagymértékű kapacitással működhetne. Az igénylők száma folyamatosan 20 fölötti.

**6.3.2. számú táblázat - Időskorúak
járadékában részesítettek átlagos
száma**

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	na
2013	1
2014	2
2015	3
2016	2
2017	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Pásztó Városi Önkormányzat a művelődési központ, könyvtár és a múzeum működtetésével biztosítja a lakosság, így az idősek kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférését. Ezt segíti a zeneiskola és egyéb civil szervezetek szakemberei, akik több városi rendezvényen segítik a hagyományok megőrzését és a helyi identitástudat erősítését.

Néhány tradicionális városi rendezvény:

- Szőlő és Bor Ünnep - Szüreti felvonulás
- Zsigmond Nap
- Városrészi fesztiválok (Hasznos, Mátrakeresztes)

A pásztói múzeum által kezelt közgyűjtemények (Nógrád Megyei Természettudományi Gyűjtemény, Képzőművészeti Gyűjtemény, Várostarténeti Gyűjtemény, Rajeczky hagyaték, Gaál István hagyaték) összesen 19 688 tételt tartalmaznak.

2008 és 2011 között két TÁMOP és egy TIOP pályázatot vitt végbe a múzeum. Ennek köszönhetően megteremtődtek a feltételei az iskolai oktatást segítő programoknak és méltó elhelyezést nyert a természettudományi gyűjtemény is. Ennek köszönhetően évente legalább 100 múzeumi foglalkozást tartunk óvodásoktól egyetemistákig.

Az intézményben európai szinten is jegyzett tudományos kutatómunka folyik a gerinces őslénytan területén.

Rendszeres résztvevői az országos rendezvényeknek (Miskolci Nemzetközi Ásványfesztivál, Múzeumok Majálisa, Földtudományos Forratag), ahol természettudományos játszótérünk kedveli a közönség.

Látogatottsági adatok (hagyományos értelemben vett múzeumlátogatók, rendezvények fizető és ingyenes látogatói, múzeumpedagógiai foglalkozások résztvevői) mind összesen. A tapasztalat azt mutatja, hogy a teljes látogatók több mint fele idős ember.

Pásztó nem rendelkezik mozival és a legközelebbi mozi is 25 km-re érhető el. Az elmúlt években a művelődési ház előadótermének felújítása lehetőséget biztosít színházi előadások megtartására. Más városi rendezvények is itt kerülnek megszervezésre, mert egyedül itt van 300 fő befogadására alkalmas közösségi tér. A művelődési ház és könyvtár továbbra is ki tudja elégíteni az érdeklődők igényeit.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Év	Mozi-előadás látogatása	Színház-előadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallás-gyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	fő	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2013	0	10	14 369	48	45	60	15
2014	0	8	14 378	35	52	60	16
2015	0	9	16 028	43	58	60	13
2016	0	11	16 221	42	63	60	19
2017	5	14	18 900	54	67	60	17

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Pásztó Város Önkormányzata időszakonként színházi előadásokat szervez a városlakóknak, amelyet magas nézettség jellemez. Erre felbuzdulva indította el 2018-ban az önálló városi színház létrehozását. A szintársulat kialakult, a vezetés bemutatta céljait a Képviselő-testületnek. A művelődési ház színpadján a szükséges minimális átalakításokat elvégezték, annak érdekében, hogy a színházi előadások élvezhetőbbek legyenek.

c) idősek informatikai jártassága

Az elmúlt években több Európai Unió pályázat megvalósítása segítette a számítástechnikai és informatikai jártasság megerősítését. A líceum tanulói több esetben segítik az internet, skype ismeretek megszerzését, működtetését. A könyvtár folyamatosan biztosítja a számítógépekhez való ingyenes hozzáférést és az ott dolgozók segítik az információk megszerzését, vagy a kapcsolatteremtést.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

Év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	Fő	Fő	%	Fő	%
2013	17	17	100,0%	17	100,0%
2014	700	700	100,0%	700	100,0%
2015	28	14	50,0%	14	50,0%
2016	4	4	100,0%	4	100,0%
2017	7	3	42,9%	2	28,6%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időskorú lakosság sajátos igényeinek kielégítését, nagyobb részben a Területi Gondozási Központ (idősek otthona, házi gondozás, szociális étkeztetés, idősek klubja, nyugdíjas klub) a Margit Kórház biztosítja. Ezen intézmények a kötelező szolgáltatások mellett több esetben az érintett, bentlakó idős személy névnapját, születésnapját is megszervezik, a szinte kötelező húsvéti, karácsonyi és egyéb rendezvények megünneplésén túl.

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen	
év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2018.	
Farsang	évi 1 alkalom
Nőnap	évi 1 alkalom
Húsvét	évi 1 alkalom
Kultúra napja	évi 1 alkalom
Életet az éveknek	évi 1 alkalom
Könyvbemutatók	évi 2-4 alkalom
Színház	alkalmanként
Augusztus 20.-a	évi 1 alkalom
Városrészi Napok	évi 2 alkalom
Informatikai képzés	-
Idősek napja	évi 1 alkalom
Szüreti felvonulás	évi 1 alkalom
Szervezett intézményi kirándulások	évi 1-2 alkalom

Forrás: Helyi adatok

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	72 752	2	1
2013	1	72 460	2	2
2014	1	72 284	2	3
2015	1	71 843	2	4
2016	1	67 823	2	6
2017	1	na	2	

Forrás: TEIR

Örömteli az a tény, hogy a közösségekben nap, mint nap együttlévő emberek sokkal könnyebben motiválhatóak különféle rendezvényeken, programokon való részvételre. Sok esetben igen komoly energiákat fektetnek az előadásokon bemutatott dalok, táncok, versek megtanulására, melyet többször kis közösségük tagjainak is előadnak.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek elmagányosodása	Egyének-csoportok fejlesztése, közösségi, generációkat összehozó önkormányzati, intézményi, civil önkéntes programok, rendezvények szervezése .
Az időskorúak száma nő, munkaerő-piaci reprezentáltságuk az idő előre haladtával csökken (55 év fölött egyre inkább)	Az aktivitás megőrzését segítő programok, felnőttképzés, részmunkaidős, rugalmas munkaidős foglalkoztatás.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Pásztó város a megyei átlagnál előnyösebb helyzetben van a fogyatékkal élő, vagy csökkent munkaképességű személyek foglalkoztatását illetően.

A járás legnagyobb rehabilitált munkaerőt foglalkoztató vállalkozása a Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft. A budapesti székhelyű könnyűipari vállalat (illetve jogelődjei) a pásztói telephelyet, több mint 50 éve működtetik. A pásztói üzem a vizsgált időszakban folyamatosan tudta tartani a 140 fő körüli dolgozói létszámát, melyből közel 65% megváltozott munkaképességű személy. Itt dolgozik a város és környékben élő megváltozott munkaképességű (rehabilitált, rokkant nyugdíjas) személyek egy jelentős része. A Kft. pásztói gyárában dolgozók közel 10 éve a nagy gondosságot és precizitást igénylő, finom bőrtermékeket készítenek a világ számos részére (világmarkák). A gazdasági társaság mai is várja a megváltozott munkaképességű személyeket varrodai tevékenységre, vagy azzal összefüggő munkafolyamatok ellátására.

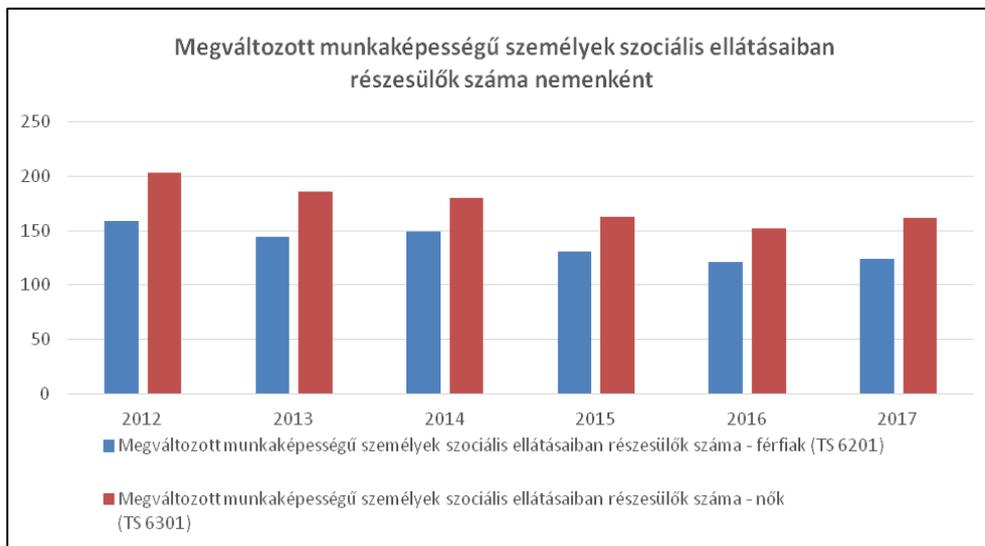
Az EGLO Magyarország Kft. a város legnagyobb foglalkoztatója, ahol több tucat hátrányos helyzetű és csökkent munkaképességű személy is dolgozik.

Pásztó Járási Foglalkoztatási Osztály számos pályázattal, támogatással ösztönzi a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatását az elsődleges munkaerőpiacon. A közfoglalkoztatásban fogyatékkal élő, vagy csökkent munkaképességű személy csak egy-két munkahelyen dolgozik. A 2012-es adatokat figyelembe véve az tapasztalható, hogy a városban jelenleg 110-120 fogyatékkal élő és rehabilitált munkaerő foglalkoztatása megoldott.

Meg kell állapítani, hogy a pozitív változások ellenére a megváltozott munkaképességű személyek keresete sokszor elmarad az ép dolgozókéétól. Ezzel szemben a reális teljesítménybérezés és az egyéb juttatások megfelelően motiválják az érintetteket. Nagyon örülnek annak, hogy megfelelő munkakörülmények között, közösségben élhetik munkanapjaikat. A vállalkozások által szervezett kirándulások, programok, közösségépítő tevékenységek segítik a dolgozók céghez történő elkötelezettségét és motiváltságukat is.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	159	203
2013	144	186
2014	149	180
2015	131	163
2016	121	152
2017	124	162

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátását vizsgálva látható, hogy 2012-2017 között, mint a nők, mint pedig a férfiak száma is csökkent. Arányuk közel azonos 2015 és 2017 között.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásával kapcsolatos megkülönböztetésre vonatkozóan nincs adat. Néhány információból azt a következtetést lehet levonni, hogy a fogyatékkal élő dolgozók esetében is előny az érettségi, vagy a szakmai képesítés.

Néhány esetben felsőfokú végzettséggel rendelkező fogyatékkal élő személy foglalkoztatása is tapasztalható (pl: Járási Hivatal). A hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő személyeket foglalkoztató cégvezetők többségében elégedettek dolgozóik munkájával. A technológiai korszerűsítéseknél, gépvásárlásoknál is figyelembe veszik a hátrányos helyzetű dolgozók javaslatait és igényeit.

A foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk. A foglalkoztatók ügyelnek arra, hogy a munkavégzéshez, pihenéshez, szociális ellátásokhoz kapcsolódó feltételeket minden esetben biztosítsák a rászorulóknak részére.

A fogyatékkal élők, azon belül is az anyukák, megkülönböztetett figyelmet kapnak a munkaidő megállapítása, illetve a munkarend kialakítása terén is. A vezetéssel együtt döntenek el, a munkakezdést és a foglalkoztatás idejét is. Sok munkáltató hozzájárul ahhoz, hogy az ilyen kategóriába tartozó dolgozóik 4-6 órában végezzék el munkájukat (pl.: a Kézmű Kft.).

Ezekon túlmenően több üzemben, intézményben hiányoznak a fogyatékkal élő személyek közlekedését és tájékozódását elősegítő infrastrukturális elemek. Ezek folyamatos pótlása szükséges.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A helyzetelemzés bemutatta, hogy Pásztó lakossági létszámához mérten jó színvonalú szociális ellátó rendszert működtet. Ennek keretén belül a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő emberek önálló életvitelét az idősek otthonában, az idősek napközi otthonában, a kórházban és egyéb intézményekben segítik. A napközi otthon az a hely, ahová az öregek/hátrányos helyzetű emberek szívesen bemennek (az intézmény mikrobuszával beszállítják) és néhány órát szívesen töltenek el idős társaikkal. Több esetben a kedvezményes ebédeltetési lehetőséget is kihasználják. Az idősek otthonában jelenleg is több fogyatékkal élő személy van elhelyezve. Ez az intézmény folyamatosan maximális kihasználtságon működik.

A Margit Kórház rehabilitációs részlege minden lehetséges szolgáltatást biztosítani tud a fogyatékkal élő személyek fizikai-szellemi erejének növelése érdekében. Tevékenységük távoli városokból, településekről is vonzza a pacienseket. A kórház krónikus részlege a helyi és a járásban élő rászorult embereknek biztosít elhelyezési lehetőséget. A részleg tavaly a közlekedő részét, valamint a vizesblokkjait újította fel.

Mindezen intézmények a város központjában, illetve attól 500 m-es körzetében találhatóak, jól megközelíthetők és parkolóval rendelkeznek.

Az étkeztetés, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás mellett, a fogyatékkal élő személyek szívesen veszik igénybe a családsegítés területén elérhető szolgáltatásokat. A fogyatékkal élők és a betegebb idős emberek használják a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás által biztosított szolgáltatást, vagyis a vész esetén történő elektronikus jelzést.

A fogyatékkal élők által igényelt szolgáltatásokat természetesen még az egyházi és civil szervezetek figyelő, segítő rendszerei is támogatják.

Pásztón nincs egyházi és civil fenntartású intézmény, melyben a fogyatékos személyek elhelyezése lehetséges volna. A Pásztói Gondozási Központ által működtetett Idősek Clubja, Pásztón és a hasznosi városrészben, 40 fős, illetve 30 fős clubot működtet. A kihasználtság 60-70% között mozog, melyből megközelítőleg 40 fő valamilyen kisebb nagyobb arányú fogyatékkal él. Ők a mozgásukban, látásukban, hallásukban és a kommunikációban korlátozott személyek. A mozgásukban korlátozott személyek szállítását az intézmény mikrobuszával oldja meg. Ők nagyon szívesen vesznek részt az intézmény, vagy egyéb szervezetek által rendezett programokon. Ilyenek a húsvét, a mikulás, a karácsony, hitéleti tevékenységek, a városi rendezvények, például a Magdolna Nap és a Szüreti felvonulás.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	29	0	0
2013	31	0	0
2014	30	0	0
2015	36	0	0
2016	34	0	0
2017	36	0	0

Forrás: Helyi adatszolgáltatók

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Pásztó Városi Önkormányzat és a Margit Kórház Pásztó az elmúlt 3 évben jelentős fejlesztéseket hajtott végre az egészségügyi szolgáltatások akadálymentes elérése érdekében.

A városi rehabilitáció során felújított épületek jelentős mértékben segítik a fogyatékkal élő személyek közszolgáltatásainak igénybe vételét. A járási és a városi hivatalok jelenleg már egy épületben találhatóak. Az itt elérhető közszolgáltatások akadálymentes környezetben vehetők igénybe, mivel a városháza épülete teljesen akadálymentessé vált.

A járási, városi átszervezések az épület infó-kommunikációs részét érintették, melyek pótlására volna szükség.

Az egészségügyi ellátás terén is jelentős javulás tapasztalható, mivel a járó beteg szakellátó hely, a gondozóház és egyéb új épület megépítésére került sor az elmúlt években. Ezen fejlesztések jelentős arányú uniós és hazai forrásból kerültek megvalósításra, ezért a komplex akadálymentesítés itt már kötelező projekt elemként jelentkezett.

Pásztó Városi Önkormányzat több nyertes pályázattal rendelkezik, melyek többek között a művelődési házak (Hasznos és Mátrakeresztes városrészekben) komplex akadálymentesítését és azok energia felhasználásának javítását célozza.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A tüdőgondozó és gyermekorvosi rendelők a város, különböző pontján, külön álló épületekben voltak elhelyezve, melyek néhány évvel ezelőtt a Margit Kórház Pásztó új épületszárnyába, igen korszerű körülmények közé kerültek elhelyezésre. A művelődési ház oktatási és klub helyiségének, valamint a könyvtár épületének akadálymentese is több éve megoldottá vált.

A szabadtéri sportesemények fogyatékkal élő személyek általi látogatása nagyon ritka, pedig ezek személygépkocsival és kerekesszéssel viszonylag jól megközelíthetők. Sajnos a város egyetlen tornaterme még mindig nem akadálymentes, de a 3-4 lépcső által okozott problémát a jelenlévők több esetben megoldják.

A városi óvodáknál a külső és belső részbeni megújulása mellett az akadálymentesítés területén történt fejlődés. Az átadásra váró városi bölcsőde akadálymentesített és 1 akadálymentes parkolóval is rendelkezik.

Városunkban több sportegyesülete is segíti a hátrányos helyzetű, fogyatékos személyek sportolását, mozgását és kikapcsolódását. Ők rendezvényeken és sport napokon is részt vesznek, igaz hogy nagyobb részben inkább csak nézőként.

Több esetben tapasztalható, hogy a valamilyen hátránnyal küzdő, sérült, műtét utáni rehabilitációs szakaszban lévő gyermekek és felnőttek is szívesen használják az új sportpályáinkat (rekortán- és műfüves borítású). Városunk több esetben nyújtott anyagi és egyéb támogatást hátrányos helyzetű sérült sportolóknak. Ilyen volt például Kanyó Zsolt, aki kerekesszékes sportolóként, több alkalommal volt a gerelyhajítók között országos bajnok, vagy dobogós helyezett.

A fogyatékkal élő, magas színvonalon teljesítő sportolók közül kiemelkedik Bencsik Gergely hallássérült pásztói asztaliteniszező (egyéni és páros). Ő több Magyar Országos Bajnoki cím és dobogós helyezés mellett, Európa Bajnokságon, Világ bajnokságon és két alkalommal az úgynevezett „Siketlimpián” (Törökország, Bulgária) is részt vett. Megkapta a Nógrád Megye Ifjú Sportolója címet és Pásztó Város Sportjáért díjat. Jelenleg is Pásztón él és nagy szorgalommal készül a Törökországban megrendezésre kerülő Európa Bajnokságra.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Oktatási intézmények	alapfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	középfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	felsőfok	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem
	járóbeteg szakellátás	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem
	alapelletés	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem
Kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Önkormányzati, közigazgatási intézmény		igen	igen	igen	nem	nem	igen	igen	igen	nem
Igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás:Helyi adatgyűjtés 2019.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A Kistérségi Központ Rehabilitációs nagyprojektje megvalósításával a város néhány központi épületének, célterület útjainak, járdáinak, parkolóinak és parkjainak állapota és akadálymentesítettsége nagymértékben javult. Új összekötő út-, körforgalom épült, járdák és parkok épültek és újultak meg. Javult az úttestek, járdák, gyalogátkelő helyek, útkeresztezések közlekedésbiztonsága. Ezzel egy időben épült meg a városi piac hátsó bejárata, valamint az ahhoz kapcsolódó út és parkolóhelyek. Ezek nagymértékben javították a szerdán és szombaton jelentkező (piaci napok) parkolási gondokat. Mindezek ellenére megállapítható, hogy a jelzett napokon a Fő úton és a piac környékén nagyon nehéz a parkolás. E mellett ezeken a területeken a balesetveszély is megnövekedett, mely a nagyszámú gépkocsi mellett, a gépkocsivezetők figyelmetlenségnek és a sietségnek is köszönhető.

A városban helyi közlekedés nincs, a városlakók és a városrészben élő polgárok a helyközi buszjáratokat veszik igénybe a kisebb szakaszú utazásaik során. A város központjában néhány buszmegálló megközelíthetősége javult, de más városrészekben azok állapotát javítani szükséges. A 21-es főközlekedési út négysávosításával új buszmegállók kerültek kiépítésre az Irinyi utca végén található csomópontban.

Sajnálattal állapítható meg, hogy mindezen fejlesztések ellenére Pásztón a közutak, valamint a járdák állapota még mindig több helyen gondot jelent.

Pásztó városa soha nem látott forrásokat szerzett meg a városi parkok, belső lakóudvarok, a szabadidő park, strand előtti területek, stb. fejlesztésére, melyeknél természetesen figyelni kell azok akadálymentes megközelítésére is. E mellett a majdan épülő kerékpárutak is javítani fogják a hátrányos helyzetű személyek közlekedését, kikapcsolódását.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékkal élő, kerekesszékes rászorultak közlekedését, szállítását sokszor a családtagok maguk oldják meg. Igény szerint, több esetben a gondozási központ mikrobuszát is felhasználják ehhez Pásztón, valamint a Mátrakeresztesi és hasznosi városrészekben. Az idősek nappali ellátásához, egészségügyi ellátáshoz sokszor használják az intézmény mikrobuszát.

A város rehabilitációs, egészségügyi és szolgáltatási projektek kedvezően járultak hozzá a fogyatékkal élő személyek igényeinek kielégítéséhez. Az előzőekben már említett fejlesztések eredményeként és a városban működő bevásárlóközpontok létrehozásaként mára közel 20 hátrányos helyzetű személygépkocsi parkolóhely áll rendelkezésre. A járási-városi hivatal épülete 1 db akadálymentes parkolóval rendelkezik, közvetlenül a lift mellett.

A fogyatékkal élők és más hátrányos helyzetű személyek szívesen veszik igénybe a Pásztói Gondozási Központ, és a Pásztói SZGYJ Szolgálat által nyújtott szolgáltatásokat.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Örömteli hogy az élet számos pontján találkozhatunk a teljes értékű emberek fogyatékkal élő társaival szembeni nyitottsággal és segítőkészséggel. Az egészségügyi, az önkormányzati és a kereskedelmi tevékenységek során a szakemberek és ügyintézők elsőbbséget biztosítanak a hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő személy részére.

A fogyatékkal élők- és rehabilitált munkaerőt foglalkoztató vállalkozások kiemelt figyelmet fordítanak, ezen dolgozóik munkavégzési feltételeinek biztosításához és szociális ellátásukhoz.

Megfelelő munkabérrel, mozgó bérrel és egyéb kedvezményekkel támogatják e személyek munkavégzését. Az is előfordul, hogy kedvezményes vásárlási lehetőséget és ingyenes, vagy kedvezményes kulturális programot biztosítanak a fogyatékkal élő dolgozók számára.

Több vállalkozás saját buszjáratot üzemeltet, vagy támogatja a menetrendszerű buszközlekedéshez kapcsolódó bérletek megvásárlását és indokolt esetben a személygépkocsival történő bejárást is.

Az elmúlt években nagymértékű beruházások történtek a környező nagyobb városokban (Gyöngyös, Hatvan), melyek jelentős munkaerő felszívó hatással bírnak. Ki kell emelni az EGLO Magyarország elmúlt években megvalósított fejlesztéseit, melyek hatására szinte meg kétszereződött a dolgozó létszáma. Ezen előnyöket a hátrányos helyzetű, vagy fogyatékkal élő személyek is ki tudják használni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A közszolgáltatásokat biztosító intézmények nem teljes körűen akadálymentesek	A fizikai és infó-kommunikációs akadálymentesítés minél magasabb fokú megteremtése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Pásztó város nyilvántartásban, több mint 80 civil szervezet szerepel, de az aktívak száma ennél lényegesen kevesebb. A legnagyobb létszámmal rendelkező civil-sport szervezet a Pásztó Szabadidő Sport Egyesület, amely szakosztályaiban, több mint 250 tag sportol és versenyez. Országos programjaikban az évek folyamán többször 500 - 1000 fő is részt vett. Ezen túlmenően magas színvonalú minőségi munkájával a Shotokan Karate Klub emelkedik ki, akik több egyéni és csapat Európa-, Világ Bajnoki címet gyűjtöttek már be.

A megyei és regionális szintű versenyzés mellett, a jótékonyági bálók szervezése területén a Pásztói Kézilabda Club már több mint 16 éve mutat jó példát.

A város önkormányzata jelentős mértékben támaszkodik a civil szektor munkájára, véleményére és javaslataira. Pásztó Városi Sportkoncepcióval, valamint Civil és sport tanácsnokkal is rendelkezik.

A program elkészítése során a város két nagy egyesületét kértük meg bemutatkozásra (Pásztói Szabadidő Sport Egyesület és a Nők Civilben Egyesületet). Ők jó színvonalú anyagot küldtek, melyek beépítésre kerültek a HEP-be.

A város pályázatok útján minden évben egyre növekvő mértékben anyagilag is támogatja a sport- és civil szervezet munkáját, melyet megállapodásban rögzítenek. Az önkormányzati munkát Civil és sport tanácsnok segíti, aki javítja az önkormányzat és a szervezetek közötti kommunikációt is. Az együttműködési megállapodások területén a Roma Nemzetiségi Önkormányzat emelkedik ki, amely több mint 10 városi szervezettel kötött megállapodást (óvodáktól a rendőrségig).

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Azt lehet tapasztalni, hogy Pásztó- Mátrakeresztes városrészt érintő többszöri patak kiöntések, áradások miatt kialakult országos támogatás csökkent az elmúlt néhány évben. Ez így természetes, mert az ilyen jellegű gondok, problémák nem szűntek meg, hanem az ország más részein újra keletkeztek. Ezért az országos támogató szervezetek munkájukat is oda koncentrálnak.

Mindemellett a hátrányos helyzetű személyek, családok folyamatosan segítséget kapnak a városban és a városon kívül működő civil- és egyházi támogató, segélyszervezetektől. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat jó kapcsolatot ápol a segélyszervezetek képviselőivel, aktivistáival, a helyi önkormányzattal és más civil szervezetekkel. Ennek eredményeként több esetben a rászoruló roma családok megkeresésével járulnak hozzá a legrászorultabbak megsegítéséhez.

Az egyházzal folyamatos a kapcsolata a város vezetésének, melyek egy-egy projekt megvalósítás során még hatékonyabbá válik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Járási Hivatalok és a Klebelsberg Központ létrejötte szétválasztotta, így átláthatóbbá tette az addig kistérségi társulásban végzett térségi munkát, feladatellátást. Pásztó Kistérség Több-célú Társulása 2013-ban megszűnt, azóta csak időszakos térségi - járási koordináció tapasztalható az önkormányzatok között.

Az addig közösen végzett feladatok egy része az előzőekben jelzett hivatalokhoz került, más részük működtetése visszakerült az érintett önkormányzathoz és egy kisebb hányada közös feladatellátásban maradt. Például a Pásztói Gondozási Központ működteti az Idősek Otthonát. Mindezek mellett megállapítható, hogy a valaha jól működő kistérségi együttműködés hatékonysága csökkent. Igaz, hogy a városi polgármesteri hivatal létszámának folyamatos csökkenése mellett ennek fenntartása nem is várható el. Másrészt nincs társulási megállapodás. Az egyházi, civil és önkormányzati szektor együttműködése jó, melynek eredményeként több rendezvény, program és projekt került megvalósításra.

Az együttműködés további, jóval magasabb szintű megvalósítása érdekében, ezen feladatellátásra, vagy a járási hivatalnak, vagy a városi polgármesteri hivatalnak kell feladatokat és forrásokat kapnia.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Pásztó Városi Önkormányzat folyamatos jó kapcsolatot igyekezett és igyekszik kiépíteni a nemzetiségi önkormányzattal a civil szektor és az egyház helyi képviselőivel. Ezt bizonyítják az elmúlt években történt projekt megvalósítások is és az idő közben elnyert közel 300 M Ft nagyságú szociális projektek. A város már a projektek tervezési időszakába bevonja a civil szektor aktuális érintettjeit és lehetőség szerint nyerő-nyerő pozíciót alakít ki a megvalósítás során is.

Az elmúlt időszakban, főként a LEADER vidékfejlesztési program keretén belül történtek olyan városi, civil és egyházi projekt megvalósítások, amelyek nagymértékben hozzájárultak a városi nagyrendezvények megvalósításához és a sport - hitéleti háttér fejlesztéséhez. A LEADER forrás keretéből az előzőekben említett szervezetek 5 év alatt közel 90 M Ft nagyságrendű külső forrást használtak fel.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetése nagymértékű nyitottságról és együttműködési hajlamról tett tanúbizonyságot, amikor mára az óvodáktól, a szociális ellátó rendszer intézményein keresztül a rendőrségig bezárólag kötött megállapodást.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Pásztó kistérség többcélú társulása 2005-2013 között végezte a 32000 fős, 26 települést érintő oktatási szociális és egyéb tevékenységét. Ez idő alatt fejlesztési tanulmány, vízrendezési program, stb. készült el a társulás forrásából és koordinálásában. A Cserhátalja LEADER Nonprofit Kft. létrehozását valamint a helyi vidékfejlesztési stratégia elkészítését is támogatta Pásztó Város Önkormányzata. Ez által a 2007-2014 ciklusra több mint 1 Mrd Ft fejlesztési forrás állt a pásztói kistérség önkormányzatainak, vállalkozóinak és civil szervezeteinek rendelkezésére.

A kistérségi társulás 2013. júniusában megszűnt, így a fejlesztésekkel kapcsolatos koordináció egy része és a vidékfejlesztési programban való együttműködés Pásztó Város Önkormányzathoz került át. A járás területfejlesztéssel kapcsolatos ügyintézés és annak koordinációja a megyei önkormányzathoz került. A HEP célcsoport kategóriába tartozó személyek hatékony segítséget tudnak kapni a járási és a városi szakterületi ügyintézőktől.

A megye - járás - város vezetése, a térség országgyűlési képviselői védnöki szerepkörvállalással és erkölcsi- anyagi támogatással is hozzájárulnak egy-egy civil szervezeti cél megvalósításához. Ezek elsősorban az óvodai- iskolai és sport feltételek javítását célozzák meg. Ezen túlmenően a HEP több helyen is tartalmazza azokat a civilek által szervezett programokat, tevékenységeket, amelyek elősegítik az érintettek esélyegyenlőségének javítását.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A város gazdasági és civil életét is meghatározó vállalkozások, civil szervezetek és magán-személyek együttműködése biztosítja a célcsoportok hatékony munkáját.

A jelentősebb gazdasági társaságok minden évben anyagilag is támogatják a város kiemelt rendezvényeit, programjait. Ezen túlmenően a gyermekek, időskorúak és a hátrányos helyzetű személyek több esetben külön is kapnak segítséget, támogatást. Az adományozás a város több jótékonyági rendezvényén, bálján is megnyilvánul.

Egyre nagyobb segítséget jelent a vállalkozások sportegyesületek részére történő - a látvány-sportok kategóriájába tartozó - TAO forrásainak biztosítása. Ezek nem csak az önkormányzati fejlesztéseknél (rekortán, műfüves kispályák), hanem a civil szervezetek működésénél is tapasztalható.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Pásztó Város vezetés 2015 tavaszán döntött a 2013-ban elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról, majd 2017-ben annak úgynevezett áttekintéséről.

A program 2018-2023 időszakra vonatkozó elkészítését - a programkészítés során meghatározott - HEP Fórum létrehozásával és működtetésével végeztük el, igen sok helyi adat begyűjtése mellett. A szükséges célcsoport vezetői változásokat megtettük. A munkát célcsoportokra fókuszálva, jelentős számú intézményi szakember, valamint a hivatal szakemberei is segítettek. A HEP elkészítése a régebben is használt szakmai segédlet figyelembe vételével és az elektronikus sablon felhasználásával történt a HEP Fórum vezetőjének irányításával és a HEP felelős koordinálásával.

A felülvizsgálat megalapozottságát, valamint a HEP Intézkedési Terv megvalósítását a szakmai anyag első oldalain bemutatott partnerek bevonásával végeztük.

Az együttműködés, bevonás eszközei a következők voltak:

- Kapcsolatfelvétel a HEP megyei mentorával, folyamatos kapcsolattartás.
 - Statisztikai és helyi adatgyűjtés.
 - Személyes találkozások, egyeztetések, információkérések, elemzés és ebből eredő fejlesztési lehetőség meghatározása.
 - Személyes megkeresés lehetőségének biztosítása (HEP felelős), egyeztetés, tanácsadás.
 - A szakmai anyag készítése, munkarészek véleményezése, kiegészítések.
 - Részletekben biztosított szakmai anyagrészek megküldése az érintetteknek.
 - Szakmai vita anyaga elektronikus megküldése.
 - HEP Munkaanyag társadalmazása. Társadalmi Fórum értekezlet.
 - Képviselő-testületi elfogadás.
 - Véglegesítés, háttér dokumentációk elkészítése, megküldése a megyei HEP felelősnek.
 - Megjelentetés Városi Honlapon és a TKKI honlapján.
 - Nyomtatott példányok biztosítása vezetőknek, könyvtárnak.
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.
- Személyes egyeztetés lehetőségének biztosítása (HEP felelős), tanácsadás.
 - Vélemények szóbeli, írásbeli egyeztetése, beépítése.
 - Célcsoport vezetők, intézményvezetők megkeresése, egyeztetések.
 - HEP társadalmazása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	<p><u>A munkanélküliség jelentős mértékű csökkenése mellett magas az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező-, szakképzetlen-, érettségi nélküli munkanélküliek száma. Növekedett az 59 év feletti munkanélküliek száma.</u></p> <p><u>Egészségügyi-családvédelmi, stb. ismeretek hiányosak</u></p> <p><u>Nehéz a lakásbérlés</u></p> <p><u>Kevés a bérlakás állomány.</u></p> <p><u>A hátrányos helyzetű területen nagyobb mértékű az infrastrukturális, szociális lemaradás.</u></p>	<p>Az általános iskolai végzettség, szakképzettség- és érettségi megszerzésére vonatkozó képzések szervezése, egyéb elhelyezkedést segítő képzések (pl.:OKJ), programok működtetése.</p> <p>Egészségügyi-családvédelmi, stb. ismeretek bővítése</p> <p>Lakásfenntartási támogatás biztosítása</p> <p>Bérlakás állomány növelése.</p> <p>Hátrányos helyzetű területek infrastrukturális, szociális, egyéb lemaradásának csökkentése.</p>
Gyermekek	<p><u>HH/HHH tanulók között magas a hiányzás, a nem fizetés szabadjidős programok száma még mindig alacsony, a kompetencia-mérések nem minden esetben érik el az országos átlagot. Kevés a segítő szakember (pszichológus, fejlesztő pedagógus, stb.).</u></p> <p><u>Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények nem megfelelő állapota, részbeni hiánya (tanuszoda, sportcsarnok, stb.).</u></p>	<p>Országos fejlesztési programokba való bekapcsolódás, módszertani képzések szervezése, segítő szakemberek bevonásának növelése, ingyenes szabadjidős programok támogatása.</p> <p>Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények műszaki- és környezeti állapotának javítása, új létesítmények építése.</p>
Nők	<p><u>A munkába állás, vagy az oda való visszatérés nehezített az iskolai végzettség, a gyermek felügyelet hiánya és az ingázás miatt.</u></p>	<p>Humán erőforrás emelése, családbarát munkahelyek létrehozásának támogatása, bölcsőde működtetése, generációkat összehozó civil önkéntes programok támogatása.</p>
Idősek	<p><u>Idősek elmagányosodása</u></p> <p><u>Az időskorúak száma nő, munkaerő-piaci reprezentáltságuk az idő előre haladtával csökken (55 év fölött egyre inkább)</u></p>	<p>Egyének-csoportok fejlesztése, közösségi, generációkat összehozó önkormányzati, intézményi, civil önkéntes programok, rendezvények szervezése.</p> <p>Az aktivitás megőrzését segítő programok, felnőttképzés, részmunkaidős, rugalmas munkaidős foglalkoztatás.</p>
Fogyatékkal élők	<p><u>A közszolgáltatásokat biztosító intézmények nem teljes körűen akadálymentesek</u></p>	<p>A fizikai és infó-kommunikációs akadálymentesítés minél magasabb fokú megteremtése</p>

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>Az általános iskolai végzettség, szak-képzettség- és érettségi megszerzésére vonatkozó képzések szervezése, egyéb elhelyezkedést segítő képzések (pl.:OKJ), programok működtetése.</p> <p>Egészségügyi-családvédelmi, stb. ismeretek bővítése</p> <p>Lakásfenntartási támogatás biztosítása</p> <p>Bérlakás állomány növelése.</p> <p>Hátrányos helyzetű területek infrastrukturális, szociális, egyéb lemaradásának csökkentése.</p>	<p>Pásztó Városi Önkormányzat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, érintettek (romák- és mélyszegénységben élők), stb.</p> <p>Célcsoporttagok, szolgáltatók, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Pásztó Városi Önkormányzat, Civil szervezetek, vállalkozások, közfoglalkoztatottak, stb.</p> <p>Pásztó Városi Önkormányzat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, érintettek, szervezetek, vállalkozások, felettes szervek, intézmények, stb.</p>
Gyermekek	<p>Országos fejlesztési programokba való bekapcsolódás, módszertani képzések szervezése, segítő szakemberek bevonásának növelése, ingyenes szabadidős programok támogatása.</p> <p>Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények műszaki- és környezeti állapotának javítása, új létesítmények építése.</p>	<p>Pásztó Városi Önkormányzat, érintettek (romák- és mélyszegénységben élők gyermekei), Roma Nemzetiségi Önkormányzat, tanácsadók, intézmények, szervezetek stb.</p> <p>Kormányzat, célcsoporttagok, Pásztó Városi Önkormányzat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, vállalkozások, érintett oktatási intézmények, szakmai-, tanácsadói- és civil szervezetek, stb.</p>
Nők	<p>Humán erőforrás emelése, családbarát munkahelyek létrehozásának támogatása, bölcsőde működtetése, generációkat összehozó civil önkéntes programok támogatása.</p>	<p>Vállalkozások, célcsoporttagok, civil szervezetek, egészségügyi- oktatási szervezetek, iskolák, óvodák, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, külső tanácsadók, intézmények.</p>
Idősek	<p>Egyének-csoportok fejlesztése, közösségi, generációkat összehozó önkormányzati, intézményi, civil önkéntes programok, rendezvények szervezése. Az aktivitás megőrzését segítő programok, felnőttképzés, részmunkaidős, rugalmas munkaidős foglalkoztatás.</p>	<p>Vállalkozások, célcsoporttagok, civil szervezetek, egészségügyi- oktatási szervezetek, iskolák, óvodák, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, külső tanácsadók, intézmények.</p>
Fogyatékkal élők	<p>A fizikai és infó-kommunikációs akadálymentesítés minél magasabb fokú megteremtése</p>	<p>Vállalkozások, célcsoporttagok, civil szervezetek, egészségügyi- oktatási- kulturális intézmények, óvodák, egyéb intézmények.</p>

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

1. A felülvizsgálat során módosított intézkedésekből létrehozott új összegző táblázat.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Általános iskolai végzettség, szak- és képzési megismerés, egyéb elhelyezkedést segítő képzések, programok működtetése	A romák és a mélyszegénységben élő munkanélküliek közül az általános iskolát el nem végzettek (86 fő) az érettségivel és szakképzettséggel nem rendelkezők száma országos átlaghoz képest magas.	Közép távú cél: Az célcsoport képzettségi színvonalának és foglalkoztathatóságának növelése Rövid távú cél: Általános iskolai képzés szervezése, 8. érettségi felkészítő programok, érettségi képzés megszervezése, egyéb elhelyezkedést segítő programok működtetése. Az 59 év feletti munkanélküliek számának csökkentése.	Oktatási stratégia, Antiszegregációs terv	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Pályázati lehetőségek felkutatása 4. Képzésben résztvevők kiválasztása 5. Képzőintézet kiválasztása 6. Képzések, programok megszervezése 7. Visszacsatolás	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	Bevont célcsoport száma: Végzettség száma: 7-8 osztályi végzettség száma: Szakképzettséget szerzők száma: Érettségit szerzők száma:	Pü: Oktatási-, felnőtt képző intézmények, vállalkozások, Pályázatok, Foglalkoztatási Osztály, Városi Önkormányzat HR: Oktatási intézmények, Foglalkoztatási Osztály, Önkormányzat Műszaki: Iskolák	Szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/mentálhigiénés segítséget biztosító mentorok, jó képzés, érdekltség megteremtése, szerződések, jó példák, foglalkoztatási előnyben részesítés a közmunka programba, gyermekbarát képző hely gyermekfelügyelettel.
2	Egészségügyi-családvédelmi, stb. ismeretek bővítése	A mélyszegénységben élők/romák korszerű egészségügyi családvédelmi ismeretei igen alacsony színvonalúak, amelyek sokszor napi problémákat és konfliktusokat okoz a családban, óvodában, iskolában és más közösségekben.	Rövid távú cél: A célcsoport figyelem felkeltése, aktivizálása. Közép távú cél: Egészségügyi – családvédelmi, stb. ismeretek színvonalának növelése. Hosszú távú cél: Növekszik a célcsoport társadalmi befogadottsága, csökkennek az ilyen jellegű feszültségek. A célcsoportra tervezett TOP ESZA jellegű projekt jó színvonalon történő megvalósítása.	Antiszegregációs terv, ITS-sel.	1. Az érintettek körének felmérése, igények, elvárások egyeztetése, intézményvezetők, egyéb szakemberek bevonásával. 2. Meglévő pályázatok előkészítése, megvalósítása. Az igényekhez igazodó, további pályázati lehetőségek felkutatása, forrásszerzés. 3. Eü.Szűrések, Egészséges életmód előadás 4. Életviteli, prevenciós előadás, tanácsadás 5. Kulturális és sport rendezvények szervezése 6. Nyári táborok szervezése (alacsony részvételi díj mellett, vagy ingyen) 7. Visszacsatolás	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	HEP nyomkövetése, dokumentálása, projekt elem dokumentáció (jelenléti ív, fotók, PR, stb.)	Pü: Pásztó Városi Önkormányzat (TOP és saját forrásai, egyéb pályázatok. HR: Önkormányzat, segítseget biztosító intézmények, Külső tanácsadók, érdekltség megteremtése, jó példák, család- gyermekbarát programok, táborok. Szigorú kiválasztás. A jó minőségben megvalósított programok jó példával szolgálnak a passzív célcsoport	Ingyenes előadások, egészségügyi szűrések, szociális munkások támogatásai, tanácsadás, egyéb rendezvények, programok értékelése. Motiváció hiánya/mentálhigiénés segítséget biztosító mentorok, jó előadók, tanácsadók, érdekltség megteremtése, jó példák, család- gyermekbarát programok, táborok. Szigorú kiválasztás. A jó minőségben megvalósított programok jó példával szolgálnak a passzív célcsoport

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
										tagok részére.
3	Lakásfenntartási támogatás biztosítása	Nincs kiadható önkormányzati bérlakás. Az igénylők száma folyamatosan emelkedik. Magasak a lakások bérleti és rezsiköltségei is. Nehéz a lakásbérlet.	Lakhatási körülmények javítása, szociális feszültségek csökkentése. Hosszú távú cél: Kiszámítható jogi, anyagi háttér biztosítása az önhibáján kívül hátrányt szenvedő személyeknek, családoknak.	Antiszegregációs terv. Az ITS felülvizsgálat folyamatban van, melynek befejezése 2019. II. negyedévében tervezett.	1. Lakásfenntartási támogatás biztosítása	Farkas Attila polgármester	2024.01.31.	HEP nyomonkövetése, támogatások ellenőrzése, visszacsatolás	Pü: Városi Önkormányzat HR: Önkormányzat, intézmények, Műszaki Nem szükséges	Az önkormányzati rendelet által biztosított támogatási lehetőség beépül a költségvetésbe.
4	Bérlakás állomány növelése	Nincs szabad önkormányzati bérlakás, nincs szociális lakás. Kevés a bérlakás állomány. A meglévő lakásállomány folyamatosan és teljes mértékben lekötött. Több bérlakás került értékesítésre az elmúlt években. Több lakó vételi szándékot jelentett be a felújításra szoruló önkormányzati bérlakás megvásárlására.	Minimális saját erőt, vagy saját erőt nem igénylő pályázatok kihasználása a bérlakásállomány növelése érdekében hosszútávon. Rövid távon a meglévő bérlakás állomány növelése érdekében.	ITS	Igények felmérése, anyagi lehetőségek vizsgálata, pályázati lehetőség kihasználása. Meglévő projekt megvalósítása.	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	Vagyonkataszter, pályázati egyéb dokumentumok, szociális kimutások.	Önkormányzati, pályázati források, vállalkozások érintettek.	Szigorú kiválasztási módszerek használata. Fenntartási motiváció növelése, érdekelttség megteremtése, szerződések, jó példák.
5	Hátrányos helyzetű területek infrastrukturális, szociális, egyéb lemaradásának csökkentése.	A hátrányos helyzetű területen nagyobb mértékű az infrastrukturális, szociális lemaradás	Csökken az érintett területek lemaradása, nő a felújított út, járda, zöld terület, pihenőhely nagysága. Új sport-, játszó területek és pihenőhelyek jönnek létre.	ITS	Az elnyert projekt támogatás megfelelő színvonalú megvalósítása. További fejlesztési elemek, programok megvalósítása. Saját forrás biztosítása, ellenőrzés, visszacsatolás.	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	Önkormányzati vagyonkataszter, pályázati, egyéb tevékenységek dokumentumai.	Városi Önkormányzat, Nemzetiségi Önk., külső források, vállalkozók, résztvevők.	A beruházások fenntartási motivációjának növelése. Az érintettek érdekeltségének növelése, jó példák.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Országos fejlesztési programba való bekapcsolódás, más módszertani képzések szervezése, segítő szakemberek	HH/HHH tanulók között magas a hiányzás, a nem fizetős szabadidős programok száma még mindig ala-	Rövid távú cél: Szakmai csoport kialakítása, kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal bíró szervezetekkel. Program elemek kidolgozása,	Oktatási terv	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Pályázati lehetőségek felkutatása (differenciálás, multikulturális oktatás,	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	HEP nyomonkövetése, dokumentálása, projekt-elem dokumentáció (adósság rendezések száma,	Pü: KK, Városi Önkormányzat, saját erő, pályázat, civil szervezetek. HR: KK, Önkormányzat, intézmények, Külső vállalkozások, résztvevők,	Nem megfelelő kiválasztás/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/mentalhigiénés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	bevonásának növelése, ingyenes szabadidős programok támogatása.	cseny, a kompetencia-mérések nem minden esetben érik el az országos átlagot. Kevés segítő szakember (pszichológus, fejlesztő pedagógus)	program indítás, jó gyakorlatok folytatása. Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkennek a hátrányok Hosszú távú cél: A problémák csökkennek, javul az oktatás színvonala, növekszik az oktatás minősége		fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal), az iskolai alapítványokon, projekteken, civil szervezeteken keresztül szabadidős programok támogatása. 4. Képzésbe, szakmai munkába résztvevők kiválasztása 5. Képzőintézet, szolgáltatók kiválasztása 6. Képzés, szabadidős programok megszervezése 7. Visszacsatolás			összege, stb.)	stb. Műszaki: KK, Vállalkozás, Önkormányzat, civil szervezetek	segítség biztosító mentorok, jó képzés, érdekltség megteremtése, szerződések, jó példák, jó szabadidős programok.
2	Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények műszaki és környezeti állapotának javítása, új létesítmények építése.	Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények nem megfelelő állapotára részbeni hiánya (tanuszoda, sportcsarnok, stb.).	A leromlott sportcélú épületek, területek felújítása és rendezése. Jelentősebb állami támogatású beruházások és egyéb projektek megvalósítása.	ITS, Terv Rendezési	Igények, lehetőségek és pályázatok vizsgálata. A projektek előkészítése, megvalósítása, értékelése és visszacsatolása.	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	HEP dokumentum, projekt dokumentáció, működtető és fenntartó szervezetek információi.	Állami, MLSZ, megyei, saját források és pályázatok.	Az önkormányzat a nagyobb beruházásokhoz a terület tudja ingyenesen biztosítani, illetve igény szerint előkészíteni. Fenntartásuk állami szerepvállalás mellett lehetséges.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Humán erőforrás emelése, családbarát munkahelyek létrehozásának támogatása, bölcsőde működtetése, generációkat összehozó civil önkéntes programok támogatása	A munkába állás, vagy az oda való visszatérés nehezített az iskolai végzettség, a gyermekfelügyelet hiánya és az ingázás miatt	Rövid távú cél: Kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal rendelkező szervezetekkel. Program elemek kidolgozása, programindítás. Bölcsőde működésének indítása 2019. I. félévében. Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenteni az elhelyezkedési hátrányokat Hosszú távú cél: A problémák csökkennek, javul a munkába állás, oda visszatérés esélye	Antiszegregációs program, ITS.	1. Az érintettek körének felmérése, tanácsadók bevonása. 2. Igények, elvárások egyeztetése. 3. Jó gyakorlat, pályázati lehetőségek felkutatása. 4. Bölcsőde beindítása. 5. Érintettek összekapcsolása, szakmai munkába résztvevők kiválasztása. 6. Projekttervezés, pályázat, tanácsadók kiválasztása. 7. Program megvalósítás, értékelés. 8. Visszacsatolás.	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	HEP nyomonkövetése, dokumentálása, projekt-elem dokumentációi. Bölcsődeadók, résztvevők, stb. dokumentumai.	Pü: Városi Önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat HR: Önkormányzat, civilek, intézmények, külső tanácsadók, részvevők, stb. Műszaki: Önkormányzat, civilek, stb.	Nem megfelelő személy kerül a rendszerbe/ szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekltség megteremtése, szerződések, jó programok, jó reklám.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1	Egyének-csoportok fejlesztése, közösségi, generációkat összehozó önkormányzati, intézményi, civil önkéntes programok, rendezvények szervezése	Az idők elmagányosodása Az öregedési index 2016-re elérte a 170%-ot, de az elmúlt években a növekedési mutató csökken, a születések száma pedig nő. Az egyedülélők elsősorban az idősebb nőket érinti.	Rövid távú cél: Az önkormányzati, civil és egyéb szervezetek által elnyert pályázatok-, az évtizedes hagyományokra épülő városi rendezvények megvalósítása, új programok, tréningek, képzések szervezése. Új, az igényekhez igazodó programelemek kidolgozása, programindítás. Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenti az idők elmagányosodását. Hosszú távú cél: Csökken az idők elmagányosodása, az ezzel kapcsolatos egészségügyi problémák és nő az idők életminősége. Pásztó Városi Önkormányzat az elmúlt 4-5 évben jelentős mértékben növelte a helyi civil-és sportszervezetek anyagi támogatását. Ez évben 8 M Ft a civil szervezeteknek, 10 M Ft pedig a sportszervezeteknek van tervezve.	Sport- és civil koncepció, ITS, városi fejlesztési dokumentumok, pályázatok	1. Az elnyert és pályázott projektek jó színvonalon történő megvalósítása önkormányzati, civil és egyéb szervezetek által. Új támogatások, pályázati lehetőségek vizsgálata. 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Partnerek véglegesítése, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Programban résztvevők kiválasztása, aktivizálása 5. Civil önkéntes program, rendezvény megvalósítás 6. Ellenőrzés, visszacsatolás, PR	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt dokumentációi (jelentések, jelenléti ívek, fotók, stb.)	Pü: Városi Önkormányzat, civil- egyéb szervezetek saját erő, pályázat, vállalkozás HR: Önkormányzatok, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: oktatási intézmények, önkormányzat, civil szervezetek, stb.	Nem megfelelő résztvevő, partner és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekltség megteremtése, szerződések, jó programok, jó reklám.
2	Az aktivitás megőrzését segítő programok, felnőttképzés, rész munkaidős, rugalmas munkaidős foglalkoztatás.	Az idős korúak száma nő, munkaerő-piaci reprezentáltságuk az idő előle haladtával csökken (55 évtekkel. A város egyik fölött egyre inkább) A 60 év feletti lakosok aránya a teljes lakossághoz képest 28%, mely	Rövid távú cél: A jó gyakorlat folytatása, kapcsolat-tartás helyi és más településen működő civil szervezetekkel. A város egyik meghatározó civil szervezete által elnyert nagy projekt megvalósításának támogatása. Közép távú cél: Programok megvalósításával	ITS, Gazdasági program, megvalósítás alatt lévő projektek.	1. Folyamatban lévő projektek megvalósítása. 2. További projektek tervezése. Igények, elvárások egyeztetése 3. Partnerek véglegesítése, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Programban résztvevők kiválasztása, aktivizálása, Személyiség fejlesztő, állás-keresési, vállalkozás-	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt dokumentációi (jelentések, jelenléti ívek, fotók, stb.)	Pü: Civil szervezetek, Foglalkoztatási Osztály, városi önkormányzat, saját erő, pályázat, vállalkozás HR: Foglalkoztatási Osztály, Önkormányzatok, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: Partnerek, önkormányzat, civilek, stb.	Nem megfelelő résztvevő, partner és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekltség megteremtése, szerződések, jó programok, jó reklám.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		4%-os növekedést mutat 2012-höz képest.	csökkenteni az időskorúak munkaerő-piaci reprezentáltságát. Hosszú távú cél: Csökken az elmagányosodást, növekszik a városban élő idősök életminősége.		indítási, stb tréning megvalósítás 5. Ellenőrzés, visszacsatolás, PR					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A fizikai és információ-kommunikációs akadálymentesítés minél magasabb fokú megteremtése	A közszolgáltatásokat biztosító intézmények nem teljesen akadálymentesek	Rövid távú cél: Igények és lehetőségek felmérése, tervezés Közép távú cél: Programkészítés, projekt indítása Hosszú távú cél: közszolgáltatásokat biztosító intézmények nagyobb részben akadálymentesé válnak	ITS, Városfejlesztési program	1. Igények, elvárások és lehetőségek egyeztetése 2. Programtervezés 3. Partnerek véglegesítése, pályázati lehetőségek, források felkutatása 4. Programban indítás, megvalósítás 5. Ellenőrzés, visszacsatolás, PR 6. Folyamatban és előkészítés alatt lévő projektek megvalósítása	Farkas Attila polgármester	2023.12.29.	HEP nyomkövetése, dokumentálása, projekt (jelentések, jelenlévők, stb.)	Pü: KK, Állami szervezetek, tulajdonosok, városi önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, önkormányzat, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: KK, Állam, intézmények, önkormányzat, civilek, stb.	Megvalósítás alatt lévő projektek megfelelő színvonalon, határidőre történő befejezése. További projektekénél saját forrás hiánya/pályázati forrás. Nem megfelelő résztvevő, partner és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekltség megteremtése, szerződések, jó projektek reklám.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő - testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről **Farkas Attila polgármester HEP Fórum vezető és Mészáros Sándor HEP felelős felel:**

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladatmegosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a két évente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum

30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Pásztó város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Pásztó város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 28/2019.) I.31) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

- 1.RÉTE lapok
- 2.Elfogadó határozat

Dátum: 2019. január 31.

dr. Sándor Balázs
jegyző

Farkas Attila
polgármester

Pásztó Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

A program megvalósítását a HEP 4. oldalán jelzett személyek, célcsoportvezetők, intézményvezetők és partnerek fogják segíteni.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Pásztó város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Pásztó város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 28/2019.) I.31) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

- 1.RÉTE lapok
- 2.Elfogadó határozat

Dátum: 2019. január 31.

dr. Sándor Balázs
jegyző

Farkas Attila
polgármester

Pásztó Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

A program megvalósítását a HEP 4. oldalán jelzett személyek, célcsoportvezetők, intézményvezetők és partnerek fogják segíteni.

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete
2019. január 31-i ülésén a következő határozatot hozta:

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete
28/2019. (I. 31.) számú határozata

A Képviselő-testület megismerte és megtárgyalta **Pásztó Városi Önkormányzat 2018-2023 időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program javaslatát** és az alábbi határozatot hozza:

1. Pásztó Városi Önkormányzat elfogadja a 2018-2023 időszakra vonatkozó **Helyi Esélyegyenlőségi Programját**.
2. A Képviselő-testület felhatalmazza polgármestert és a jegyzőt, hogy a programba tervezett feladatellátáshoz szükséges intézkedéseket tegye meg. Az elvégzett feladatokról a Képviselő - testületet évente tájékoztassa.

Felelős: polgármester, jegyző
Határidő: értelemszerűen

Pásztó, 2019. január 31.

Farkas Attila
polgármester

dr. Sándor Balázs
jegyző

HEP elkészítési jegyzék¹

Az elkészítésben résztvevők és a programot jóváhagyók

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Farkas Anita	(E)	(E)	(R)	Farkas							
dr. Szendrői Balázs	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	d. Szendrői
Bodrogi Judit	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	Bodrogi
Bartus László	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	Bartus
Dénes Anita	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	Dénes
Gyenge Bálint Niki Leila	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	Gyenge
Szabó Mária	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	Szabó

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

HEP elkészítési jegyzék¹

Az elkészítésben résztvevők és a programot jóváhagyók

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Horváthné Kovács Zsuzsanna	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	Kovács
Nagy Erika	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Nagy Erika
Sedkó Mária	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	—
Völcsi Gyöngyi	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	—
Barbelyné Váldicsi Marianne	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	Nagy Erika
Székelyné Tóth Anna	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	Székelyné Tóth Anna
Herczegné Varga Ilona	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	—

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

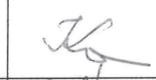
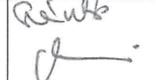
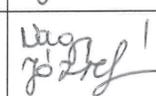
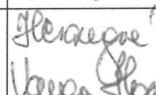
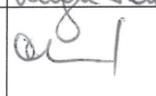
R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Uly

HEP elkészítési jegyzék¹

Az elkészítésben résztvevők és a programot jóváhagyók

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
NILÉS RODOLF	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	(R)	
DR KAMAROS KATAKIN	RÉTE	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Erdős János	RÉTE	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Wagner József	RÉTE	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Herczegné Varga Katalin	RÉTE	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Vásárhelyi GABRIELLA	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	RÉTE	RÉTE	
SZÉCS VILGÓR	RÉTE	RÉTE	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	(RÉTE)	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP mellélete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum.

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

HEP elkészítési jegyzék¹

Az elkészítésben résztvevők és a programot jóváhagyók

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1 R	2 R	3 R	4 R	5 R	6 T	7 T	8 T	9 T	10 T	
<i>ZARTYUS János</i>											<i>Zartus</i>
<i>du Hög Gy</i>	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>du Hög Gy</i>
<i>Dr. Udab L. Zoltán</i>	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Dr. Udab</i>
<i>Váner Róbert</i>	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Váner</i>
<i>Szűcs Viktor</i>	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Szűcs</i>
<i>Barna Tibor Főosztály</i>	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Barna Tibor</i>
<i>Borbélyné Várdasi Mónika</i>	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Borbélyné</i>

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Ugy